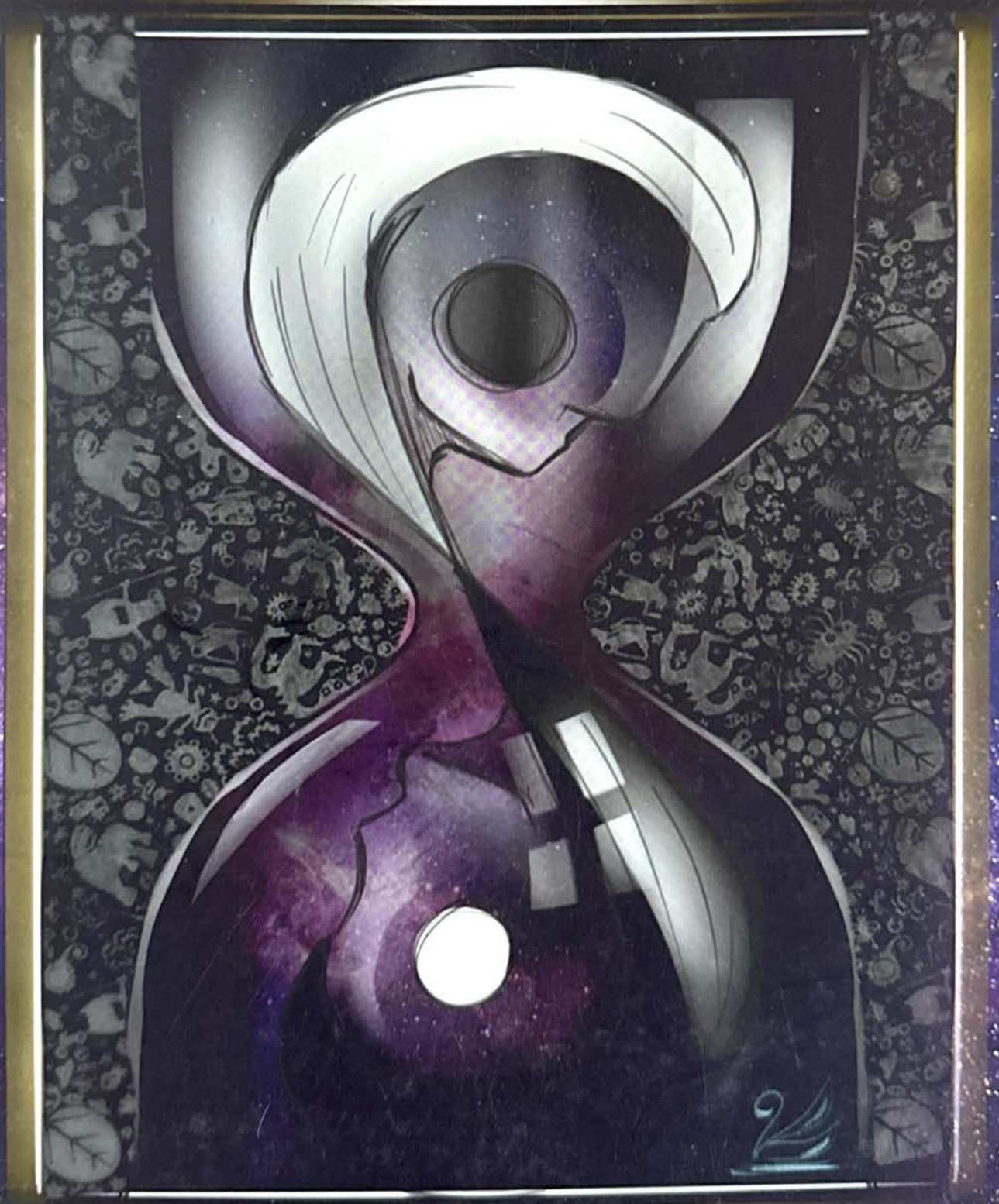
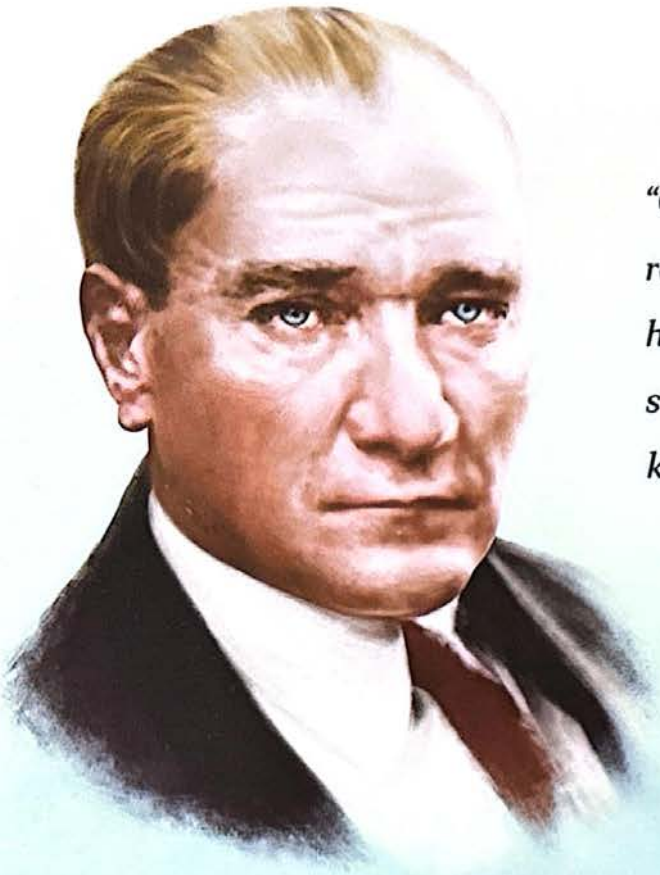
GÜNEBAKAN

AYDIN FEN LİSESİ ÖĞRENCİ DERGİSİ

...ve ZAMAN fısıldadı

SAYI: 26-2016

"Çalışmadan, öğrenmeden, yorulmadan rahat yaşamanın yollarını alışkanlık haline getirmiş milletler; evvela haysiyetlerini, sonra hürriyetlerini ve daha sonra da istikballerini kaybetmeye mahkumdurlar."

M. Atatürk

AYDIN FEN LİSESİ

1997

AYDIN FEN LİSESİ

Yıl:2016 Sayı: 26

Sahibi
Aydın Fen Lisesi adına
Okul Müdürü
Şenol ARSLAN

Genel Yayın Yönetmeni
Emine ALTINSOY
Türk Dili ve Edebiyatı
Öğretmeni
eminealtinsoy@hotmail.com

Editör
Barış İlayda YORULMAZ
Berzah GÜRBÜZ
Cemre Su DEMİRTAŞ

Danışma Kurulu
Emine TİRİÇ
Gül ARPA

Kapak Tasarımı
Nurullah TAŞKIRAN

Grafik Tasarım ve Baskı
www.m9ajans.com
0.256 212 000 2
MEDYA 9
Sipariş ve Bilgi Almak İçin
0505 961 23 00
Aydın Efeler Şubesi:
Kurtuluş Mah.Kıbrıs Caddesi No:50/A Efeler/AYDIN

Yazışma Adresi
Aydın Fen Lisesi
Kültürel Öğrenci Dergisi Günebakan
Girne Mah. 2203 Sk. No:4 09000 AYDIN
Tel:0256 219 14 98 Fax: 0256 219 23 66
www.aydınfenlisesi.k12.tr

Tamamen Aydın Fen Lisesi Öğrencilerinin özgün eserleri ile bakış açılarıyla hazırlanan Günebakan, Milli Eğitim Bakanlığı Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği'ne uygun olarak Kültür, Edebiyat, Yayın ve İletişim Kulübü tarafından yayına sunulmaktadır. Dergi içindeki yazı, çizim vb. tüm eserlerin sorumlulukları eser sahiplerine aittir. Ücretsiz olarak dağıtımı yapılan bu dergi üzerinden hiçbir maddi kazanç elde etmemektedir.

EDİTÖRDEN

Bizden önceki ekibin çıkardığı dergiyi incelememizden sonra ani bir kararla editör olmaya karar verdik. Tabii öyle ha deyince editör olunmuyor. Bizimle birlikte editör olmak isteyen 4 grup vardı. Bu yüzden küçük bir yarışma düzenlendi. Bileğimizin hakkıyla bu yarışı kazanıp editörlüğü aldık ve derhal Günebakan'ın 26. Sayısı için çalışmalara başladık.

Her dergide olduğu gibi önce konumuzu belirlemeliydik. Konu kutusunu koyduk orta masamıza. Birçok güzel fikir geldi karşımıza. Biz bugüne kadar üzerine sayısız makaleler, denemeler, kitaplar yazılmış ve pek çok tartışmaya konu olmuş bir kavram olan "zaman"ı seçtik ve dergimizde ele aldık.

İlk karşılaştığımız şey işlerin hiç de görüldüğü kadar kolay olmadığıydı. Bütün okul ahalisiyle iletişim halinde oluyorsunuz ve hemen hemen herkesle dergi konusunda bir çalışma yapıyorsunuz. Bizim amacımız her zaman güncel olanı yakalamak, AFL halkı için okumaya değer bir şeyler bulmak ve bunu en güzel şekilde sunmaktı. Tüm bunlar büyük bir disiplini, sabrı ve çalışkan olmayı gerektiriyordu. Tamam, her şeyi düşündük ve kurguladık. Sıra geldi uygulamaya. İşte bu aşamada işler biraz daha karmaşıklaştı. Bir sürü sıkıntıyla boğuştuk. Flash belleklerimize sayısız virüs bulaştı veya tamamlanmış olan dergi dosyamız siliniverdi mesela. Ama Vedat AKSOY imdadımıza yetişti ve bütün teknik sıkıntılarımızı giderdi. Ona teşekkürü borç biliriz! Bunun yanında insanlar hiç düşünmeden eleştirilerde bulundular: "Hala bitmedi mî dergi?", "Niye bu kadar uzadı?", "Bence bir daha Kültür Edebiyat Kulübü'nden olmayanlara editörlüğü vermeyelim." vesaire... Yeri geldi ağlayıp sızlandık ama yeri geldi kocaman kahkahalar da attık. Hiçbir zaman yılmadık. Neden mi? Çünkü Günebakan demek okulun tüm o atmosferini alıp bir şişeye koymak demek. Anılar biriktirmek, bizi biz yapan şeyleri ölümsüzleştirmek demek. Çok şey öğretti bu süreç bize. En nihayetinde geldiğimiz noktadan, çalışmalarımızın meyvesini almaktan çok memnunuz ve bu güzel okulun tarihine kendimizden birer parça katmış olmaktan dolayı da çok mutluyuz. Bu çabamıza ortak olan tüm genç yazarlarımıza, bize böyle fırsatlar tanıyan sevgili Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenimiz Emine Altınsoy'a, diğer tüm öğretmenlerimize ve tabii ki maddi, manevi tüm destekleri için okul idaresine çok teşekkür ediyoruz.

Bayrağı devredeceğimiz ekibe şimdiden başarılar diliyoruz. Güzel bir çalışma oldu. Umarız beğenirsiniz.

İÇİNDEKİLER

4 Güncel
AFL'nin Sonsuz Sayılı Günleri
Çok okuyan mı, çok gezen mi?

11 Başarılarımız
Aydın Fen Lisesi 2015 Yılı
ÖSYM Yerleştirme Sonuçları

13 Projelerimiz

14 Comenius 2014-2015

16 Anlık

24 Tiricten Al Haberi
Hocam siz bunları nereden biliyorsunuz ya?

26 Kayıplarımız

27 Edebiyat
Bulutsu • Zamansız Hükümdar
Kayıp 200 Yıl • Hiçbiri • Kollarında Zamanın

49 Araştırma
Güney Kutbu'nun Keşfi • Her şeyin Teorisi

60 Felsefe
Felsefe ve Zaman

Kitaplık 62
Kitap Tanıtımı

Kulaklık 65
Mozart'ı Anlamak • Zaman ve Müzik

Resim 68
Geçmişten günümüze resim teknikleri

Seyirlik 71
Etkisinden Kurtulamadıklarımız
Yeni Dünya • Diriliş Ertuğrul

Moda 79
Zamansız Moda

Spor 83
El Classico

Oyun 84
2015'in Oyunları

Şenlik 86
Öğretmenlerimize Sorduk
Hangi Çömsün? • Sosyal-FL

Aydın Fen Lisesi'nin çok değerli öğretmen ve öğrencilerinin katkılarıyla hazırlanan "Günebakan" isimli dergimizin 26. sayısını çıkarmış bulunmanın sevinci ve gururunu yaşıyoruz. "Düşündüğünüz, inandığınız ve güvenle beklediğiniz her şey mutlaka gerçekleşir." düşüncesiyle hareket ederek her yıl dergimizi çıkarmak için hiçbir tereddüt göstermedik. Çünkü tereddüt ettiğimiz anda dergi çıkarmanın tercihsizlik içerisinde yok olacağını biliyorduk. Bir eğitim kurumunda da ümidin ve kararlılığın önemini dergilerimizi çıkarırken gördük. Buradan büyük bir özveri göstererek her sayfasında farklı anıların, farklı zorlukların ama aynı mutluluğun izleri olan okul dergisinin hazırlanmasında emeği geçen başta Edebiyat Öğretmenimiz Emine ALTINSOY olmak üzere tüm öğretmen ve öğrencilerimi kutluyorum.

Aydın Fen Lisesi 305 öğrencisi, 25 öğretmen ve 4 idareci kadrosuyla eğitim öğretim faaliyetini yürütmektedir. Daha iyi olmaya çalışmayanlar iyi olarak da kalamaz anlayışından hareketle hep daha iyi olmak için idarecisinden öğretmenine ve tüm çalışanları ile uyum içerisinde ekip olarak çalışmaya devam ediyoruz. Öğrencilerimizin akademik ve sosyal başarıları ve tüm çalışanlarımıza sağladığımız huzurlu, disiplinli, temiz ve nezih bir eğitim ortamı bizleri diğer okullardan farklı kılmaktadır. Amacımız iyiyi, güzeli, yararlı olanı öğrencilerimiz ve öğretmen arkadaşlarımızla paylaşmaktır. İnanıyoruz ki bu çabamız bu dergi sayesinde kulaktan kulağa, kalpten kalbe yayılacaktır.

Hedeflerimizin gereği olarak öğrencilerimizin güçlü bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne sahip, topluma karşı sorumluluk duyan, yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek en büyük idealimizdir. Bu ideale ulaşmamız öğrencilerimizin okulumuzda elde ettikleri bilgi donanımı ve akademik kazanımları yanında gerçekleştirdiğimiz sosyal ve kültürel çalışmalarımızın gücüne de bağlı. Okul dergilerinin bu çalışmalar içinde çok önemli bir yer tuttuğu tartışılmaz bir gerçektir. Dergimizin 26. sayısının bu anlamda bize güç kattığı gibi okuyucularımızın beğenisini de kazanacağını ümit ediyorum.

Milletlerin geleceği önemli oranda yetenekli ve sorumluluk sahibi gençler yetiştirmelerine bağlıdır. Bu bağlamda eğitim sistemimizin temel hedefi, erdem ve sağduyu sahibi, okuyan, araştıran, düşünen, üreten; kişilik sahibi, bilgili hoşgörülü, milli ve manevi değerlerine bağlı, tarihi, toplumu ve toplumsal değerleriyle barışık, güzel ahlakla donanmış, zihinsel, duygusal, ruhsal ve entelektüel açıdan gelişmiş, fikri, vicdanı ve irfanı hür nesiller yetiştirmek olmalıdır. Bu yüzden sizleri bu vizyon ve perspektifle donanmış olarak görmek bu ülke insanı ve geleceği için en büyük teminat ve mutluluk kaynağı olacaktır.

Öğrencilerimizin memleketimizin gelecekte parlak ve yüksek çizgiye ulaşması için çalışacaklarına, başarı seviyemizi daima artıracaklarına, toplumsal hayatımızın gerçekleri ile bütünleşerek Atatürk İlke ve İnkılapları ışığında yöneticilerimiz ve öğretmenlerimizden aldıkları eğitimle yüce milletimizin refah ve mutluluğuna katkıda bulunacaklarına yürekten inanıyorum.

Gelecekte birlikte hareket ederek çok başarılı çalışmalar yapacağımıza inandığım öğrencilerimizi ve onların yetişmesinde büyük emek harcayan öğretmenlerimi kutluyor, başarılı çalışmalarının devamını diliyorum.

Şenol ARSLAN
Aydın Fen Lisesi Müdürü

AFL'NİN SONSUZ SAYILI GÜNLERİ

Yeni Yurt

Bütün sene "Hocam odalar kaç kişilik? Banyo odada mı? Dolaplar daha mı büyük?" sorularıyla gözümüzün önünde yükselen yurdumuz sonunda tamamlandı. Yeni yurtta hepimiz için bir sürpriz olan, zaten sporla alakası olmayan AFL öğrencisine verilen asansör lüksünün sonuçlarını ilerleyen zamanlarda göreceğiz. (bkz. mezuniyet)

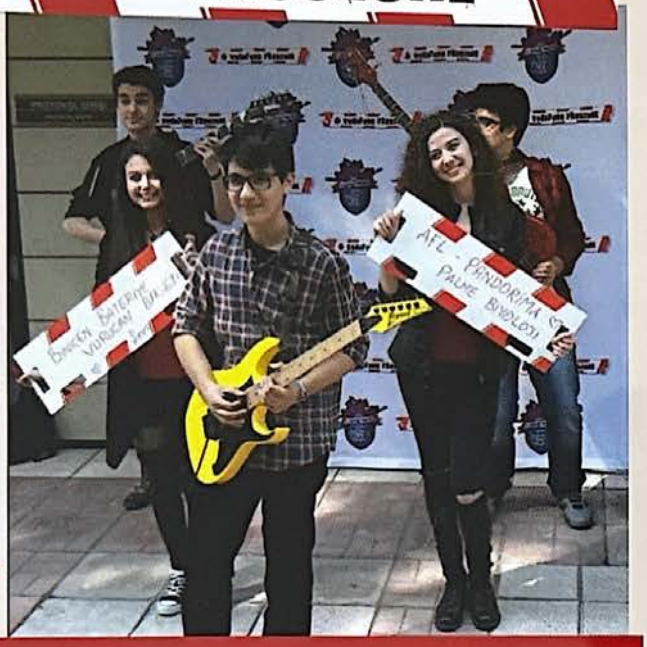
Yeni yurt iyi güzel hoş da koridora çıktığında sinirli bir 12'yle karşılaşma ihtimalinin verdiği gerilim, odanın duvarlarına inen yumrukların sağdan mı soldan mı geldiğini anlamaya çalışma çabası, etüt sonraları kafamızda patlama ihtimali olan su torbaları ve yaz günlerinde hafifleyen derslerin (Hafifleyen biz de olabiliriz.) de etkisiyle yapılan uzun balkon sohbetleri olmadan yurdun eski tadı kaldı mı?

Z Kütüphane

Bu sene kütüphanemiz de AFL halkına yaraşır biçimde yenilendi. Başta kullanılan renkler biraz konuşulsa da gerek bize sağladığı rahatlıkla gerekse geniş kitap arşiviyle öğrencisi eksik olmuyor. Yaşasın Z kütüphane!

FReeZoNE

200 kişilik mevcuduyla harikalar yaratan okulumuz geçen sene Freezone'a da katıldı. Aslında başarılı olan grubumuz şarkı seçiminden dolayı mağdur olsa da bahar şenliklerinde bizi eğlendirmeyi bildi. Emeğinize sağlık... Bakalım yeni grubumuz neler yapacak?

Kelebek Sistemi

Bu sene okulumuzda ilk defa uygulanacak olan kelebek sistemi bakalım notlara nasıl yansıyacak? :)

DEMOKRASİ KAZANDI!

Geçen senenin başkanı Sinyor (Mehmet Eryiğit) bayrağı Özkan Mutlu Daşcal'a devretti. Özkan ve yeni yurt başkanları Tevfik Omaç ve Tuğba Taşcı'nın tıpkı önceki başkanlarımız gibi verdikleri vaatleri yerine getiren başkanlar olmaları ve çok öyle başlamasa da demokrasi dolu bir sene olması dileğiyle...

Bu sene kadromuzda büyük değişikler oldu. Filiz TANRISEVDİ aldığı cesur kararla bir seneliğine Amerika'ya giderken yerine geçiçi olarak sempatik tavırları, kızıl saçları ve neşeli sesiyle Dilek YİĞİT geldi. Filiz Hoca'nın evine dönmesiyle Dilek Hoca'ya veda ettik. Fakat bu da pek uzun sürmedi. Radikal kararlarıyla tanınan Filiz Hoca'mız branşına geri dönerken ardında yaşlı gözler ve üzgün bir yurt bıraktı. Gel gelelim Fatih ANIL ise geçtiğimiz yaz üzücü bir sürprizle bizlere veda etti. Yerine gelen Muammer METİN ise gönüllerimize taht kurdu.

O bir kuş! O bir uçak! Hayır hayır Muammer METİN!

Biri ÜDS mi dedi? Deneme mi yapılacakmış? Kurslarda sorun mu çıkmış? Koşulsuz şartsız herkesin yardımına koşan, samimi tavırları ve esprileriyle bize kendini sevdiren hoca iyi ki gelmiş, hoş gelmiş! **TEŞEKKÜRLER.**

"Ben bir öğretmenim.
Şu cennet vatana sevdalanarak
çıktım yola. Edirne'den Kars'a,
İzmir'den Van'a...
Hudutlar dar gelmiş bu
kutsal sevdama."

Başta Başöğretmen Mustafa Kemal ATATÜRK olmak üzere bütün kıymetli öğretmenlerimizin Öğretmenler Günü bu yıl da Aydın Fen Lisesi tarafından Hidayet Sayın Konferans Salonu'nda coşkuyla kutlandı. Sunduğumuz oratoryoda kimimiz öğretmen olduk, kimimiz öğrenci. Programın sonunda ise pek değerli hocamız Hasan CENGİZ'in doğum gününü hep birlikte kutladık. Sonuçta AFL halkı olarak bir programın daha altından başarıyla kalkmış olmanın haklı gururunu yaşadık.

aşka dair...

"Okulumuz öğrencileri her yıl olduğu gibi 2014-2015 yılının kapanışını şiir ve müzik dinletisi ve halk oyunları gösterisi ile yaptı." Bu yıl tema "aşk"tı. Arkadaşlarımız dinletilerinde AŞKA DAİR ne varsa söylediler. Dediler ki:

"Aşk bir mecburiyettir çünkü âşık için o bugünlük değildir, yarındır, yüzyıllardır ardına düşülendir. Aşk şarkıları, aşk şiirleri beraber söylenen solo şarkılardır. Herkes kendinden bir parçayı bulur orada, aşk Leyla ile Mecnun, Kerem ile Aslı, Ferhat'la Şirin'i anlatırken beni değil bizi anlatır. Kimi zaman onlar sayesinde dağları yıkar, kimi zaman mesafelere sığmaz kimi zaman bu dünyaya değil başka bir dünyaya açılan kapıdan geçirtir bitmez aşkı anlatma uğraşısı. Tükenmez aşklar. Alınan her nefes bir aşk her göz kırpış bir birlikteliktir.

Zaten; şairin de dediği gibi:

Konanlar göçtü,/Göçenler söyledi: /"Aşk, insanı /İnsan eyledi."

Nice âşıklar/Aşkın deryasını boyladı./Âdem'le Havva'dan Bize kadar,/Ne varsa söylendi/Aşka dair!

Aşka dair her şeyin söylenip bittiği sanılan bir anda bir yenisini de onlar söyledi, her zaman söylenegeleceği gibi. Zira Aşk hiç biter mi?

Hayallerimizi Sahneye Taşıdık

Uyku özlemi çeken, dinlenmeye hasret 26 genç "Boş verin seneye katılırız, yol yakınken bırakalım, rezil olmayalım bari!" sözleri ile başladı bu maceraya. Çünkü 3-4 ay önce haber verilen yarışma tabii ki son ana bırakılmıştı. Sonradan gelen bir gayret ile bu umutsuzluklar geride bırakılıp bir senaryo yazıldı ve koreografiler hazırlandı. Bu oyun ortaya çıkana kadar 216 şişe su içildi, 506 espri yapıldı, 278 fotoğraf çekildi. Sadece son haftada 3 kişi ayağını burktu, 6 kişi hastanelik oldu, 6 çift diz morardı, 1 kişinin kafası şişti. Yelpazeler sallanırken leğenler havada uçtu. Dekor olarak alınan abur cuburlar afiyetle yenildi. Bütün bunlar iki haftada yaşandı ve bir cumartesi günü sahne aldı.

O büyük gün geldiğinde sahnede gördükleri dekor karşısında –kendi evlerinden bile güzel bir salon- AFL Tiyatroculari tekrardan "Vazgeçse miydik?" dedi. Ama eğlenmeye geldik diyerek çıktı o sahneye ve neşeyi, dostluğu ve beraber olmanın mutluluğunu yaşadı. Beklenen an geldiğindeyse kimisi umutsuz ama hepsi mutlu 26 oyuncu tek yürek oldu ve emeklerinin karşılığını yarışmada ikinci olarak aldı. Artık onlar, bir tepsi dolusu koca yürekli hamsiydiler. Ayrıca bizi bu yolculuğa çıkaran ve sonuna kadar arkamızda olan Emine Hocamıza teşekkür ederiz.

AFL'de Şenlik Var!

Şenliklerde ilk defa şampiyon olan 9. sınıflar olarak okul tarihine geçen 17/A geçtiğimiz sene de şampiyon oldu. Özellikle halatta, koşuda ve futbolda üstün başarı gösteren sınıf, sınıf öğretmenleri Gül Arpa'yı gururlandırmış olmaktan da bir hayli memnun.

Aytepe'de gerek mangalı gerek Aydınlı annelerimizin ev yapımı lezzetli yemekleriyle yatılılara ilaç gibi gelen, Aydın manzarasına karşı içtiğimiz çaylarla içimizi huzurla dolduran piknikler bizim ritüelimiz!

Mezuniyet

Aydın Fen Lisesi'15 mezunlarını uğurladı. Herkesin heyecanla beklediği mezuniyette bastıran yağmur mezunlarımızı durdurmadı. İmdadımıza yetişen spor salonunda eğlence tüm hızıyla devam etti.

Mezuniyet sonrası hep beraber gittikleri Kuşadası tatiliyse eminiz ki bu talihsizliği unutturmuştur. İlginç olan ise yerleşen 43 kişiden 30'unun tıp fakültesine gitmiş olması. Bu sonuca bakarak yağmurun da bereket yağmuru olduğunu söyleyebiliriz sanırım.

Rüzgar Gibi Geçti...

Rotasyon

Rotasyon haberiyle çalkalanan AFL'de ağlayanlar mı ararsınız, okul değiştirenler mi yoksa memleketine dönenler mi? Bir anda herkesi saran göç korkusunu MEB'den gelen açıklama bir süreliğine olsa da dindirdi. Bu arada biz de geride kalanlarla YGS serüvenimize tam gaz devam ediyoruz.

Mevlana bir aşk hikayesiyle başlar

Ahmet Işık'ın eşsiz sunumuyla, koronun biz de varız nidalarıyla bir programın daha altından başarıyla kalktık. Emeği geçen herkese teşekkürler. Gitsin, gitsin Şems gitsin!..

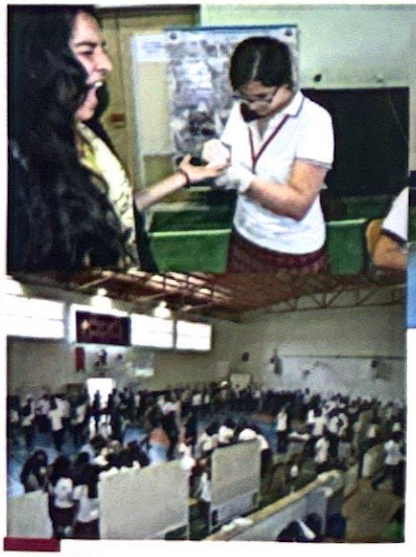

hooop A-FE-LE!

Spora pek bi meraklı olan AFLli'nin maçlarda bu merakı skorlara pek yansımıyor derken bu sene voleybol takımımızın Aydın 3.sü olması hepimizi sevindirdi. Öte yandan basketbol ve futsal takımlarımız aynı performansı gösteremedi. E, çekilen kuralardan sürekli ATL, Spor Lisesi, Sağlık Meslek Lisesi çıkınca elden de bir şey gelmiyor. Çünkü bizim antrenman sahamız etüt odası. YGS'de görüşürüz.

Bilim fuarı AFL'den sorulur.

Bir tarafta patlayan volkanlar, etrafta nostaljik oyuncaklarla oynayan öğrenciler diğer tarafta muhtelif deneyler, kan alan tansiyon ölçen AFL'liler... Bu yıl da bilime doyamadık.

ÇOK OKUYAN MI AFL ÇOK GEZEN Mİ

İSTANBUL

KAPADOKYA

Bkz. Üç Güzeller

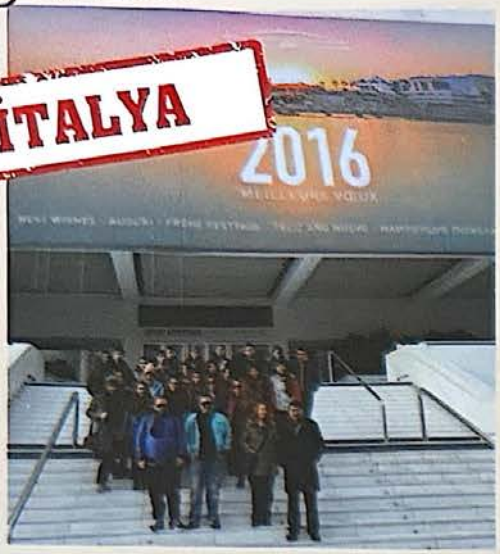

İTALYA

Huzurevi Ziyaretimiz

Başarılarımız

- "10 Kasım Atatürk'ü Anma ve Atatürkçülük" konulu kompozisyon yarışmasında Aydın 3.lüğü, İdil Nil AKSOY
- "29 Ekim Cumhuriyet Bayramı" kompozisyon yarışması Aydın 1.liği, Hüsna KÜÇÜKSOKU
- 1. "Kitap Okuyan Bilir" kitap okuma yarışması Aydın 2.liği, Hilal YILDIZ
- 2. "Kitap Okuyan Bilir" kitap okuma yarışması Aydın 4.lüğü, Mehmet Batuhan CANDAR
- Kurumlar arası masa tenisi müsabakaları Aydın 1.liği,
- "DOESEF Türkiye Liseler Arası Proje Yarışması" kimya dalında Türkiye 1.liği, Tuğçe MİROĞLU
- "7. Atilla İlhan Liseli Gençler Kompozisyon Yarışması" Türkiye 2.liği, Ali Levent ÇINAR
- "Safahat'ı Okuma ve Anlama" yarışması Aydın 1.liği,
- "Hz. Muhammed ile Birlikte Yaşama Ahlakı ve Kültürü" konulu deneme yarışması Aydın 3.lüğü, Fatma Nur OĞUZ
- "Okullar Arası Genç Erkekler Satranç Yarışması" Aydın 1.liği, 2015 "Okul Sporları Türkiye Birinciliği Yarışması" genç erkekler kategorisi Türkiye 3.lüğü, Tuna ÖZATEŞ
- Gençler Atletizm Müsabakalarına ferdi olarak katılan Deniz YILMAZ uzun atlama dalında 2., 10 metre koşu dalında 3. oldu. Okulumuz ilk defa atletizm alanında temsil edildi.
- Genç Erkekler Atletizm Müsabakalarında Aydın 2.liği, Berkin ARAL
- TÜBİTAK 23. Bilim Olimpiyatları matematik dalında 1. aşama sınavını geçen Ayşegül ŞEN 2. aşamaya katılma hakkı kazandı.
- "10 Aralık İnsan Hakları Günü" lise öğrencileri arası kompozisyon şiir ve resim yarışmasında kompozisyon ve şiir dallarında Aydın 1.liği, Şevval BAYINDIR ve Tuğba UYSAL
- "47. Liseler arası TÜBİTAK Proje Yarışması" coğrafya alanında bölge 3.lüğü, Berfu ÖZTÜRK ve Yeşim ÇİMEN

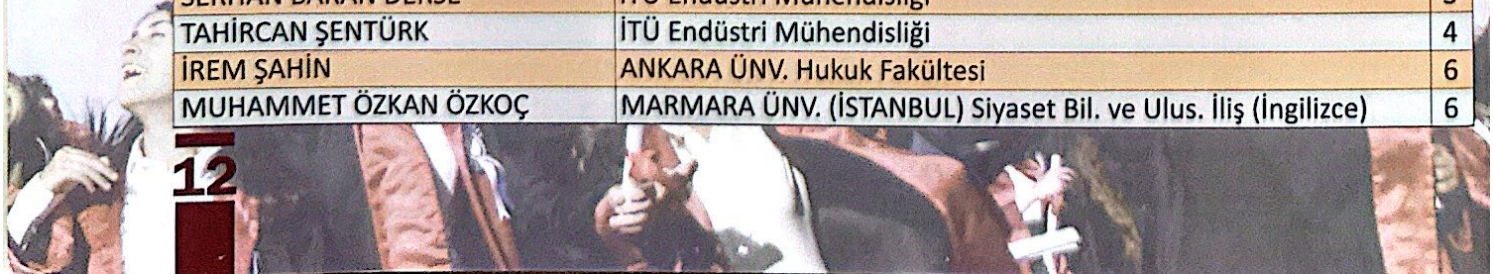

AYDIN FEN LİSESİ

2015 YILI ÖSYM YERLEŞTİRME SONUÇLARI

ADI-SOYADI	PROGRAM ADI	TERCİH SIRASI
ÇAĞLA ÇENGELCİ	HACETTEPE ÜNV. (ANKARA) Tıp Fakültesi (İngilizce)	1
CANAN DERE	HACETTEPE ÜNV. (ANKARA) Tıp Fakültesi (İngilizce)	1
ONUR EGE TARI	HACETTEPE ÜNV. (ANKARA) Tıp Fakültesi (İngilizce)	2
FURKAN GÖKÇE	HACETTEPE ÜNV. (ANKARA) Tıp Fakültesi	1
YAKUP BAHADIR ÖCAL	İSTANBUL ÜNV. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi	1
PELİN AYDENİZ	EGE ÜNV. (İZMİR) Tıp Fakültesi	1
BERİL KÖKSOY	EGE ÜNV. (İZMİR) Tıp Fakültesi	1
İBRAHİM CAN SARIYILDIZ	EGE ÜNV. (İZMİR) Tıp Fakültesi	1
HESNA CANSU AKSOY	EGE ÜNV. (İZMİR) Tıp Fakültesi	1
BUSE YAZAR	EGE ÜNV. (İZMİR) Tıp Fakültesi	1
BUSE ERTABAKLAR	EGE ÜNV. (İZMİR) Tıp Fakültesi	1
EZGİ DURUKAN	EGE ÜNV. (İZMİR) Tıp Fakültesi	1
İREM YAREN BAŞ	EGE ÜNV. (İZMİR) Tıp Fakültesi	1
AYLİN AYDİLEK	EGE ÜNV. (İZMİR) Tıp Fakültesi	1
ENES ALPTEKİN CANLI	EGE ÜNV. (İZMİR) Tıp Fakültesi	2
ELİF NAZ ÖZTÜRKOĞLU	DOKUZ EYLÜL ÜNV. (İZMİR) Tıp Fakültesi	2
BETÜL COŞKUN	DOKUZ EYLÜL ÜNV. (İZMİR) Tıp Fakültesi	2
HAZAN TUTUĞ	DOKUZ EYLÜL ÜNV. (İZMİR) Tıp Fakültesi	2
DİLŞAN ÖZCANOĞLU	DOKUZ EYLÜL ÜNV. (İZMİR) Tıp Fakültesi	4
BUSENUR GÜLER	AKDENİZ ÜNV. (ANTALYA) Tıp Fakültesi	3
ASLI BEGÜM ALPER	AKDENİZ ÜNV. (ANTALYA) Tıp Fakültesi	3
ASLINUR EZBER	PAMUKKALE ÜNV. (DENİZLİ) Tıp Fakültesi	2
DİDE ALMİRA ŞAHİN	PAMUKKALE ÜNV. (DENİZLİ) Tıp Fakültesi	2
EMRE NAKİ CÖMERT	PAMUKKALE ÜNV. (DENİZLİ) Tıp Fakültesi	16
MEHMET ALİ ÖZTÜRK	ADNAN MENDERES ÜNV. (AYDIN) Tıp Fakültesi	2
TANKUT ŞİŞİK	ADNAN MENDERES ÜNV. (AYDIN) Tıp Fakültesi	2
SELMAN SADI ÇITAK	ULUDAĞ ÜNV.(BURSA) Tıp Fakültesi	5
İREM DURANOĞLU	ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNV. Tıp Fakültesi	5
MEHMET FURKAN KÖMÜRCÜOĞLU	GAZİANTEP ÜNV. Tıp Fakültesi (İngilizce)	6
GÜL YILDIZ YÜKSEL	TRAKYA ÜNV. (EDİRNE) Tıp Fakültesi	7
CANSU AKSEKİLİ	EGE ÜNV. (İZMİR) Biyomühendislik	1
CÜNEYT EMRE YAVUZ	KOÇ ÜNV. (İSTANBUL) Bilgisayar Mühendisliği (İngilizce)	1
İREM UĞUZ	BOĞAZİÇİ ÜNV. (İSTANBUL) Bilgisayar Mühendisliği (İngilizce)	1
ŞEVKİ ALPEREN YAKICI	BOĞAZİÇİ ÜNV. (İSTANBUL) Elektrik-Elektronik Müh. (İngilizce)	1
ATA DENİZ AYDIN	BİLKENT ÜNV. (ANKARA) Bilgisayar Mühendisliği(İngilizce)(T.Burslu)	1
ECE KAVUKCU	BİLKENT ÜNV. (ANKARA) Endüstri Müh. (İngilizce) (Tam Burslu)	5
MERT GÜLGÜN	ODTÜ (ANKARA) Eletrik-Elektronik Mühendisliği (İngilizce)	2
MELDA KAPLAN	ODTÜ (ANKARA) Mimarlık (İngilizce)	2
HALİL BURAK YALÇIN	ODTÜ (ANKARA) Eletrik-Elektronik Mühendisliği (İngilizce)	1
SERHAN BARAN DERSE	İTÜ Endüstri Mühendisliği	3
TAHİRCAN ŞENTÜRK	İTÜ Endüstri Mühendisliği	4
İREM ŞAHİN	ANKARA ÜNV. Hukuk Fakültesi	6
MUHAMMET ÖZKAN ÖZKOÇ	MARMARA ÜNV. (İSTANBUL) Siyaset Bil. ve Ulus. İliş (İngilizce)	6

PROJELERİMİZ

COĞRAFYA

Yeşim ÇİMEN - Berfu ÖZTÜRK

Proje Başlığı:

Tralles'in Kuruluşundan Günümüze Kadar Aydın Yerleşkesini Etkileyen Faktörlerin İncelenmesini, 1990 ve 2006 Yıllarının CBS Programı Olan ArcGis ile Karşılaştırılması

Proje Özeti:

Projede Tralleis antik döneminden günümüze kadarki Aydın yerleşkesinin sınırlarını etkileyen faktörler nedir sorusuna cevap aranmıştır. Etkileyen faktörlere bağlı kalınarak 1990 ve 2006 yıllarındaki Aydın yerleşkesinin ArcGis programı ile karşılaştırılması yapılmıştır. Aydın Belediyesi İmar ve Şehircilik Şube Müdürlüğü CBS Bölümü'ne gidilmiştir. Oradan alınan bilgiyle ArcGis programı kurulmuştur.

Mimar Sinan Mahallesi, Fatih Mahallesi ve Zeybek Mahallesi gibi yeni yerleşim yerlerinin tarım alanları üzerine kurulduğu saptanmıştır.Ayrıca eskiden tarım arazi olarak kullanılan ASTİM sanayi bölgesinin yerleşime açıldığı gözlemlenmiştir. Nüfusun giderek artmasıyla Girne Mahallesi genişlemiş, Mimar Sinan ve Zeybek mahallerinin oluşumuna neden olmuştur. Buna karşılık Google Earth uydu görünümü ile çözüm önerisi sunulmuştur. Yeni yerleşim yerlerinin Muğla karayoluna doğru kaydırılmasının uygun olacağı düşünülmüştür.

FİZİK

Hilal Sude EKSELİ - Dilan TOZYILMAZ

Proje Başlığı:

Düz Ve Parabolik Oluk Yansıtıcılarının Vakum Tüplü Güneş Kolektöründe Katkısının İncelenmesi, Faz Değiştiren Madde İle Güneş Enerjisinin Depolanması, Bu Enerjinin Konut Isıtmada Kullanılması

Proje Özeti:

Günümüzde artan enerji tüketimine karşılık yenilenebilir enerji kaynaklarının önemi giderek artmaktadır. Yenilenebilir enerji kaynaklarına verimli, ekonomik ve güvenli bir yol olan güneş enerjisinin ısı enerjisi şeklinde depolanması örnektir.

Projemizin amacı faz değiştiren madde kullanılarak en uygun yansıtıcı ve vakum tüplü kolektörle birlikte güneş enerjisini depolamak ve konut ısıtmasında kullanmaktır.

1.Hipotez: Parabolik oluk yansıtıcının ışığı topladığı düşünülürse odağa yerleştirilen vakumlu güneş kolektöründeki sıcaklık artışının en fazla olması beklenir.

2.Hipotez: Faz değiştiren madde olarak $Ba(OH)_2.8H_2O$ ın kullanılması gizli ısı depolanmasını sağlar.

Gerçekleştirilen deneyler sonucunda parabolik oluk yansıtıcı kullanılan vakumlu güneş tüpündeki sıcaklık artışı en fazla olmuştur. Hipotez kanıtlanmıştır. Matematiksel hesaplamalarda parabolik oluk yansıtıcı kullanılmıştır. Faz değiştiren maddenin maksimum miktarda ısı enerjisi depolayabilmesi için yüzey alanının fazla ve erime ısısının yüksek olması gerekir. Bu nedenle iletkenliği iyi, hacim değişimi az, erime ısısı yüksek ve maliyeti düşük olan $Ba(OH)_2.8H_2O$ tuzunun dış yüzeyi ince silindirik kaplarla depoya yerleştirilmesi uygundur. Yapılan hesaplamalarla gizli ısı depolama sistemlerinin duyulur ısıya oranla daha fazla ısı depoladığı bulunmuştur.

Tuzun depoladığı ısı enerjisi, su ile binadaki radyatörlere dağıtılarak uzun süre sabit sıcaklıkta konutun ısıtılması sağlanabilir.

KİMYA

Hatice Sevil AYDIN - Ayça Nur SAYIN

Proje Başlığı:

Zeytin Karasuyun Başlıca Kirlilik Parametreleri Açısından Temizlenmesinde Doğal Materyaller Olan Deniz Kabuğu Pomza ve Endüstriyel Bir Atık Olan Pirinç Kabuğu Külünün Adsorban Madde Olarak Kullanılabilirliği

Proje Özeti:

Türkiye, zeytin üretiminde dünyanın önde gelen ülkelerinden biridir ve üretilen zeytinin büyük bir kısmı zeytinyağı eldesinde kullanılmaktadır. Yağ üretim, sırasında oluşan zeytin karasuyu, Akdeniz ülkelerinde başlıca çevresel sorunlardan biridir. Zeytinyağı endüstrisinden kaynaklanan ve karasu olarak nitelendirilen su, gerek içerdiği yüksek miktardaki yağlardan gerek yüksek miktardaki KOİ gerekse düşük moleküler ağırlıklı fenolik maddeler nedeniyle arıtılabilirliği güç olan atık sulardır (Oukili ve ark. 2001).

Zeytin karasuyunun yüksek organik kirliliği, fenolik bileşikler, askıda katı madde ve yağ asitleri arıtma proseslerinde sorunlara neden olmaktadır. Zeytin karasuyun; pH, askıda katı madde kimyasal oksijen ihtiyacı ve toplam fenolik madde parametreleri bakımından temizlenebilirliği araştırılmıştır. Ayrıca kolon dolgu maddesi yıkandıktan sonra tekrar kullanılabilirliğini test etmek amacıyla karasu, projemizin yöntemi kapsamında yapılmıştır. Analiz sonuçlarına göre, parametrelerde (AKM, KOİ, Fenol ve pH) olumlu iyileşmelerin olduğu bulgularına ulaşılmıştır. Ayrıca çalışmamız sonucunda materyallerin, karasuyun renginin açılması ve istenmeyen koku özelliklerinde de bir iyileşme sağladığı nitel olarak tespit edilmiştir.

Proje çalışmamızın konusu ve amacımıza yönelik elde ettiğimiz sonuçlar karasu için çevreye duyarlı, ekonomik ve sürdürülebilir bir çözüm önerisinin sunulması açısından önem taşımaktadır.

Comenius 2014-2015

Berfu ÖZTÜRK

Dağlar, tepeler aştık yetmedi Kuzey kutbuna çıktık. İşte karşınızda Comenius!
Bu sene de yaklaşık 10 ülkeyle gerçekleştirdiğimiz Comenius projesinde dünyadaki çeşitli sorunları çeşitli gruplar oluşturarak ele aldık. Fizik ve matematik alanlarında yapılan çalışmalardan sonra biz de bir coğrafya projesi hazırladık.

İlk Buluşma: İspanya- Madrid- Majadahonda
Yaklaşık 4 saat süren bir uçak yolculuğunun ardından karşılaştığımız ilk şeyin ellerinde adlarımızın yazılı bulunduğu kartlarla bizi bekleyen ailelerimiz olması bizi çok şaşırttı. Cem de ben de "Nereye düştük biz?" diye düşünsek de bu sıcak karşılamanın ardından sakinleştik ve grubumuzla tanışmak için yola çıktık. Öncelikle söylemek gerekirse Majadahonda, Madrid'den yaklaşık bir saat uzaklıkta olan bir şehir. Şehrin her yerinde futbol, voleybol, tenis oynayan kısaca spor yapan insanları görmek garipti. Dikkatinizi çekerim her yerde!

Gözlerimiz Avrupa'ya alıştıktan bir süre sonra tüm grup üyeleriyle tanışmaya başladık. Tabii bir sorun vardı: İzlandalı arkadaşlarımızın isimlerini söylemek! Çoğunuz "Ya isim değil mi bu, söylemek ne kadar zor olabilir ki?" diye düşünseniz de Þröstur ya da Skarphéðinn gibi bir ismi okumayı geçtim ismin ne olduğunu anlamak bile büyük bir çaba gerektiriyor (Denemesi bedava!).
Sıra geldi sunum yapmaya.

Her buluşmada ilk gün yapılan ilk şey okul tanıtımıdır. Her grup öncelikle ülkesini, sonra şehrini en sonunda da okulunu tanıtarak sunumunu yapar. Sunumlardan sonra ülkeler önceden belirlenmiş olan diğer grupla çalışmaya başlar. Biz bu projede Norveç'le çalıştık. Öncelikli amacımız küresel ısınmanın Aydın ve Raelingen şehirlerini nasıl etkilediğini araştırmak ve bu iki şehri bu konuda karşılaştırmaktı.

Gelelim diğer ülkelere.. İspanya ve İzlandalı arkadaşlarımız bir kamera ile birlikle bir atmosferik balon hazırladı. Gezinin bu kısmında hepimiz kameraya bakıp garip pozlar verdikten sonra balonu şişirmeye başladık. Tabii şişirmek derken bahsettiğim şey öyle üflemek değil. Yaklaşık 15 kişi balonu tutarken geri kalanlar balonun içine gaz doldurulmasına yardım ettiler. Ve yarım saatlik bir çabanın sonuncunda hepimiz ipin kenarında dizilip balonu serbest bırakarak mutlu sona ulaştık.

Bütün bu "heyecanlı" anlardan sonra hepimiz evlerimize dönüp uyuduk demek isterdim lakin öyle bir şey olmadı. Bize soğuk gelen ama İspanyollara şort giydiren havada dondurmalar yiyip sohbet ettik. Ve hatta şehrin dışındaki alışveriş merkezine kadar yürüdük, kanallardan atladık (Evet, neredeyse ayağımı kırdığım doğrudur.).
4 günün ardından Türkiye'nin yolunu tuttuk.

İkinci Buluşma: İzlanda- Reykjavík
Kuzey Kutbu'na çıktık derken şaka yapmadığımı başlıktan da anlamış olmalısınız. 300 bin nüfuslu bir ada olan İzlanda'ya gittiğimizde tahmin edin ilk olarak ne ile karşılaştık? Tabii ki soğuuuuuk! Soğuk çok daha soğuk hatta biraz daha soğuk derken Serkan Hoca'yla gerçekleştirdiğimiz bu gezide neredeyse dondurmaya döndüğümüzü söylesem yalan olmaz.

Bu buluşmadaki çalışmalar 3 gün sürdü. 3 günlük çalışmamızda bir matematik programı olan GeoGebra'yı kullanarak sıcaklık ve yağış gibi pek çok konuda Aydın ve Raelingen şehirlerinin sayısal değerleri için grafikler çizdik ve bu grafikleri değerlendirerek çeşitli çıkarımlarda bulunduk. Bir

dahaki buluşmada neler yapacağımız kararlaştırdık ve proje raporlarını yazmaya başladık.
Bu çalışmalar, bilindiği üzere gidilen ülkedeki okulda yapılıyor. Reykjavík'de gittiğimiz okulun ise bildiğiniz okullardan olduğunu hiç sanmıyorum. Öncelikle okula geldiğinizde ayakkabılarınızı çıkarıp içeride çorapla dolaşmanız gerekiyor. İşin daha da garip kısmı ise pembesinden moruna giyilen çoraplar görmek... Çalışmaları bitirdikten sonra şehirde geziler düzenlemeye başladık.

Öğrenciler olarak ilk durağımız şehir merkezindeki kapalı ve açık havuz oldu. Çok düşük bir fiyata girebileceğiniz bu yerde tek bir sıkıntı var: Açık havuza girene kadar yürümeniz gereken mesafede sıcaklık -20 ve bu sırada tahmin edebileceğiniz üzere herkes mayoları ile. Evet, koşmaktan başka bir çaremiz yoktu (Anıları canlanan yazar, üşümeye başlar...).

Ertesi gün şehir turumuza devam ettik ve otobüsle beraber İzlanda'daki ilk yerleşim yerine gittik, Emine Tiriç'in dilinden düşüremediği gayzerleri gördük hatta gayzerlerden fışkıran sular ile bir güzel ıslandık ve son olarak da çoğunuzun Onedio'da haber olarak karşılaştığı Blue Lagoon'a gittik. Burası sönmüş lavların sıcak mineralli sularla doldurulduğu bir yer. Biraz pahalı bir ücret karşılığında içeri girip bu sularda yüz maskeleri yaptık ve yüzdük (Ayrıntılar fotoğrafta gizli!).

Son gün ise yine tahmin edebileceğiniz gibi vedalaşma vaktiydi... -20 derecede yediğimiz dondurmalardan, buzlarda kayıp düşmelerden ve tadı berbat olan ıstakoz çorbasından üzülerek ayrıldık.

Son Buluşma: İspanya- Madrid- Majadahonda Nisan 2015'te gerçekleşen bu buluşmada yaptığımız projelerin sunumlarını ve raporlarını hazırladık ve heyecanlı bir bekleyişin sonunda tüm gruplara sunduk. Sunumlar bittikten sonra belgelerimizi aldık ve bir projenin daha sonuna geldik.

Geri kalan 3 günümüzde Granada'ya gittik. İslam mimarisinin ender örneklerinden olan El Hamra Sarayı'ndaki işlemeleri görünce çok etkilendik tabii biraz da soru dolu bakışlara mahsur kaldık.

Yemediğimiz, içmediğimiz,adım atmadığımız şey kalmayana kadar gezimize devam ettik.
Ve hepinizin de bildiği üzere "Eğer ükemize gelirsen mutlaka haber ver, iletişimi koparmayalım." gibi cümlelerle vedalaşmamak üzere vedalaştık.
Proje Gezilerinden Çıkarılan Sonuçlar
1. Asla ıstakoz çorbası içmeyin! Mideniz 2 hafta isyan bayrakları elinde geziyor yoksa...
2. 1. Maddeye dönün.

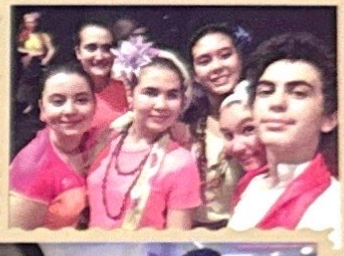
anlık

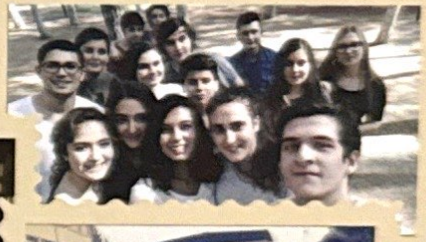

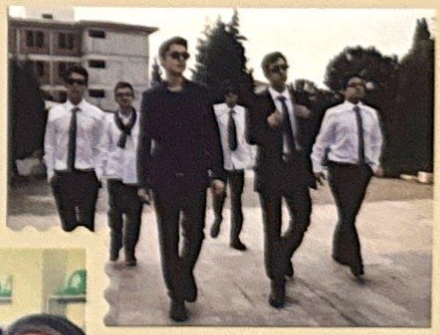

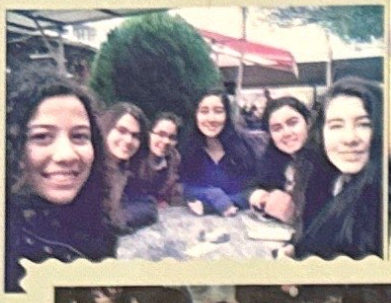
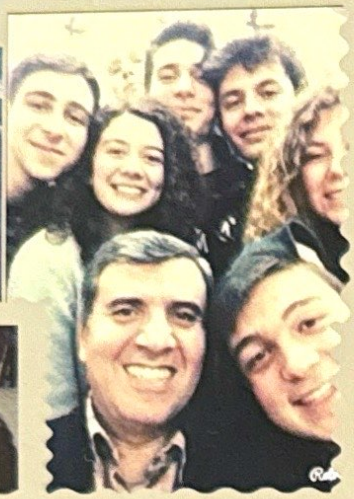

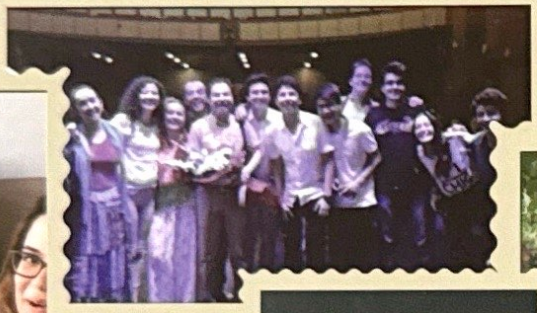

anlık

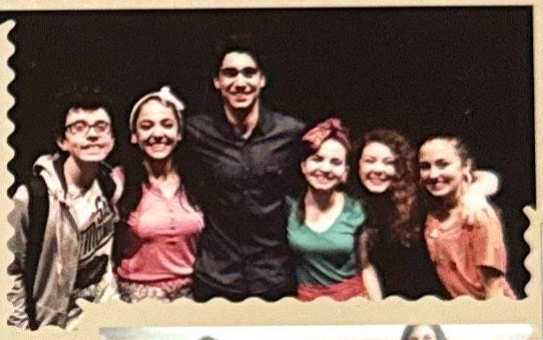

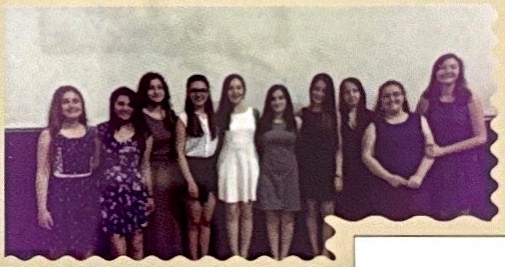

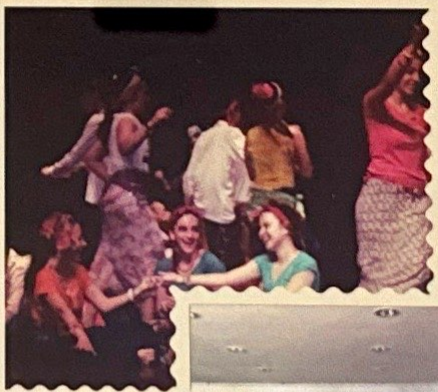

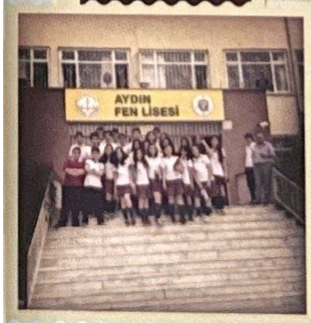

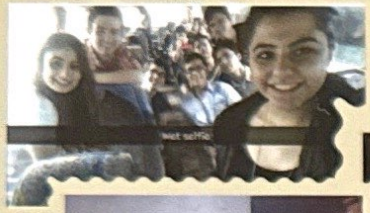

INSTAPIC

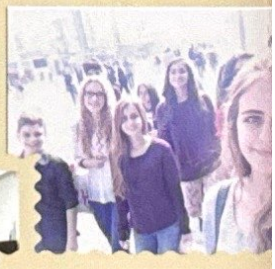

anlık

anlık

"Nereden Mezunsun?" Sorusuna

Basit Bir Cevaptan Öte: AFL

İlkyaz SAĞUŞ

Geçenlerde bir arkadaşımın doğum gününde muhabbet ederken , temmuzda yirmi beş yaşıma giriyor olacağımı fark edince küçük çaplı bir şok yaşadım. Ortaokuldayken, hatta lisedeyken bile yirmi beş yaş öyle uzak gelirdi ki... Sanki o yaşa gelince çok farklı biri olacakmışız gibi gelirdi. Evet değişiyorsunuz. Fakat hiç öyle uzaktan göründüğü gibi - Küçük Prens'in bahsettiği ciddi ve sıkıcı yetişkinler gibi - de olmuyorsunuz. Dönüp bakınca, ardınızda yılların biriktiğini fark ediyorsunuz. Hatta bazı şeyler için fazla yorgun hissediyorsunuz. Ama hala bir yanınız yıldızlara uzanmak için zıplamaya devam ediyor.

Varoluşumuz nasıl ki ömür boyunca kendini gerçekleştirmeye devam eden bir süreçse beni şu anki ben yapan da elbette yalnızca gen kitabımda yazanlar ve ailem değil; yol ayrımlarında yaptığım seçimlerin yaşamıma kattıkları, ruhuma değen insanlar, okuduklarım ile izlediklerim ve daha nice şey...

Bunların içinde Aydın Fen Lisesi'nin çok ayrı bir yeri var. O zamanlar tercih haftasına dek adını bilmediğim bir okulken, şimdi ismini duyunca içimde memleket özlemine benzer duygular uyandıran bir yere dönüştü. Mezun olalı altı sene oldu ama, etüt saatlerinde yurttan okula gidişimizi, etüt çıkışları baharda yurt önünde muhabbetlerimizi, Altınsoy'un ödevleri için kısa filmler, sunumlar hazırladığımız grup çalışmalarını, Hülya Hoca ile proje denemelerimizi, İzmir'e Tübitak proje yarışmaları için gidişimizi, İbrahim Hoca'yla bol ispatlamalı matematik derslerini, Tiriç'in soruların içinde isimlerimizin geçtiği ilginç yazılı kağıtlarını, Mehmet Usta'nın yemeklerini, teneffüslerde bahçede turlamalarımızı daha dün gibi hatırlıyorum.

Anlar insan beyninde anılara evrilirken kötü kısımlar hep kırpılır ve bu yüzden genelde rahmetliyi hep iyi biliriz ya, şimdi ben de hep güzel şeylerden bahsedeceğim. Ama inanın lisedeyken anlat deseniz de aynı şey olacaktı. Çünkü AFL içindeyken mutlu olduğunuz, mezun olunca gururla andığınız, hatırladıkça sizi gülümseten sıcacık bir yuva. O eflatun binayı (umarım rengi hâlâ aynıdır) AFL yapan güzel insanlardan -her daim kendilerini yenileyen, öğretirken öğrenmekten zevk alan, amatör tutkularını kaybetmeksizin profesyonel bakış açısı ve bilgi birikimiyle bize örnek olan hocalarımızdan- bahsetmek istiyorum. AFL o eşsiz eğitimciler olmadan asla böyle olamazdı. Analitik düşünmeyi öğrendiğim matematik derslerini ve İbrahim Hoca, Nihat Hoca ile Eyüp Hoca üçlüsünden oluşan müthiş matematik takımını ömrüm boyu unutamam. Böbrek taşı kırma makinelerinin işleyiş prensibinin elipsin merkezlerinin özelliğine dayandığını öğrenmiştim İbrahim Hoca'dan. Disiplinler arası köprü kurmanın yararını böyle somut bir örnekle görmek beni büyülemişti.

Sezai Hoca'yla işlediğimiz insan vücudunun işleyişi hakkındaki derslerin tadı hâlâ damağımda. Bel fıtığında disk kaymasının oluşma mekanizmasını, kas kasılmasının moleküler düzeyini öyle anlatmıştı ki tıp fakültesi hocalarına taş çıkarır. Hülya Hoca dersleri yanında hep yenilikçi hep genç hep dinamik biraz da çılgın yanıyla, kocaman yüreğini ve sıcacık gülümsemesiyle beni hep kendine hayran etti. Ayşegül Hoca'nın kendi oluşturduğu ve sonuçlarının hep garip küsuratlar çıktığı beyin yakıcı kimya problemlerini bize sorarken muzip gülümsemesi hâlâ hatırımda. Öğretirken düşündürerek ve patlatmalı deneylerle kimyanın temellerini bize tekrar keşfettirmesine ve bunu aşkla yapışına bayılırdım.

AFL gibi sayısal ağırlıklı bir okulu diğerlerinden farklı kılan en önemli faktörlerden biri de Emine faktörüdür bana göre. Evet Altınsoy ve Tiriç'ten bahsediyorum. Sonuçta kaç kişinin edebiyat hocası derste kuantumla ilgili belgesel izletir ki? Kaç kişinin coğrafya hocası Google gibi her sorduğunuz soruya ufkunuzu açan bir bilgi, bir okuma-izleme önerisi ile cevap verir? Öğretmen-öğrenci ilişkisini bir ast-üst, bir öğretici-öğrenen değil karşılıklı etkileşime dayanan bir fikir alışverişi şöleni olarak gören bu ikili ile sohbetlerimizden öyle çok şey kazandım ki...

Kısa bir yazıda dört senenin bana kattığı her şeyi anlatmak imkansız. Ama diyebilirim ki AFL bana kendi ayaklarım üzerinde durmayı, dünyada keşfedecek ne çok şey olduğunu, öğrenmenin bitmek tükenmek bilmeyen eşsiz bir yolculuk olduğunu, bir şeyi elde etmek için ısrarcı ve inatçı olmak gerektiğini, başarısızlığın da bazen başarı olduğunu öğretti.

Kısacası dokuz sene evvel ailesinden ilk kez ayrılmanın verdiği heyecanla okulun ilk günü soluğu tuvalette alan İlkyaz'dan, üniversite yaşamına hazır ve kendi ayakları üzerinde duran İlkyaz'a dönüşümümde büyük etkisi olan bir aynalar diyarı AFL. Ve bugün fakültede hocalarım "Hangi okuldan mezunsun?" diye sorduklarında gururla Aydın Fen Lisesi diyorum.

Eminim siz de ömür boyu üzerinizde bu etiketi taşımaktan gurur duyacaksınız.

TİRİÇ'TEN AL HABERİ!

Bu bölümde AFL halkı için yakın zamanda dünyada ne olup bitmiş derledik ve bilgileri bir arama motoruyla yarışabilecek düzeyde olan pek sevgili öğretmenimiz **Emine TİRİÇ** ile bu konuları tartıştık.

"Hocam siz bunları nerden biliyorsunuz ya?"

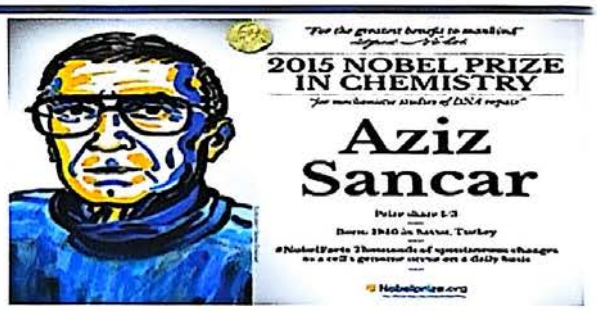

Türkiye, Avrupa Nükleer Araştırma Merkezi (CERN) ortak üyesi oldu. Türkiye CERN Konseyi toplantılarına katılmaya da hak kazandı. Ayrıca Türk bilim insanları CERN'de tam zamanlı araştırmacı olabilecek, eğitimlere ve kariyer geliştirme programlarına katılabilecek.

CERN'e üye olmamız için yatırmamız gereken belli bir miktar para var. O parayı yatırmışız demek ki. Bu zaten olması gereken bir şeydi. Eğer oraya üye olmazsanız bilimsel gelişmelerle ilgili sizi haberdar etmezler. Sadece gazetelere verdikleri haberleri duyabilirsiniz. Oradan da gerçek bilimsel bilgilere ulaşamazsınız. O yüzden bu yenilik Türkiye için önemli bir adım.

Türk bilim insanı Prof. Dr. Aziz Sancar, Tomas Lindahl ve Paul Modrich DNA onarımı alanındaki çalışmalarıyla 2015 Nobel Kimya ödülüne layık görüldü.

Uluslararası PISA sınavlarında fen, matematik, okuduğunu anlama gibi alanlarda kırklı puanlar almamız moralimizi bozmasın. Demek ki hâlâ umut var.

Prof. Dr. Vamık Cemal Volkan, psikanaliz alanının en değerli ödüllerinden "Mary Sigourney Psikanaliz Ödülü"nü kazandı. Ödülün diğer sahibiyse psikolog Jay Greenberg oldu.

Yaşadığımız çağ açısından düşünürsek psikoloji dalında ödül almamız manidar.

En son 1982'de aynı zamanda gözlemlenen süper ay ve ay tutulması bu sene bir kez daha gerçekleşti.

Gelecekte oluşacak Güneş ve Ay tutulmalarını, 18 yıllık bir devirde 233 aylık bir zaman dilimini gözeterek hesaplayabilen bir makine Arşimet tarafından yapılalı 2000 küsur sene oluyor. Günümüzde bu kadar modern aletlerle bunları gözlemleyebiliyorsak bu Arşimet'in o zamanlar bulduğu ve hâlâ gizemini koruyan makine sayesindedir.

Mars'ta su bulundu. Evet, biliyoruz bilim adamları Mars'ta daha önce de su bulmuştu ama bu defa farklı. Yıllar önce Mars'ın kutuplarında buz keşfedilmişti şimdi ise suyun sıvı halde bulunduğuyla ilgili ilk kanıtlar elde edildi.

Bulgular Mars'ın zamanında Dünya'mız gibi bir atmosfere sahip olduğunu ve Güneş'in büyük patlamaları sonucu o atmosferin havalandığı ispatladı.

Dünyanın en sağlam doğal maddesinin örümcek ağı değil bir deniz salyangozu türünün dişi olduğu ortaya çıktı.

Şu ana kadar yapılan birçok bilimsel buluş doğadaki bitki ve hayvanlardan esinlenerek yapılmıştır(Örneğin kir tutmayan lavabolar için nilüfer bitkisi model alındı.) Bu da onlardan biridir.

Dünya'da ilk kez titanyum kafatası nakli gerçekleştirildi. Çin'de doktorlar, üç yaşında bir çocuğa 3D yazıcı ile ürettikleri titanyum kafatasını yerleştirdiler, ameliyatın beklediklerinden daha iyi geçtiğini ve tam iyileşme beklediklerini açıkladılar.

Önümüzdeki dönemin en önemli bilimsel gelişmeleri bu 3D yazıcılar üzerinden yapılacak. Hatta ben neler üretilebileceğinden korkuyorum. Bu buluş DNA'yla bir araya gelse kim bilir neler olur?

NASA, uzayda bitki yetiştirme çalışmalarına uzun süredir devam ediyordu. Son olarak detaylı analizleri yaptıktan sonra yenilebilir olduğuna kanaat getirmişti. Bu yıl Uluslararası Uzay İstasyonu (UUİ) mürettebatı, ilk olarak kozmik marulun tadına baktı.

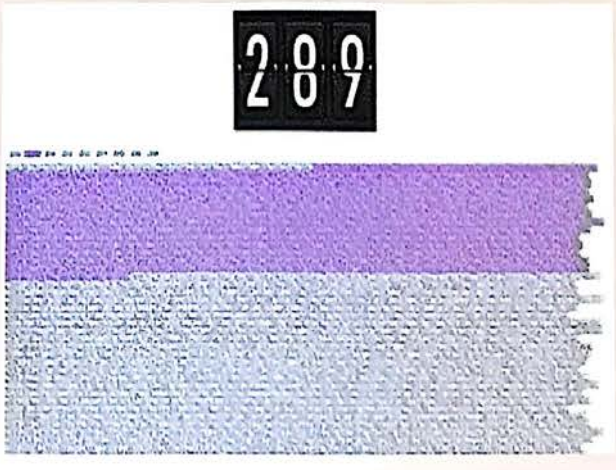
"Uzay istasyonlarında ya da başka gezegenlerde yaşam oluşturabilir miyiz?" çalışmaları yapılıyor. Uzayda, bitki ya da hayvan yetiştirilerek biyosfer oluşturulmaya çalışılıyor. Son derece isabetli denemeler.

Anıt Sayaç'a* göre 2015 yılının ilk 64 gününde 53 kadın yaşamını yitirdi.

Duygu Asena'nın okuduğum ilk kitabı "Kadının Adı Yoktu". Yıl 2015, hâlâ yok. Bu toplumsal bir sorundur. Biz Orta Doğu coğrafyasına gelmeden önce kadın, hanımdı. Eski Türk kültüründe kadının yeri büyüktür, bunu hanım kelimesinin kökenine baktığımızda anlayabiliriz. Hanım kelimesi "Bu da benim Han'ım" cümlesinden gelir. Kağan ile hanımı devleti beraber yönetirlerdi. Bunu İbn-i Batuta'nın seyahatnamelerinde görebilirsiniz.

*Anıt sayaç: Şiddetten ölen kadınlar için dijital anıt.

KAYIPLARIMIZ

Emine ALTINSOY

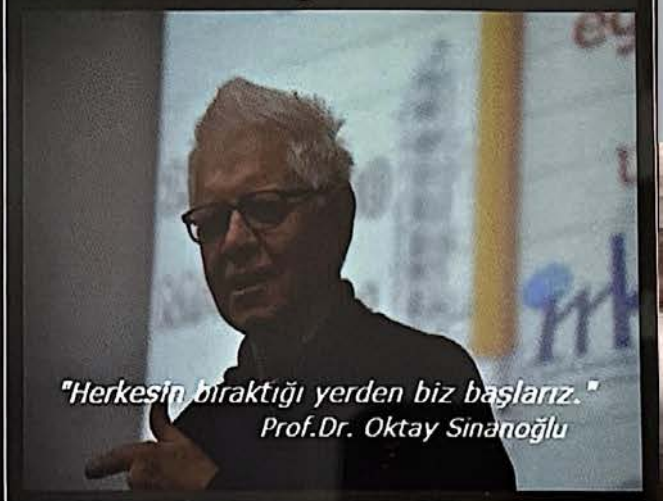
FİKRET OTYAM

Çoğumuzun tersine Fikret Otyam'ı Ha Bu Diyar adlı kitabı ile tanımıştım. Sonra Kara Sevdam Anadolum, Hu Dost, Gide Gide... Hani bir pınar bulursun da dağ başında içinde aktığı ormanın yeşilini almış, gökyüzünün mavisini almış. İçersin ya kana kana (Zonguldak'ın Eğerci beldesinde çoktu bu pınarlardan) öyleydi kitaplar. Memleketimin güzel insanlarını böylesine güzel anlatan adamın resimlerini gördüm, bir ruh dostu buldum resimlerinde, aynı pınar hissi onlarda da vardı tabii. Şimdi sonsuzluğa uğurladık. Diğer yandan resimleriyle sonsuzluğu yakalamış bu adama gıpta etmemek de mümkün değil. Güle güle Fikret Otyam.

OKTAY SİNANOĞLU

Bir Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni olarak ufkumu aydınlatan, bıkmadan usanmadan hem bilim alanında hem Türkçe alanında pek çok çalışmalar yapan ne yazık ki kıymetini tam olarak bilemediğimiz ve yine ne yazık ki tam olarak anlatamadığımız Oktay Sinanoğlu'nun kaybı ile bir kişi eksildik. Üzgünüm, ruhu şad olsun. Onun da dediği gibi herkesin bıraktığı yerden biz de bıkmadan usanmadan devam edeceğiz.

YAŞAR KEMAL

Yaşar Kemal'le tanışmam ortaokul sıralarındaydı. İnce Memed'le başlamıştım. Sonra bırakamamıştım, Ortadirek, Yer Demir Gök Bakır, Akçasazın Ağaları... Kütüphanemde onun kitaplarının olduğu yer bile bir farklıdır benim için.Onların olduğu yerde eserlerin ruhu yansır adeta. Rengahenk Anadolu'dur orası. Anadolu onun eserlerinde bir masal ülkesidir. Renkler, kokular taşar kitaplarından.

Babası öldükten sonra köylerine bir halk ozanı gelir takılır onun peşine Yaşar Kemal. Âşık, onu halk geleneğindeki usta-çırak ilişkisinde çırağı olmasını ister ama anasının kıyamadığı bu oğlan bir halk ozanı olmaz bildiğimiz anlamıyla ama ona en çok yakışandır ozanlık. Onun eserlerinde tanıdığım pek çok nesneyi araştırmışımdır. Hâlâ kitaplarını açtığımda yarpuz kokusunu duyarım, döngel nedir araştırmışlığım vardır. Bozkır kokusunu, alkıyıp gitmeyi, püreni, tuz kokusunu ya tuz kokusunu ondan öğrenmişimdir. Al Gözüm Seyreyle Salih'te Salih'le birlikte karpuz kabuğuna konan kalkan arıları gözlemlemişimdir saatlerce. Karınca'nın Su İçtiği kitabında geçen yemekleri üşenmeyip yapmışlığım, o kitapta tarifi var diye kabak çiçeği dolması aramışlığım vardır.Yaşar Kemal, Alageyik efsanesidir. Bir yanıyla Dadaloğlu bir yanıyla Karacaoğlan'dır. Yaşar Kemal, edebiyatımızın, dilimizin büyük ustalarından biridir. Dedim ya Yaşar Kemal Türkçenin şiirini yazarak duyuran usta bir ozandır. Bir destancıdır, bir türkücüdür. Bir ülkeyi sadece okuyarak bile sevdirecek bir sanatçıdır. Ölüm herkesin başına gelecektir. Diyeceğim o ki Bunca eser yazan ve bunca ardından bunca duyguyu yaşatan birinin hayatı o iki parantezin içine sığmayacak bir şeydir. O iki parantez arası var ya yüzlerce bitki, kuş, koku, ışık, başkaldırı ve buram buram Anadolu'dur. Ne mutlu ona.

BULUTSU

Hey, küçük çocuk
Sabah kalkar, çelik çomak oynarsın
Güneş tepede, koşturursun
Topunu sildiğin yeşil çimenlerde.
Ama bak yağmur başlıyor
Çomağın da ıslandı
Haydi dön evine
Pencereden bakarken yağmurlu geceye
Bir yıldız hayal edersin
O yıldız doğar.

Bir patlama olur, bir ateş yanar içinde
Büyürsün.
Bir senden başka sene daha geçer zaman

Gençsindir artik
Fevri davranırsın
Dünyalar senindir sanki, zamanı bükerim sanırsın
Oysaki sandığın dünya kum tanesi kadar
O tane de aşağı düşünce farkına varır, çalışırsın
Ne yazık ki elde edeceğin
Sadece bir giriş belgesi
İçini kemiren umut, bir kara bulut dalgası olarak çıkar dışarı

Bulutlar güneşi örtünce
Umudun bittiği yerde
Bir senden başka sene daha geçer zaman

Hoşgeldin sisteme, semiz bir dişlisin sen
Cilala, parlat kendini; yağın eksilmesin içinden
Ama unutma ki, ilerleteceğin tek şey şu saatin yelkovanı olacak
İçinde hala ateş vardır, harlamaz belki ama kordur
Bir parça olmak istemezsin bu yüzden
Sokarsın çomağını çarka fakat kırılır
Keserler yağını, paslanırsın

Sen artık çürüyüp de
Yedek dişli geldiğinde
Bir senden başka sene daha geçer zaman

Ya bir sahil kasabasında, huzur içinde
Ya da artık sararmış çimenlerin üstünde
Beklersin
Ve öğrenirsin ki
Doğdu sandığın yıldız aslında ölmüştür
Patlama biter, kalmaz geçecek zaman

Kağan Hüseyin EROL

GEÇİYORDU ZAMAN

Bir kuşun uçuşundaydı zaman
Bir çayın bitişinde
Bir yaşamın geçişindeydi
Ve bir çocuğun top oynayışında

Mesela hatırlayışındaydı bir anıyı
Planlayışında geleceği
Her şeyi bir kenara bırakıp yaşadığında anı
Oradaydı zaman

Vedalardaydı zaman
Gidişlerdeydi
Bitişlerdeydi
Gözyaşlarındaydı

Sevmekteydi zaman
Gülmekteydi zaman
Mutluluktaydı zaman
Böyle anlarda da dururdu adeta zaman

Tutsan tutulmazdı
Katlayıp cebine koysan katlanmazdı
Koysan hatıra kutuna saklanmazdı
Ne kadar anlatılırsa anlatılsın
Nasıl geçer zaman anlaşılmazdı

Deniz BAYRAMOĞLU

Kaplumbağa ile Tavşan

Çok uzun yıllar önce
Çok uzak bir galakside
Bir kaplumbağa varmış adı Yoda.
Yavaş denilince üzülürmüş o da.
Fabl olabilir miydi kötü karakter olmadan
İşte o karakter de kibirli bir tavşan
Bir gün tavşan bizim Yoda'yı görmüş
"Seninki de hayat mı, bu ne yavaşlık?" demiş.
Yoda da üzülmüş, gitmiş başını eğerek
Geçer miydi bir ömür hep böyle ezilerek.
Dönmüş Yoda demiş ki "Ne sanıyorsun kendini?
Bilmez misin Kaplumbağa Tavşan hikâyesini?
Deden de senin gibi kibirli bir tavşan idi
O öleli yıllar oldu, işte zaman böyle göreceliydi."
Ve tavşan anladı ki
Ömrünü Yoda'yla dalga geçerek geçirmişti.
Yıllar geçmiş, şakaklarında karlar,
Tavşan geçen ömrüne ağlar,
Ağlar ama fayda etmez,
Zaman asla geri dönmez.
Yoda dönmüş yoluna,
Tavşan kalmış orada...

Bartu Efe KÖSE

Kapatmayın Müzikleri

Hüsna KÜÇÜKSOKU

Yürüyorum. Sesleri dinliyorum. Bir dakika, duydunuz mu? Nereden geliyor bu büyüleyici müzik? Adeta kendimden geçiyorum. Şimdi anlaşıldı, doğum hastanesinin yanındaymışım. Bir bebek daha açtı gözlerini. Dünyadaki en güzel müzik bu olmalı. İlk bakışın, ilk nefesin, ilk ağlamanın, ilk kez duymanın müziği. İnsanlar büyüdükçe oluşturdukları müzikler kötüleşiyor mu acaba diye düşünürken yanıldığımı anlıyorum. Bir simitçiymiş yanından geçtiğim. Bir şeyleri emek harcayarak satmanın kazanmanın müziği de insana yetiyormuş demek ki. Biraz daha yürüyorum, insanı rahatlatan bir müzik daha doluyor kulaklarıma. Kaynağını bulmak için etrafıma baktıktan sonra gülmekten kendimi alamıyorum. Bir kız sokak kedilerini besliyor.

Düşünüyorum. Yapılan en küçük bir iyilikten bile nasıl oluyor da bu kadar güzel müzikler oluşuyor? Hayret ediyorum. Sonunda eve geliyorum. Koltuğuma oturup televizyonu açıyorum. O da ne! Açmamla birlikte beynimi delip geçen bir ses doluyor kulaklarıma. Hangi davranış bu kadar dehşet verici bir müzik oluşturabilir ki? "İnsan" sıfatını taşımaya layık görülmüş hangi canlı oluşturduğu müziğe bu denli sağır olabilir ki? Haber spikerinin sesiyle daha da artıyor kulaklarımdaki uğultu. "Aile içi bir meseleden dolayı iki kardeş arasında çıkan kavgada bir kişi öldü." Kanalı değiştiriyorum. "Ağır Ceza Mahkemesi, sağlık raporlarına ve tanık ifadelerine rağmen, yıllarca arkadaşına tecavüz eden sanık hakkında beraat kararı verdi." Panikle tekrar değiştiriyorum kanalı. Lütfen, lütfen güzel bir müzik... "Tekirdağ'da bir kişi, uyurken televizyonu açtığı için abisini öldürdü." Son duyduğum, spikerin sözleriyle birlikte gelen sağır edici uğultu...

-Hastanın nesi var?

+Çığlık sesini duyup neler oluyor diye bakmaya gittim. Ben gittiğimde bayılmıştı.

-Durun! Hasta bir şeyler söylüyor.

"Kapatmayın! Kapatmayın! Lütfen müziğinizi dinleyin!"

ZAMANSIZ HÜKÜMDAR

İrem TUTCU

Bir varmış, bir yokmuş... Bir zamanlar çok uzak diyarlarda bilinmeyen bir ülkenin bilinen bir hükümdarı varmış. Bu hükümdarın en büyük kaygısı dünyanın en büyük hükümdarı olmakmış. Fetihler yapmış, savaşlara girmiş, antlaşmalar yapmış fakat derken bu uğurda bütün zamanını harcayıp ölümün eşiğine gelmiş. Bunca zaman efsunlarla, muskalarla, şifalı otlarla 154 yıl yaşamayı başaran bu hükümdar sonunun yaklaştığını fark edince 7 cihanın en iyi büyücülerini, hekimlerini saraya çağırmış. Gelen gitmiş, giden geri gelmiş derken hiçbiri fayda etmemiş. Tam hükümdar umudunu kesecekken bir kadın çıkagelmiş. Üstü başı rezalet, yüzünde koca bir çıban yarası, dişleri dökülmüş, saçları iş içinde... Haliyle saraya alınmamış ama bu kadın ne yapıp ne edip kapı muhafızlarını ikna etmiş. İçeri girmiş, padişahın huzuruna gelmiş:

-Hükümdarım, dermanınız bendedir.

Hükümdar uzun zaman düşünmüş. "Meczup mu desem, bir garip kadın mı yoksa sahici büyüden şifadan anlar mı?"

-Neymiş dermanım söyle bakalım hatun.

-Siz ölümsüzlük istersiniz. Ben size daha güzel bir şey vereceğim. Zamansızlık!

Hükümdar bu hatuna inanmak istemiş ilk önce. O sadece "ölümsüzlük" istemektense "zamansızlık" nereden çıktı diye düşünmüş. Fakat tek çaresi bu olduğu için kabul etmiş.

-Peki, ama nasıl olacak bu iş?

-99 gün var sultanım. 99 gün boyunca eğer izin verirseniz her gün size bazı şeyler okuyacağım ve sizin de bunları yazmanızı isteyeceğim. Kabul ederseniz 100.günde zamansız olursunuz. Lakin dürüst olmak gerekir ki işe yaramayabilir de.

Hükümdar hatunun teklifini kabul etmiş uzun bir zaman boyunca bu tuhaf kadın hükümdarla vakit geçirmiş. Her gün ona şiirler okumuş. Yüz zamandan, yedi iklimden en iyi şiirleri seçmiş. Hükümdar gitgide bu şiirlere alışmaya başlamış. Kendi de her yazmak istediğinde kadın "Vakti değil hünkârım." diyip durmuş. Hükümdar hastalıktan dolayı zaman muhakemesini yitirince hatun hükümdara yalan söylemeye başlamış. 58 gün sonunda "99 gün doldu hünkârım eğer ki bu gece tüm gece boyunca, bütün hislerinizi, geceyi, sabahı, "zamanı" önemsemeden yazarsanız "zamansız" olursunuz." demiş. Hükümdar bütün gece uyumadan yazmış; durmadan, yorulmadan, yorulsa da bırakmadan yazmış. Sabaha bitkin düşüp hastalanmış. Hemen hatunu çağırmış. "Hani bugün ölümsüz olacaktım? Daha da kötüleştim." demiş.

Hatun:

-Ben size ölümsüzlüğü değil zamansızlığı vaat ettim unutmayın hünkârım. Bugün tam 59.gün, size yalan söyledim. Bakın fark etmediniz bile. Zaman göreceli bir kavramdır hünkârım, siz nasıl geçirmek isterseniz öyle geçer. Hatta belki durur bile. Size okuduklarımı hatırlayın. O şiirler zamanın içinden geçip zamansız, hâlâ yaşayarak ölümsüz oldular. Siz de artık ölümsüzsünüz hünkârım. Lakin unutmayın zamansızlık da mühimdir...

KELEBEĞİN ZAMANI

Hilal YILDIZ

Ayazın hüküm sürdüğü orman, alabildiğine göz kamaştırıcı güneşin sıcaklığından nasibini alamamıştı o sabah. Sessizlik, soğukla sarmaş dolaş... Ve bu sessizlik bir başlangıç vaat ediyordu ürkek, endişeli olanlara. Kelebek de bu başlangıç vaat edilen, ürkek, endişeli olanlardan biriydi yalnızca. Kanatlarını ilk defa görse de tarif edilemez bir tanıdıklık vardı aralarında. Hayran hayran seyretti kanatlarını. Kanatları ona aitti, yalnız ona. Bir iki çırpındı kozasından çıkana kadar, atladı oradan oraya. Sonra bir durgunluk çöktü üzerine.

-Ne yapıyorum ben, ne yapıyorum ben?

Öfkelendi durduk yere. Bir o tarafa bir bu tarafa koştu. Hani tırtılken hayalleri vardı bir bir gerçekleştireceği.

-Ne yapsam, ne yapsam?

Ha bire söyleniyordu. Yok, böyle olmayacaktı. Kendi başına çıkamayacaktı bu işin içinden. Akıl danışmalıydı birine.

Kâh keyifle kâh endişeyle uçtu. İlk rast geldiği kaplumbağaydı. Selam verdikten hemen sonra söylenmeye başladı:

-Olmuyor, olmuyor. Beceremiyorum. Ne yeni bir başlangıcın ne de uçmanın tadını çıkarabiliyorum. Uçsam doyasıya, uzaklara konsam, aval aval seyretsem etrafı hayallerime ihanet ediyormuşum gibi geliyor. Ne yapsam?

Kaplumbağa düşünmeden cevapladı kelebeği:

-Kanatların yetmiyor mu sana? Senin yerinde olmak isteyen yüzlerce canlı var. Ben istemez miydim kanatlarımda taşıdığım özgürlükle bir o yana bir bu yana uçmayı. Ah ah kim bilir yukarılarda nasıldır hayat? Benim iki saatte aldığım yolu iki dakikada alıyorsun. Böyle bir yüz yılım olacağına, öyle iki günüm olsun isterdim, deyip yoluna devam etti. Kelebeğin karşılığını beklemeden çekip gitti.

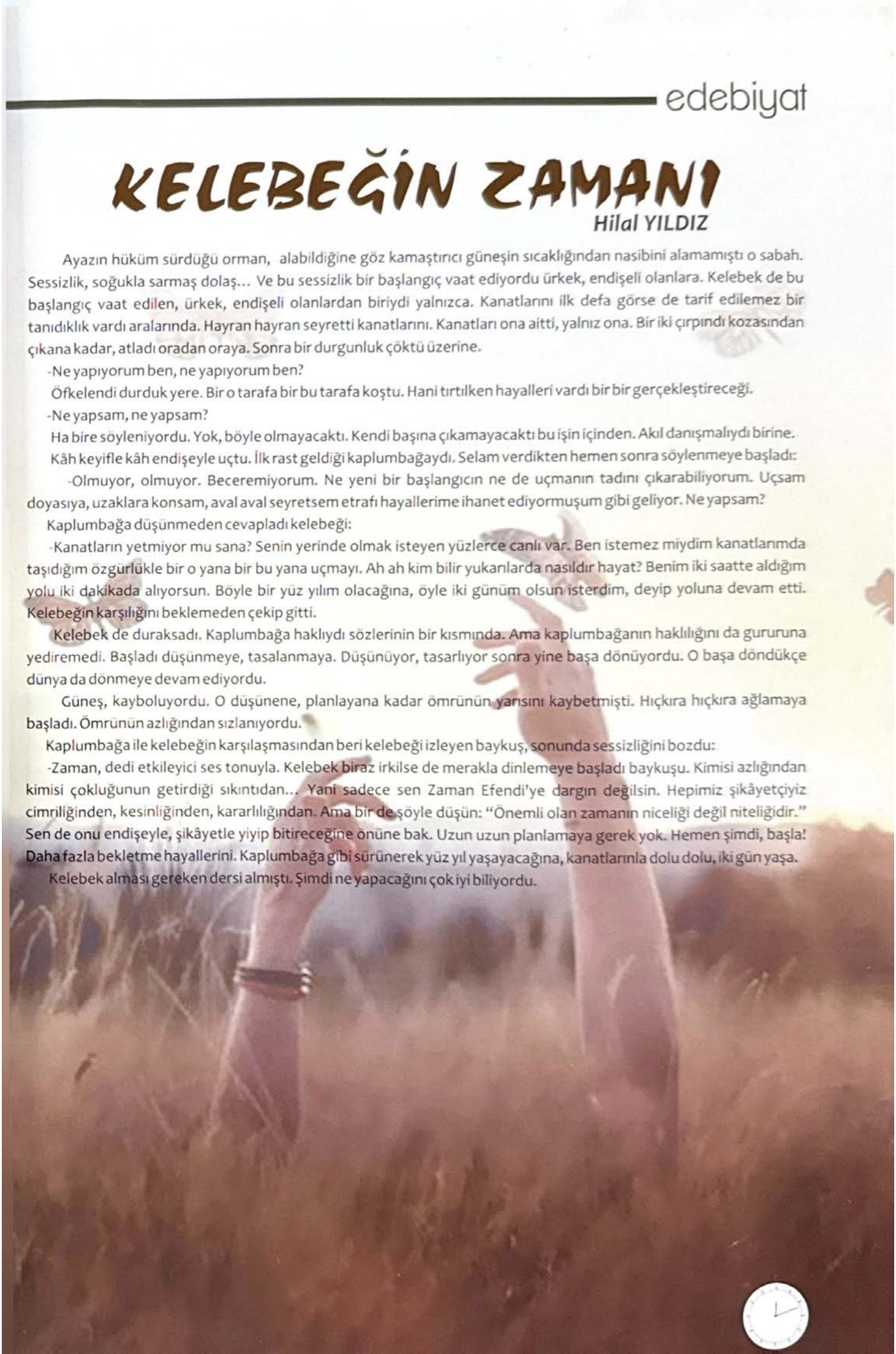
Kelebek de duraksadı. Kaplumbağa haklıydı sözlerinin bir kısmında. Ama kaplumbağanın haklılığını da gururuna yediremedi. Başladı düşünmeye, tasalanmaya. Düşünüyor, tasarlıyor sonra yine başa dönüyordu. O başa döndükçe dünya da dönmeye devam ediyordu.

Güneş, kayboluyordu. O düşünene, planlayana kadar ömrünün yarısını kaybetmişti. Hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. Ömrünün azlığından sızlanıyordu.

Kaplumbağa ile kelebeğin karşılaşmasından beri kelebeği izleyen baykuş, sonunda sessizliğini bozdu:

-Zaman, dedi etkileyici ses tonuyla. Kelebek biraz irkilse de merakla dinlemeye başladı baykuşu. Kimisi azlığından kimisi çokluğunun getirdiği sıkıntıdan... Yani sadece sen Zaman Efendi'ye dargın değilsin. Hepimiz şikâyetçiyiz cimriliğinden, kesinliğinden, kararlılığından. Ama bir de şöyle düşün: "Önemli olan zamanın niceliği değil niteliğidir." Sen de onu endişeyle, şikâyetle yiyip bitireceğine önüne bak. Uzun uzun planlamaya gerek yok. Hemen şimdi, başla! Daha fazla bekletme hayallerini. Kaplumbağa gibi sürünerek yüz yıl yaşayacağına, kanatlarınla dolu dolu, iki gün yaşa.

Kelebek alması gereken dersi almıştı. Şimdi ne yapacağını çok iyi biliyordu.

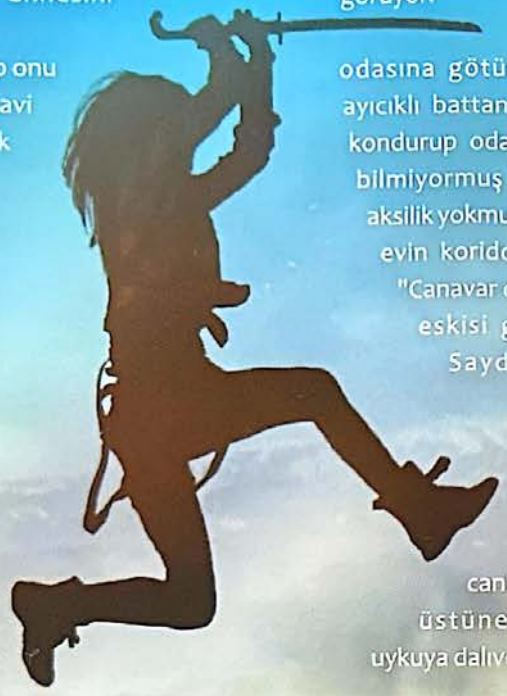
CANAVAR VAR MI?

Merve DEMİR

Karanlık koridorda tek başına duvarları yoklaya yoklaya ilerliyor çocuk. Ona biraz yaklaşırsanız "Canavar diye bir şey yoktur." diye sayıklamalarını duyacaksınız. Küçücük ayaklarıyla attığı her bir adımda fısıltıyla söylediği kelimeler dışında ev çok sessiz. Dışarıda yaprak kımıldamıyor. Rüzgârsız, sıradan bir yaz gecesi. Hava sıcak ve bunaltıcı... Çocuğun ensesindeki damlacıklardan anlayabilirsiniz bunu. Kendince tehlikeli bulduğu o karanlık koridorda usul usul ilerlemeye devam ediyor. Sonra birden yüksek bir ses dolduruveriyor sıcak koridoru çocuğun zayıf çığlığıyla birlikte. Bu bir canavar! Oh, değilmiş. Çocuk bunu karanlığa alışmaya başlamış gözlerini korka korka yere çevirince fark ediyor. Yalnızca bir oyuncak. Canavar diye bir şey yoktur. Sonra, birden aydınlanıyor ortalık. Önce ışığa gözleri alışamayan çocuk göz kapaklarını indiriyor basit bir refleksle. Sonra yavaşça kırpıştırarak aralıyor gözlerini. Mavi mi, yeşil mi olduğu hiçbir zaman belli olmayan gözleri, koridorun başından ona bakan annesini görüyor.

-Ne oldu? İyi misin?

Kafa sallıyor. Annesinin elinden tutup onu odasına götürmesine izin veriyor. Annesi onu yatağına yatırıyor, üzerine mavi ayıcıklı battaniyesini örtüyor -Çünkü çocuk onsuz uyuyamıyor ve alnına bir öpücük kondurup odadan çıkıyor. Mavi yeşil gözleri sanki hiç canavar kelimesini bilmiyormuş gibi usulca kapatıyor gözlerini. Sanki her şey yolunda, hiçbir aksilik yokmuş gibi.

Aradan geçen yirmi yılın sonra farklı bir evin koridorunda aynı mavi yeşil gözler karanlığa alışmaya başlıyor. Artık "Canavar diye bir şey yoktur." diye sayıklamıyor, karanlık onu korkutmuyor eskisi gibi. Mutfağın ışığını açıyor, bir bardağa su dolduruyor. Saydam bardakta suyun hareketine dalıyor gözleri. Kafasını sallayıp kendine geliyor. Suyunu içip odasına doğru ilerliyor. Yastığa koyuyor kafasını ama bir türlü uyuyamıyor. Sınavlarını düşünüyor, parası da kalmamış. Aklına iki ay önce onu terk eden sevgilisi geliyor. Duvara dalıp gidiyor. Yok, uyuyamayacak, belli. Çocukluğu canlanıyor zihninde. Keşke şimdi annesi mavi ayıcıklı battaniyesini örtse üstüne, alnına bir öpücük kondursa da her şeyi unutuverip derin bir uykuya dalıverse. Annesini özlediğini fark ediyor.

Yataktan kalkıyor. Gözlerini ovuşturup geriniyor. Sahi saat kaç? Telefonundan saate bakıyor. 4.48. Sekizde okula gidecek, daha çok var.

Sessizce salona geçiyor. Klasik, küçük ekran öğrenci evi televizyonunu açıyor. Uyduyu ayarlamak için bir süre uğraşıyor. Odada uyuyan arkadaşını düşünerek televizyonun sesini azaltıyor biraz. Açık olan pop müzik kanalı onu gülümsetiyor. Kanalı değiştiriyor.

Bir haber kanalı çıkıyor karşısına. Gülümsemesi yüzünde donuyor. Yine şehit haberi. Yine... Söylediği bu dört harfli sözcük acı bir tat bırakıyor ağzında. Bunu bu kadar sıradan, bu kadar normal söylediğine inanamıyor. Bayraklara sarılmış tabutlar sanki yüreğini delerek ilerliyor mezara doğru. Arkada kalanları düşünüyor. Gururla göğsünü gerip "Benim oğlum şehit oldu." diyen babaları, "Vatan sağ olsun." diyen anneleri, sevdiğini kaybetmenin acısıyla perişan olmuş eşleri... Bütün bunların ardından, ölümü bırak, dünyadan bihaber, ne olduğunu anlamaya çalışan o masum bakışlar: İlk kelimesi "baba", ilk cümlesi "Anne babam nerede?" olacak dünyalar tatlısı bebekler... Kalan bunlar, bir de vatan ama bugün bir güneş daha var batan. Ülkenin her gün iki dakikasını ayırdığı şehit haberlerinin özeti işte bu cümleler. Yaşamaya devam, sanki bir can; siz bir nefes daha alabilesiniz, bir kez daha okula gidebilesiniz, akşam koltuğunuzda uyuklayabilesiniz diye göğe yükselmedi.

Değişiyor haberler, sırada ne var, hangi acı? Mülteci haberleri... Bir kez daha burkuluyor içi. Yüzü duvar gibi. Yunanistan'a geçmeye çalışırken boğulan insanlar var yine haberlerde. Yine... Savaştan kaçmaya çalışan, kendini

yaşam savaşının tam ortasından bir türlü kurtaramayan... Mülteci çadırlarını görüyor küçücük ekranda, sonra göz gezdiriyor küçük diye beğenmediği eve. Pişman oluyor tüm yakınmalarına. İçten bir özür gönderiyor kendi içinde. Şükrediyor bir kez daha Tanrı'ya. Onu uyutmayan şeyleri düşünüyor. Dersleri, parasızlığı, aşkı... Ama diğerlerininki ölüme karşı. Bulunduğu şehirdeki mültecileri de düşünüyor. Onlara nasıl yardım edebileceğini düşünüyor, bulunur mutlaka bir yolu.

Tam o sırada bir son dakika haberi düşüyor ekrana. Yine bir terör saldırısı... Yine... Derin bir "off" çekiyor. Kalkmak istiyor ama kalkamıyor televizyonun başından. Altmış ölü... Büyük bir sıkıntıyla söylüyor bunu spiker kadın. Patlamadan görüntüler geldikçe daha çok ürküyor. Gözünün önüne ölü insanlar geliyor, dehşete kapılıyor. Lanetliyor terörü içinden. Bir kuş daha uçup gidiyor kalbinden, bir güneşin daha battığını hissediyor güneş ortalığı aydınlatırken.

Değiştikçe haberler, başı dönmeye, midesi bulanmaya başlıyor, gözleri kararıyor. Tüm kuşlar göçüp gitmiş artık kalbinden, yıldızlar kadar çok güneş batmış, sanki her insan öldüğünde bir canavar doğarmış. Dayanamıyor, televizyonun sesini kısıyor. Kısa ne olur? O kızların da kısmadılar mı seslerini? Kimisi cinayete kurban, yaşayan ölüleriyse intihara meyilli.

Şehit, mülteci, terör, tecavüz haberleri... Arkasından trafik kazaları, hırsızlıklar, onu takip edense bu kaç siyasi tartışma, kedi videoları, magazin haberleri...

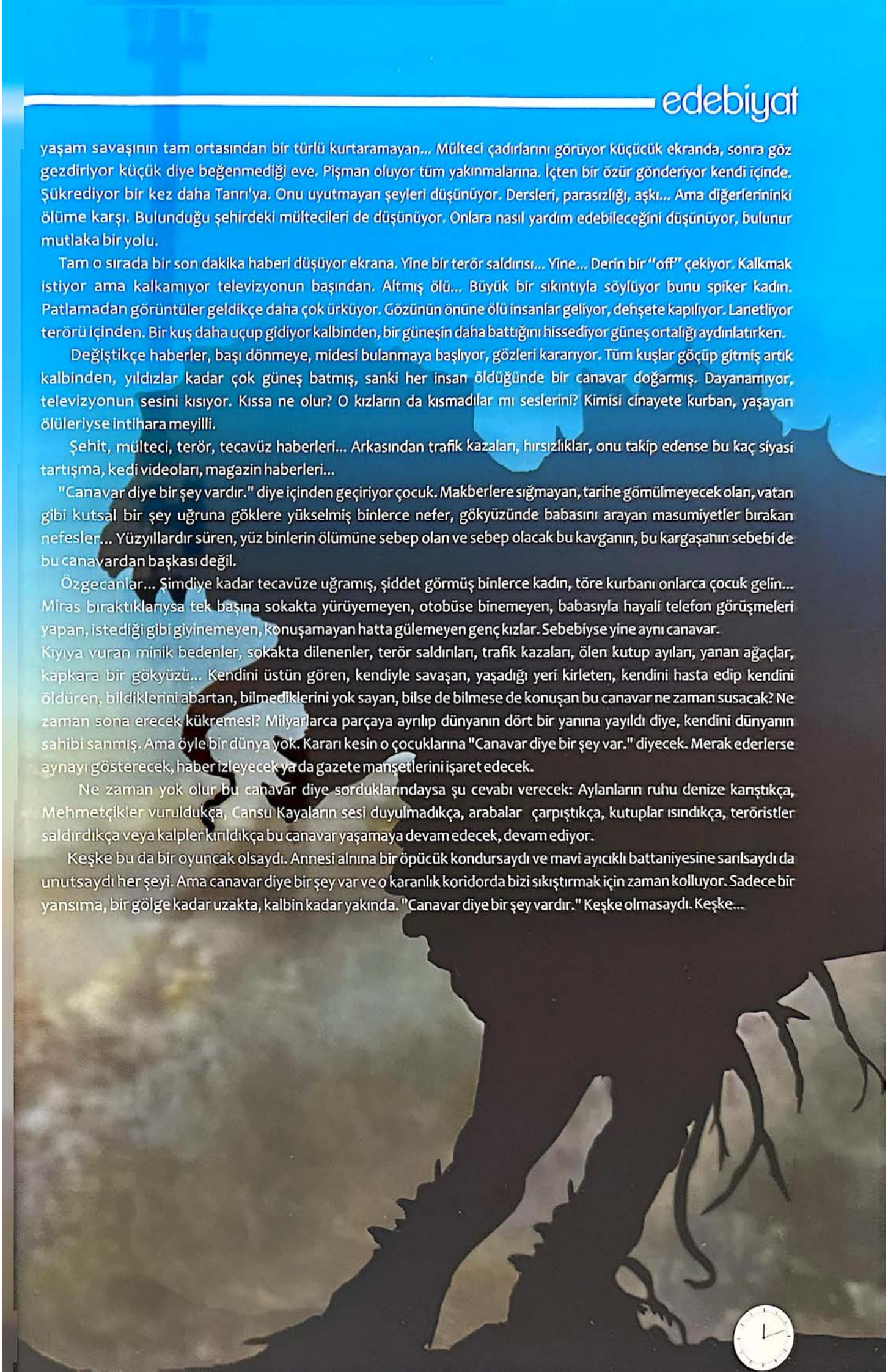
"Canavar diye bir şey vardır." diye içinden geçiriyor çocuk. Makberlere sığmayan, tarihe gömülmeyecek olan, vatan gibi kutsal bir şey uğruna göklere yükselmiş binlerce nefer, gökyüzünde babasını arayan masumiyetler bırakan nefesler... Yüzyıllardır süren, yüz binlerin ölümüne sebep olan ve sebep olacak bu kavganın, bu kargaşanın sebebi de bu canavardan başkası değil.

Özgecanlar... Şimdiye kadar tecavüze uğramış, şiddet görmüş binlerce kadın, töre kurbanı onlarca çocuk gelin... Miras bıraktıklarıysa tek başına sokakta yürüyemeyen, otobüse binemeyen, babasıyla hayali telefon görüşmeleri yapan, istediği gibi giyinemeyen, konuşamayan hatta gülemeyen genç kızlar. Sebebiyse yine aynı canavar.

Kıyıya vuran minik bedenler, sokakta dilenenler, terör saldırıları, trafik kazaları, ölen kutup ayıları, yanan ağaçlar, kapkara bir gökyüzü... Kendini üstün gören, kendiyle savaşan, yaşadığı yeri kirleten, kendini hasta edip kendini öldüren, bildiklerini abartan, bilmediklerini yok sayan, bilse de bilmese de konuşan bu canavar ne zaman susacak? Ne zaman sona erecek kükremesi? Milyarlarca parçaya ayrılıp dünyanın dört bir yanına yayıldı diye, kendini dünyanın sahibi sanmış. Ama öyle bir dünya yok. Kararı kesin o çocuklarına "Canavar diye bir şey var." diyecek. Merak ederlerse aynayı gösterecek, haber izleyecek ya da gazete manşetlerini işaret edecek.

Ne zaman yok olur bu canavar diye sorduklarındaysa şu cevabı verecek: Aylanların ruhu denize karıştıkça, Mehmetçikler vuruldukça, Cansu Kayaların sesi duyulmadıkça, arabalar çarpıştıkça, kutuplar ısındıkça, teröristler saldırdıkça veya kalpler kırıldıkça bu canavar yaşamaya devam edecek, devam ediyor.

Keşke bu da bir oyuncak olsaydı. Annesi alnına bir öpücük kondursaydı ve mavi ayıcıklı battaniyesine sarılsaydı da unutsaydı her şeyi. Ama canavar diye bir şey var ve o karanlık koridorda bizi sıkıştırmak için zaman kolluyor. Sadece bir yansıma, bir gölge kadar uzakta, kalbin kadar yakında. "Canavar diye bir şey vardır." Keşke olmasaydı. Keşke...

Kelebeğin Vakti

Mavi bir kelebek kondu bir çiçeğe
Gözlerinin içi güle güle.
Sonra gördü bir sinek,
Düşündü kendi kendine,
Niye dans ediyor bu neşeyle?
Gitti sordu mavi kelebeğe:
"Kardeş sen neden bu kadar mutlu görünürsün?
Ömrün sadece bir gün.
Ne gerek var bu kadar neşeye?"
Kelebek şaşmış sineğin söylediğine
Başlamış anlatmaya:
"Ömrüm hepi topu bir gün
Fazla yok şansım
Elimdekilerin kıymetini bilmem lazım
Çok şey yapmak isterim
Uçmak, dans etmek...
Çok az kişi bilir tamamının kıymetini
Kaptırır gider yarışlara kendini
Düşünmez ben neden bu dünyaya geldim
Yaptım mı her şeyi, yapmak istediğim
Ben hep bunu düşünür, kendime bunu söylerim
Var birkaç küçük hayalim
Gerçekleştirmek istediğim."
Dikkatle dinledi kelebeği sinek
Sonra dedi kendi kendine:
"Önemli olan yaşamayı sevmek,
Bir gün bile olsa ömrün
Tamamını iyi düzenlemek
Yaşamın sırrı burada, kendini mutlu etmek
Zamanın değerini bilmek gerek."

Emel EVCİ

UMUDU ÖZLEMEK

Oğuz Can IŞIK

Okuyorlardı. Büyük ihtimalle vapurdan rüzgarla düşmüş ve dalgalarla sahile kadar sürüklenmiş dünün gazetesini. Yağmur çiselerken bir ağacın altında... Sonra gülerek sahilde koşmaya başladılar. Tazeliğin ve saflığın onlara verdiği küçük umutlarla gülüyorlardı. Sahile çıkarılmış kayığın yanında durdu bir tanesi ve diğerine gelmesi için işaret etti. Yanına geldiğinde kuma saplanmış taşı çıkarmaya çalışıyordu. Yanına eğildi, kolu yırtılmış sarkan ceketini çıkardı. Nasıl da büyüktü, bir türlü yerinden çıkmıyordu. Kocaman taş olduğu yerde döndü, çocuk arkasına düşüverdi. Küçük olan hemen yardım etti kalkması için. Denizin dalgası birden sahile çarptı. Kumsala doğru uzandı, yavaşça geri çekildi.

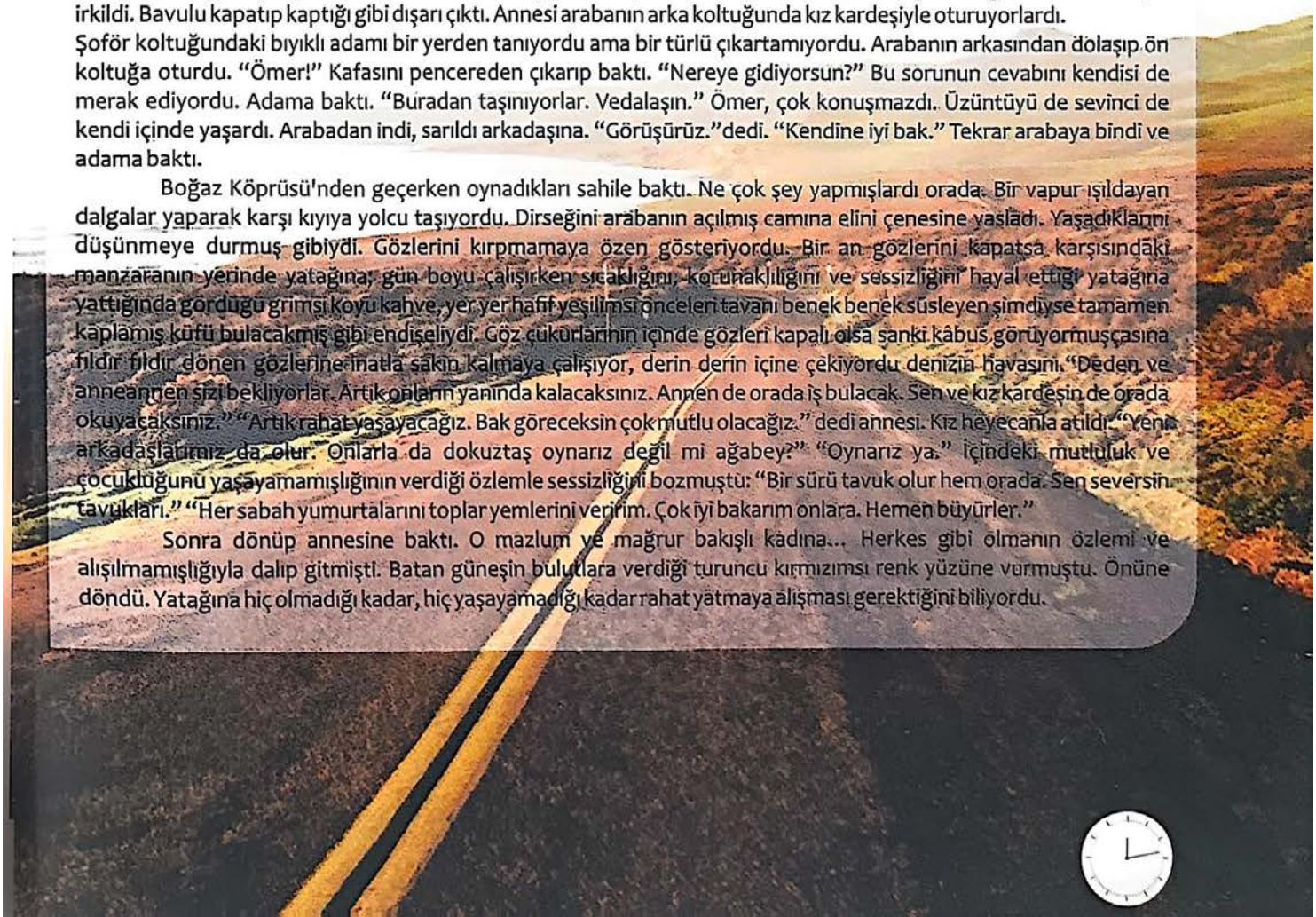
Saçları çiseden hafif ıslanmış, etekleri çamurlanmış yavruağzı pardösüsüyle merdivenlerden kumsala bir kız çocuğu indi. Yürüyüşü mutlu bir haber verecekmişçesine heyecanlı, bir hanımefendi gibi inceydi. Yanlarına gelince cebinden bir şey çıkarıp büyük olana verdi. Arkasına bakmadan hızlı adımlarla merdivene kadar yürüdü. Yola çıkınca son bir kez bakarcasına dönüp denize baktı, sokakların birine girdi. Tam da gözden kaybolduğu sırada büyük oğlan koşarak yola yöneldi. Merdivenleri ikişer üçer atladığı gibi yola çıktı. Kızın peşinden köşeyi döndü.

Eve kadar koştuğu için nefes nefese kalmıştı. Avluda annesini görünce durdu. Göz göze geldiler. Annesinin yüzü kırışmış, elmacık kemikleri de iyice belirgindi. Siması ifadesizken bile somurtuyormuş gibiydi. Üzerinde inceden bir fanila ve üst düğmesi kopmuş, dikiş yaparken dayadığı dirsek yerlerine yamadığı bez de çözülmüş bir ceket... Bavulu... Bavulu ilk kez görüyordu. Hayranlık içinde diz çöküp bavulu inceledi. "Sana da var, içeride. Git ve eşyalarını topla. Çabuk ol!" dedi annesi. Birden yerinden kalktı, tam odaya girecekti ki durdu ve arkasına döndü. Annesi mağrur bir biçimde yolun iki basamak altında kalan eşikten dışarıya bakıyordu. Sanki birisini gözlüyordu.

Giysilerini almak için çekmeceye yöneldi. Açarken çekmecenin kolu elinde kaldı. Bir an bile duraksamadan çekmecenin kenarından çekip açtı. Hızlıca kucaklayıp attı bavulun içine giysilerini. Sonra başucunda duran çerçeveli fotoğrafı koydu aralarına. Kırılmasını istemiyordu. Köyden ayrılmadan önce çekilmişti. O zamanlarda daha yeni yürümeye başlamıştı. Şimdiyse koca adam olmuştu. Bu düşünceler arasında yüzerken dışarıdan gelen korna sesiyle irkildi. Bavulu kapatıp kaptığı gibi dışarı çıktı. Annesi arabanın arka koltuğunda kız kardeşiyle oturuyorlardı.
Şoför koltuğundaki bıyıklı adamı bir yerden tanıyordu ama bir türlü çıkartamıyordu. Arabanın arkasından dolaşıp ön koltuğa oturdu. "Ömer!" Kafasını pencereden çıkarıp baktı. "Nereye gidiyorsun?" Bu sorunun cevabını kendisi de merak ediyordu. Adama baktı. "Buradan taşınıyorlar. Vedalaşın." Ömer, çok konuşmazdı. Üzüntüyü de sevinci de kendi içinde yaşardı. Arabadan indi, sarıldı arkadaşına. "Görüşürüz."dedi. "Kendine iyi bak." Tekrar arabaya bindi ve adama baktı.

Boğaz Köprüsü'nden geçerken oynadıkları sahile baktı. Ne çok şey yapmışlardı orada. Bir vapur ışıldayan dalgalar yaparak karşı kıyıya yolcu taşıyordu. Dirseğini arabanın açılmış camına elini çenesine yasladı. Yaşadıklarını düşünmeye durmuş gibiydi. Gözlerini kırpmamaya özen gösteriyordu. Bir an gözlerini kapatsa karşısındaki manzaranın yerinde yatağına; gün boyu çalışırken sıcaklığını, korunaklılığını ve sessizliğini hayal ettiği yatağına yattığında gördüğü grimsi koyu kahve, yer yer hafif yeşilimsi önceleri tavanı benek benek süsleyen şimdiyse tamamen kaplamış küfü bulacakmış gibi endişeliydi. Göz çukurlarının içinde gözleri kapalı olsa sanki kâbus görüyormuşçasına fıldır fıldır dönen gözlerine inatla sakin kalmaya çalışıyor, derin derin içine çekiyordu denizin havasını. "Deden ve anneannen sizi bekliyorlar. Artık onların yanında kalacaksınız. Annen de orada iş bulacak. Sen ve kız kardeşin de orada okuyacaksınız." "Artık rahat yaşayacağız. Bak göreceksin çok mutlu olacağız." dedi annesi. Kız heyecanla atıldı. "Yeni arkadaşlarımız da olur. Onlarla da dokuztaş oynarız değil mi ağabey?" "Oynarız ya." İçindeki mutluluk ve çocukluğunu yaşayamamışlığının verdiği özlemle sessizliğini bozmuştu: "Bir sürü tavuk olur hem orada. Sen seversin tavukları." "Her sabah yumurtalarını toplar yemlerini veririm. Çok iyi bakarım onlara. Hemen büyürler."

Sonra dönüp annesine baktı. O mazlum ve mağrur bakışlı kadına... Herkes gibi olmanın özlemi ve alışılmamışlığıyla dalıp gitmişti. Batan güneşin bulutlara verdiği turuncu kırmızımsı renk yüzüne vurmuştu. Önüne döndü. Yatağına hiç olmadığı kadar, hiç yaşayamadığı kadar rahat yatmaya alışması gerektiğini biliyordu.

KASABANIN DELİSİ

Merve DEMİR

Kasabadaki herkes onu tanırdı, herkes merak ederdi. Nereden geldi, nereye gidiyor, nerede kalıyor, ne yer, ne içer kimse bilmezdi. Oldukça ihtiyar olmalıydı ki herkesin çocukluğundan beri vardı. Ama yıllardır yaşlı yüzüne ne bir kırışıklık daha eklenmiş, ne de onu bir yaş daha gençleşmişti. Pantolonu, gömleği değişirdi hatta arada bir kravat bile takardı ama o mor ceketi asla çıkarmazdı. Hiç konuşmazdı. Şimdiye kadar ne birini azarladığı görülmüştü ne de diğer ihtiyarlar gibi öğütlediği. Her zaman her yerde görebilirdiniz onu. Hep kalabalıktaydı ama hep yalnızdı. Hep karanlıkta olup hiç rüya görmemek gibi, belki de hep aydınlıkta olup rüya görmek gibi. Herkese göre gözleri deli deli bakardı. Bazen gördüğü herkes onun eşyasını çalmış, bazense ona dünyanın en büyük iyiliğini yapmış gibi. Bazense görmüyormuş, boşluğa bakıyormuş gibi.

Adını tam bilen yoktu. Bazen Hüseyin derlerdi, bazen Mustafa, bazense Abdullah. Ama çocuklara sorsanız o 'mor ceketli deli'ydi.

İşte, bugün sabah bu adamcağız meydanda sereserpe yatar halde bulundu. Kasabanın yeni atanmış genç doktoru geldi, "Ölmüş." dedi. Sessizlik. Sanki bu küçücük kasaba ıssız bir ada. Öyle bir sessizlik... Herkes şaşırmıştı. Yaşlanmaz, hastalanmaz bu adama ne olmuştu birdenbire bilinmez ama sonrasında hani derler ya kurtlar kuşlar bile ağladı diye, öyle bir yas. Herkesin gözleri nemli, bir elemli ki kalpler, böylesi daha önce görülmedi. Her gün herkesin gördüğü, yanında geçse de artık selam vermekten vazgeçtiği bu adamın yokluğu herkesi üzmüştü. Meğer ne seveni varmış ki cenazesinde tüm dükkanlar kapandı, okula da kimse gitmedi, o küçük caminin avlusu karınca yuvası gibi doldu taştı. Beyaz caminin duvarları sanki bir anda kararırdı, gökyüzü o yaz ilk defa bulutladı. Herkes helal etti hakkını. Kurtlar, kuzular bile meydandaki o noktadan ayrılmadı.

" İnsanın insana duyduğu sevgi ne kadar eder?" dedi. Yanına mücevher koyarız da sevgi gösterileri bir anda paha biçilemez oluverir. Oysa kasabalının bu yaşlı adama duyduğu sevgi, ilk aşk, kalbin ilk atışları, ilk defa gören gözlerin bakışları kadar saf ve sadeydi. Hiçbir sebep olmaksızın, fark etmeden sevgi beslemişlerdi o deli ihtiyara. Acıma duygusu desteklemişti kalplerini, oysa ihtiyarın acıdığı kendilerinden başkası değildi. "Kim bilir başına neler geldi?", "Neler yaşadı da böyle oldu?" Kim bilir? Yaşlı adamın yüzünde senelerdir aynı kalın her bir kırışıklık nelere mâl olmuş, ne hikayeleri vardı, kim bilir? "Belki de bu yüzden senelerdir yüzüne yeni bir kırışıklık eklenmemiştir o gözler deli bakmaya başladığından beri." diye düşündü. "Çekecek tüm dertlerini çekmiş, sonra herkes ona acısa da hissetmeyen birine dönüşmekle ödüllendirmiştir." . Bunu düşünene ne yazık! Herkes sever herkes hisseder bilmez misiniz? "Sevdiğin kadar sevilirsin." demiş ya şair. Ne?? Seni seven yok mu? Nasıl, nereden bilirsin? Eğer öyle düşünüyorsan hemen bırak! Sen sevmeye devam et. Seni sevecek kimse kalmadığında, sarılabileceğin insanlar olmasa bile. Belki rüyanda gökyüzünde birilerine sarılırsın. Ya da bu yaşlı adam gibi ışıkları kapat, pencere kenarındaki koltuğuna uzan, mor hırkanı giy ve bir kasaba yarat zihninde. Çok basit, bir oyun gibi, evcilik gibi. İstediğinde iki delikanlı yan yana sokakta yürüsün, istediğinde biri kendince selam vererek yanından geçsin, ya da iki aşık insan kolkola gezinsin, ya da kasabaya doktor olsun pencerenin önünden geçen şu genç çocuk. İnsanlar büyüsün, nesiller geçsin ama sen hep o mor hırkanı giy, hiç değişme, hiç yaşlanma aslının aksine. Konuşma da hiçbiriyle. Sadece hayal et. Karşılıksız, öylece seni seviveren insanlar. Gerçek dışı gelebilir. Nasıl olsa kimse göremez. Hayallerinde de yalnız olmak zorunda değilsin vücudunun aksine. Marketin önünden geçen turuncu gömlekli çocuk "Mor ceketli deli" diye fısıldasın arkandan. Ona fark ettirmeden, gizlice gülümse. O görmesin ki gülüşün için sevmesin seni. Birileri seninle konuşamaya falan çalışsın, derdini anlatsın nasıl olsa cevap vermezsin diye. Can kulağıyla dinle onları. Dinle ki şükür et başıma gelmedi diye. Sen hep ol, kal o kasabada. Herkes bilsin seni. İstediğinde Hüseyin desinler, istediğinde Mustafa, istediğinde Abdullah. Başına "deli" koymayı unutma ama. Yargılayamasınlar seni. Canın sıkıldığında şakalaşan iki çocuğun yanından geç usulca. Gülümsesinler sana da. O yalnızlığının içinde kalabalıklar sevsin seni. "Ben ölünce kim ağlar?" diye sorduklarında düşünmeden cevabını ver. O gün o ihtiyarın arkasından bir kasaba insan, binlerce kuş, kurt, böcek ağladı. Seni sevmiş, sana alışmış o hepsi. Kimsenin sevgisi de eksilmemiş şimdiye kadar, öylesine sevivermişler seni.

Yalnız mı hissettin? Hissetme. Belki de bir kasaba insan vardır seni seven dünya üzerinde, ya da birinin zihninde bir yerlerde. İstersen pencerenin önünden geçen o çocukla başlarsın hayallerine, istersen aslında olmayan herhangi biriyle, istersen benle ya da bu sabah parkta gördüğün uğur böceğiyle. Tüm yazların hatta istersen tüm günlerin hep güneşli olur o güne kadar. Hazır mısın? Hazırsan soruyorum artık. "Sen ölünce kim ağlar?"

KAYIP 200 YIL

Ali Levent ÇINAR

Utku okula gitmek için hazırdı. Besleyici bir kahvaltının ardından uzun uzun dişlerini fırçalamış, daha sonra okul kıyafetini giymişti. Maskesinin lastiğini sıktı ve eldivenlerini sıkılaştırdı. Kolunu duvara doğru uzatarak kapı açma düğmesini eliyle hissetmeye çalıştı. Büyük kırmızı düğmeyi bulduğunda düğmeyi kavradı ve bastırarak çevirdi. Kapı kibar bir piston sesiyle aralandı. Odasından ayrılmadan önce kolundaki oksijen tankı göstergesine baktı. Utku kapıyı iterek açtı ve koridora çıktı. Koridorun zemini bir dezenfeksiyon havuzuydu, içi bir bölü üç metre kadar su gibi bir sıvıyla doluydu. İçinde yürümek küçük bir şişme çocuk havuzunda yürümeye benzediği için Utku koridorda yürümeyi hep komik bulurdu. Kalın ve uzun botların içinde suyu hissetmesine imkân yoktu fakat ayağının çıkardığı sesler ve uçuşan su damlacıkları nasıl hissetmesi gerektiği konusunda yeterli ipucunu veriyordu

Zemindeki havuz, koridoru aşmak isteyenlere uzun bir koridorda yürüyormuş hissini veriyordu. Aslında koridor çok uzun sayılmazdı. Doğrusu, yaşadıkları ev çok büyük değildi. Sadece üç oda, bir salon ve bir sterilizasyon odası bulunuyordu. Odalar bütünüyle dış dünyadan izole edilmişti. Odaların pencereleri yoktu, her oda evin ana havalandırma sistemine bağlanmıştı. Ayrıca odaların yerel hava filtreleme sistemleri de bulunuyordu. Odaların her biri hava sızdırmaz kapılarla koridora bağlanıyordu. Her odanın kendi banyo ve tuvaleti vardı. Mutfak yoktu, mutfağa gerek yoktu çünkü yiyeceklerin her koşulda dışarıdan alınması zorunluydu. Tüm yiyecek ve içeceklerin steril olması konusunda aşırı titiz davranılıyordu, bu nedenle evde açıkta satılan hiçbir besin maddesi yenmiyordu. Utku'nun en beğendiği yemek barbekü soslu tavuk eti konservesiydi. İçecek olarak da hep şekerli soğuk çay torbalarını tercih ederdi. Utku bir erkek kardeşe sahipti. Yatak odalarından birinde kardeşi yaşıyordu. Başka insanlarla olan fiziksel temasını minimuma indirmek için çocuklar on dört yaşına kadar evde eğitim görüyordu, bu nedenle kardeşi kendisine kıyasla odasından çok daha az sıklıkta çıkıyordu. Diğer yatak odasında ise annesi ve babası yaşıyordu. Aile bireylerinin birbirlerinin odalarını kullanması veya başka odaları ziyaret etmesi mümkün değildi, bu sevdiklerinizi tehlikeye atmak demekti. Utku küçüklüğünden beri kardeşiyle internet üzerinden vakit geçirmişti. Yemek saatlerinde aile bireyleri görüntülü konuşmaya katılırdı. Utku'nun ailesiyle fiziksel olarak vakit geçirebildiği tek oda salondu ancak orada da koruyucu ekipman giymek zorunluydu. Neyseki salonda basınçlı oksijen tankları yerine sadece koruyucu elbise ve maske giymek yeterliydi.

Utku dış kapının önünde kısa bir süre dikildi. İki geçit ve bir odacıktan oluşan bu kapıdan geçmek oldukça zahmetliydi. Dışarıdan içeriye girebilmeniz için en dış kapıyı açarak ara odaya girmeniz, burada yüksek tazyikli su ve özel kimyasallarla koruma elbisenizle ve tüm eşyalarınızla beraber yıkanmanız gerekiyordu. Daha sonra dışarıdan getirdiğiniz çanta gibi tüm eşyaları, malzemesine göre, ultraviyole ışınları, kimyasal solüsyonlar veya yüksek sıcaklık kullanarak ayrı ayrı dezenfekte etmeliydiniz. İçeriden dışarıya çıkarken ise aynı odada uygun eşyalarınızı koruma kılıflarına koyuyordunuz. Utku kapının yanındaki diyafona doğru eğildi, hafifçe boğazını temizledi ve soldan üçüncü düğmeye bastı. Ardından tereddütle parmağını düğmeden çekti. Kardeşine veda etmekten bir kez daha vazgeçmişti. Zaten kapının açıldığını duyacaktı. Kardeşi evden ayrılamıyor olmasına üzülüyordu. Ona veda etmek demek "Ben dışarı çıkıyorum ve sen içeride kalıyorsun." demekti. Hem belki kendisi oyun oynamakla meşguldü.

Birinci kapıyı açar açmaz koridorda Utku'nun alışık olduğu kulak tırmalayıcı monoton siren sesi duyulmaya başladı. Odaya girip kapıyı kapatınca siren sustu. Okul çantasını fermuarlı sarı bir plastik torbaya koydu, cep telefonun üzerine şeffaf vakumlu bir kılıf giydirdi. Elbisesini kontrol edebilmek için duvardaki düğmelerden birine basmaya başladı. Odanın içi hızlıca beyaz ve yoğun bir gaz ile doldu. Eğer koruma elbisenizi uygunca giymediyseniz veya elbisenizde bir hasar varsa bunu derinizde, gözlerinizde veya ciğerlerinizde acı şekilde hissetmenize yarıyordu bu tahriş edici gaz. Böyle bir durumda koruyucu elbisenizi düzeltmeniz ya da yeni bir giysi giymeniz gerekiyordu. Utku, yirmi saniye sakince bekledikten sonra düğmeye basmayı bıraktı. Vakum sesiyle beraber odanın içini kaplayan gaz yavaşça kayboldu. Uygun şifreyi girdikten sonra odanın ışıkları kırmızıya döndü ve az önceki siren yeniden çalmaya başladı. Bu dış kapı açıldı anlamına geliyordu. Dış kapının kalın camının arkasından güneş ışığı ışıklar kararınca hafifçe seçilebilir hale gelmişti. İki eliyle ağır kapıyı kavradı ve kapıyı iterek açtı. Dışarıya birkaç adım attıktan sonra kapı arkasından kapandı. Güneşli ve sıcak bir gündü, yani boğucu koruyucu elbisenin dayanılmaz olduğu günlerden biri. İçine derin bir nefes çekti, oksijen tankındaki havayı ciğerlerine doldurdu.

Dışarısı her zamanki gibi hayvanlardan yoksundu ancak evlerinin çevresi şaşırtıcı derecede yeşillikti: İki tane zeytin ağacı ve biraz çimen bulunuyordu. Otobüs durağında kısa bir süre bekledikten sonra otobüse bindi. Otobüsün arka bölümü büyük ve geniş koruyucu elbiselere uygun olarak tasarlanmıştı, Utku otobüsün arkasına doğru yürüdü ve birçok boş yerden kendisine bir yer beğenip oturdu. Otobüsteki on bir kişiden dördü koruyucu elbiseye sahipti. Koruyucu elbiseler yaygınlaştığından beri dış görünüşleri de daha estetik hale gelmişti. Renkli desenler ve farklı aksesuarlara sahip koruma giysileri modanın bir parçası haline gelmişti. Herkes Utku ve ailesinin sahip olduğu gibi bir yaşamı karşılayabilecek ekonomik güce sahip değildi. Kimileri basit bir cerrahi maske ve mutfak eldiveniyle yetinmek zorunda kalıyordu. Kimi ender bireyler ise yeterli ekonomik güce sahip olduğu halde umursamaz davranıp hiçbir önlem almıyordu.

Bilim ve teknolojideki tüm gelişmelere rağmen tıp bilimi yıllardır yerinde sayıyordu. Sınırlı sayıda olan aşılar sürekli gelişen bakteri ve virüslere ayak uyduramıyordu. Hastalıklara karşı hiçbir etkili tedavi yöntemi bulunamamıştı. Modern yaşamın getirdiği büyük şehirler, seyahat etme kolaylığı, hastaneler, okullar ve iş yerleri, eline geçen her fırsatta insanlığı silip süpürmeye çalışan mikroorganizmaların sadece işini kolaylaştırmıştı. İnsanoğlu hâlâ tek hücreli bakterilerden korkuyordu. Enfeksiyonlar her türlü ameliyatı imkânsız kılıyordu, her türden yaralanmayı öldürücü hale getiriyordu.

Yirmi birinci yüzyılın başında ortaya çıkan Avrasya gribi salgınından sonra insanlık tüm patojenlere karşı savaş açtı. Bakteriler, virüsler, parazitler, protozoalar ve mantarlar; insanlara zarar veren tüm bu yaratıkların üstünlüğüne bir son verilmeliydi. Bunu sağlamak ancak patojenlerin yok edilmesiyle veya bunların çoğalmasının, yenilenmesinin engellenmesi ile mümkündü.

Sayısız hayvan ve insan katledildi, insanların seyahat etmeleri engellendi, evlilikler kontrol edildi ve toplum düzeni bu amaç uğruna yeniden şekillendirildi. Uçaklar yıllarca şehirlerin üzerine kimyasallar saçtı, bilim insanları deniz ve göl ekosistemleriyle bilinçli olarak oynadı. Çığırından çıkan patojen yok etme çılgınlığı kısa sürede güçlü karşıt görüşlerle protesto edildi, bu da daha fazla çatışmaya ve yıkıma yol açtı. Tüm bu uygulamalara karşı patojenlerin uyum sağlayacağı öngörülememişti. Onlarca yıl süren bu mücadeleden en çok kazanan patojenler oldu. Kimyasal kirlilik ve bozulan toplumsal düzen mikroorganizmalar kadar büyük bir risk haline gelmişti. Yirmi birinci yüzyılın sonlarında ortalama insan ömrü kırklara kadar düşmüştü. Teknolojik ortaçağdan farksız olan bu dönem insanların yaşama biçimini kökten değiştirdi. Hastalıklar tedavi edilemiyorsa hastalıklara karşı savaşmanın tek yolu hasta olmamaktı. İlk başlarda arttırılmış hijyen politikaları zamanla izole yaşam biçimlerine dönüştü. İnsanlar birbirleri arasındaki ilişkiyi en aza indirdi, köylere göç etti, dağ evlerine çekildi. Şehirlerde ise insanlar gaz maskeleriyle dolaşmaya başladı. Zamanla koruma ve karantina önlemleri akıl almaz boyutlara ulaştı. Alınan bu önlemler hastalıkların gerçekten de büyük ölçüde azalmasını sağladı. Buna bağlı olarak ortalama yaşam ömrü ve nüfus büyük bir artış gösterdi. Uzun yaşamak ancak karantinada yaşamakla mümkündü. İnsanlar ölümden korkuyordu, gücü yeten bireyler karantinada yaşamayı bir hayat biçimi haline getirdi.

Böyle bir dünyaya doğmuştu Utku. Bir yaşına kadar bir cam kapsülde, beş yaşına kadar ise bir odada karantinada büyüdü. On dört yaşına kadar sayılı kez dışarı çıktı. Hiç fiziksel arkadaşları olmadı, zaten artık gerçek arkadaş demek internet üzerinden sahip olunanlardı. Hiçbir zaman denize girmedi, pikniğe gitmedi, eliyle bir çiçeği kavramadı, bir köpeği okşamadı. Onun ufku odası ve odasının dışındaki evden ibaretti. Liseye başladığında düzenli olarak haftada üç kez okula gitmeye başladı. Bu onun hayatındaki birçok şeyi değiştirdi.

Utku başarılı bir öğrenciydi. Büyüdüğünde bir farmakolog olmak istiyordu. Birkaç gün önce okulda bir biyolog ve farmakolog olan Alexander Fleming'i tanımıştı. Fleming, 1928'de Penisilyum Chrysogenum küf mantarının aynı petri kapındaki stafilokok bakterisinin üreme yeteneğini etkilediğini keşfetmişti. Aynı yıllarda Howard Floray, Norman Heatley, Ernst Chain ve Andrew J. Moyer gibi önemli bilim insanları bu fenomenin üzerinde çok çalışmıştı. Tüm uğraşlara rağmen Penisilyum mantarı kullanılarak insanların kullanabileceği bir ilaç yapılamamıştı. İkinci Dünya Savaşı'yla beraber Fleming'in çalışmaları unutulup gitmişti. İki yüz yıldır üzerinde çalışılıyor olmasına rağmen bakterilere karşı etkili bir ilaç üretilememişti. Utku, Alexander Fleming'in çalışmalarını tamamlamak istiyordu. Kendisini ve diğer herkesi bu korku ve paranoya dolu yaşamdan kurtarabilmeyi istiyordu. İki yüz yıl önce keşke birileri Alexander Fleming'in çalışmalarını tamamlayabilmiş olsaydı. O zaman belki Utku tüm yaşamını plastik torbalar içinde geçirmemiş olacaktı. Ağaçlara tırmanabilecekti, yüzebilecekti, koşabilecekti, toprağı kazabilecekti. Arkadaşları olacaktı, sevdiği bir kız olacaktı. Eğer öyle olsaydı, Utku'nun bir ailesi olacaktı.

Otobüs okulunun önünde durduğunda Utku koruyucu elbisesinin ve otobüsün penceresinden dışarı dalıp gitmiş, bunları düşünmekteydi. Otobüsten indi. Okulunun kapısından içeri girdi ve kendi sınıfına ait plastik tüneli takip ederek sınıfına gitti. Sınıfa girdiğinde elini havaya kaldırarak sınıftaki herkese sessizce selam verdi. Birkaç eldiven karşılık olarak havaya kalktı. Bir grup plastik ambalajlı genç... Eğer hayallerini gerçekleştirebilirse kendisiyle aynı kaderi paylaşan tüm arkadaşlarına da özgürlüğü hediye edecekti. Tüm çocuklara, tüm insanlara...

Utku bakterilere karşı bir ilaç keşfettiğinde salgınlar ve çatışmalarla yarıda kalan tüm teknolojiler kaldığı yerden gelişmeye devam edecekti. Yaşatılan bebeklerden, yaşatılan insanlardan yeni bilim insanları yetişecekti. Daha iyi bilim insanları gelecek ve insanlık her alanda daha da ileriye gidecekti. Belki de insanlar uzaya çıkıp Ay'a ayak basacaktı, uzayı keşfedeceklerdi. Belki de insan genomu projesi bu sefer gerçekleşecekti, DNA'nın sırları çözülecekti. Belki de atomun yapısı anlaşılacak, tüm atom altı parçacıklar bulunacak ve kuantum fiziği olgunlaşacaktı. Kendi adımlarını takip eden biyologlar, farmakologlar ve mikrobiyologlar yetişecek, tıp bilimi büyük yol kat edecek ve böylece tüm bilimler hızlanarak gelişmeye devam edecekti.

Eğer antibiyotik keşfedilmiş olsaydı, bunların hepsi şimdi tarih bilgisi olacaktı.

Utku antibiyotiği bulduğunda insanlık 200 yıl önce olması gereken noktaya gelecek ve bıraktığı yerden gelişimine devam edecekti. Sadece 200 yıl kaybedilmişti... Fakat Utku hayallerini gerçekleştirecekti, buna hiç şüphe yoktu.

İyimserim Çünkü...

İdil Nil AKSOY

Yarışma konusunu okuyunca ilk önce katılıp katılmama hususunda ikilem yaşadım. Çünkü inanmadığın bir tezi savunmak, üstüne bir de başkalarına anlatmak başlı başına bir sorun olurdu.

Yaklaşık iki hafta "Gerçekten ümitli miyim gelecekten?" sorusuna cevap aramakla geçti. "İyimser olmak" ile "İyimser olmak zorunda olmak" arasındaki farkı fark ettim önce. Gelecek kaygısının, sınav stresinin üstümüze bir karabasan gibi çöktüğü bu günlerde Pollyanna gibi davranabilir miydim? Ya da gerçekten inanmasam geleceğin aydınlık olduğuna "Güzel günler göreceğiz çocuklar" şarkısının gazıyla hayat çabamı sürdürebilir miydim?

Cevaplarım kendimi ikna etti. Ben ileriye umutla ve iyimser baktığıma karar verdim. Etrafımdaki tüm belirsizliklere, karamsar toplum yapısına, her şeyden ve herkesten şikayet eden insanlara, aile baskısına, sınav telaşına rağmen iyimserim.

Cemre Su var mesela. Bana planlarından bahsediyor zaman zaman. Ben Milli Eğitim Bakanı olacağım ileride diyor. Çocuklara sınav yapmayacağım, ödev yığmayacağım. Modern eğitim ne yapıyorsa, gelişmiş ülkeler bu eğitimi nasıl yapıyorsa ben de onu uygulayacağım diyor.

Ekin var sonra. Daha şimdiden geliştirdiği karışımları üstümüzde uygulamaya başladı. Pırasayla birkaç sebzeyi karıştırmış. Bize yedirdi öksürük için. Hiç iyi gelmedi ama olsun, bilim uğruna katlandık. Hoca misali ya tutarsa yaptığı ilaçlar. Kanserin tedavisini bulacağım iyi bir kimyager olacağım, deyip duruyor. Hem aynı konuda Nobel'i aldık daha dün. Neden olmasın?

Yazdığı şiirler şimdilik çok başarılı sayılmaz ama ben Cahit Sıtkı'yı, Orhan Veli'yi görüyorum mısralarında İlayda'nın.

"Abi şu şeker hastalarının çektiği nedir? Şuna bir aşı bulsak her gün üç beş kez iğne olmasalar." diyen Okan Cerrahpaşa Tıp'ı kazandı geçen yıl. Bugün yarın mutlu haberi siz de alırsınız.

Mehmet, Hasan, Osman, Seray...

Hepsi benim yaşımda. Hepsi birbirinden ayrı sıkıntıları, farklı zorlukları çekiyor. Pes etmiyorlar. Sımsıkı tutunuyorlar hayata bir ucundan. Her birinin birer hayali var gerçekleştirmek istediği. İdealleri var. Hiçbiri ben Hitler olayım, Kazıklı Voyvoda olayım demedi benim arkadaşlarımdan. Daha küçücükken bile öyleydi Kimse kötü kalpli cadı olmak istemezdi Pamuk Prenses masalını canlandırırken. Bizim içimizde, ruhumuzda hep iyi şeyler var. İyi insanlarız biz. Niye kötü bir dünya yaratalım ki gelecekte.

İyimserim çünkü bize birlik olma bilincini aşılayan. Tutarlı davranmayı öğreten , "Matematik halleder" diyerek çok bilinmeyenli bir denkleme benzeyen hayatı adım adım çözümlemeyi gösteren öğretmenlerimiz, iyi bir ahlak ve maneviyat ile yetişmemiz için çaba gösteren eğitmenlerimiz var. Küllerinden doğmuş bir ülkenin fertleriyiz. Ümidini, başarma hırs ve azmini hiç kaybetmemiş bir önderin, Mustafa Kemal'in gençleriyiz. Damarlarımızdaki asil kanın bize yüklediği sorumluluğun bilincinde, mutlu yarınları imar eden bireyler olma yükümlülüğümüzü yerine getiriyoruz.

Umutluyum. Geleceğe inanıyorum. Yağmur duasına giderken kolunun altına şemsiyesini alan inanmış biri gibi hissediyorum kendimi.

O yüzden geleceğe iyimser bakıyorum. Bence siz de iyimser olun. Biz varız.

DERİNLERDE

Canan BALKAN

Günlerdir sahilde dolanmaktan bitap düşmüştü. Ayakkabısının altı parçalanmış, saçı sakalı birbirine karışmış, ütüsü çoktan bozulmuş olan gömleği yer yer yırtılmaya başlamıştı. Güneş, uzaktaki dağların ardından doğup batmaya devam ediyordu ancak onun zamanı karısının çığlıklarında hapsolmuştu.

"Yardım edin, bebeğimle buradayız!" diye bağırıyordu çaresiz kadın. İtfaiye ekipleri içeri girmesine izin vermemişti. Yangın söndürüldüğünde ise her şey için çok geçti. Bir daha asla o eve girmek istemedi. Nereye gittiğini bilmeden saatlerce yürüdü, yürüdü. Ayakları onu bilindik bir adrese götürmüştü. Rahmetli babasının derme çatma balıkçı kulübesindeydi. Tüm geleceğini ondan çalmasına rağmen karısının bedenine son kez sarılmasına izin verseydi belki affedebilirdi o evi. Ama ev o kadar zalimdi ki zavallı kadın karnında bebeğiyle insan küllerinde bir melek olup uçana kadar kimsenin içeri girmesine müsaade etmemişti.

Uyuyamıyor, yemek yiyemiyor hatta düşünemiyordu. Acelesi varmışçasına bir aşağı bir yukarı yürürken "Yardım edin, bebeğimle buradayız!" diye sayıklıyordu. Facianın ardında çok ağlamış, bir süre sonra ağlayamaz olmuştu. Ancak uzaklara dalarsa gözünden kayan bir damla yaş yanağını ıslatırdı. Yine uzaklara daldığı sıra gözüne eski bir balıkçı teknesi ilişti. Bu tekne yaşına rağmen çok davetkâr görünüyordu. Onu kendine çekebilmek için her türlü şirinliği yapmış, dalgalarla oynaşmaya başlamıştı. Anlatılanlara göre annesi onu balığa çıktıkları sırada denizde dünyaya getirmişti. Her şeyin başladığı yere gitmeliyim diye düşündü ve yaşlı tekneye bindi. Tekne, eski tahtalarından çıkan gacur gucur seslerle ona bir şeyler söylüyor gibiydi. Yeteri kadar açıldıktan sonra denize atladı. Suya girdiği an sol kulağında bir sızı hissetti. Tuzlu su yarasını yakmış olmalıydı. Hemen birkaç gün önce beyninde yankılanan yardım çığlıklarını duymamak için kulağını koparmaya çalışmış, mecali kalmayınca da uğraşmayı bırakıp bir köşeye yığılmıştı.

Tekneden iyice uzaklaşana kadar yüzmeye devam etti. Arada bir denize dalıp çıkıyordu. Kolları iyice yorulduğu zaman çırpınmayı bırakıp "Elveda güneş" dedi ve ciğerlerine tuzlu su dolmaya başladı.

Nefesinin kesildiğini hissederek uykusundan uyandı. Uzaklara daldığı sırada taşın üzerinde

uyuyakalmış olmalıydı. Kim bilir kaç gündür yangınlı kâbusları yüzünden gözüne uyku girmemişti. Belki tuzlu suyun ciğerlerine dolduğunu hissettiği için belki de daha fazla yaşamak istemediği için rüyasının gerçek olmasını dilerdi. Elini kulağına götürdü. Yaşadıklarının rüya olmadığını ispatlayacak bir delil arıyor gibiydi. Kulağında kurumuş kan pıhtısından başka bir şey yoktu. Üstelik üstü başı da kuruydu. Her şeyin bir rüyadan ibaret olduğuna sonunda ikna olmuştu. Peki, şimdi rüyalarındaki son yolculuğuna çıkmalı mıydı? Gözleri onu tüm bu günaha çağıran yaşlı tekneyi aradı. Kıyıda birçok terk edilmiş tekne vardı. Ancak hiçbiri rüyasındaki tekne değildi. Yoluna başka bir tekneyle de devam edebilirdi ama daha öncesinde yapmak istediği son bir şey daha vardı.

Yangından dolayı kimseye bırakacak malı mülkü kalmamıştı, hatta yine yangından dolayı kimsesi de kalmamıştı. Yine de ölmeden önce vasiyetini yazmak istedi. O öldükten sonra yazıyı kim bulup da okursa ona acılarını miras bırakacaktı.

Babası, kulübedeki eski tahta masanın çekmecesinde her zaman kâğıt kalem bulundururdu. Masaya bakınca çocukluğunu hatırladı. Annesiyle babasının balıktan dönmelerini endişeyle beklerken ilk çizimlerini bu masada yapmış, yıllar sonra belki de bu masanın katkılarıyla başarılı bir mimar olmuştu. Rahatsız sandalyeye oturdu. Tahta sandalye zamanla pürüzsüzlüğünü yitirmişti. Küçükken bu sandalyeye oturduğunda denizi göremezdi. Şimdi ise deniz tüm çıplaklığı ile önüne uzanmış onu çağırıyordu.

Minik çekmeceyi açtı. Elde tutulup yazı yazılmaya hasret kalmış bir kalemi eline aldı. Saman kâğıtlardan en düzgününü seçmek için çekmeceyi kurcalamaya başladı. Yarısı nemlenmiş diğer yarısı da fazlaca kırışmış kâğıt yığını arasından zar zor bir tanesini seçebilmişti. Kâğıdın diğer yüzünü çevirdiğinde bunun kendi çizimlerinden birisi olduğunu fark etti. Babası çizdiği resimleri atmaya kıyamamış, bu küçük barınakta muhafaza etmişti. Resme uzun uzun bakıp neresi olduğunu hatırlamaya çalıştı. Çoğu resminde olduğu gibi denizi resmetmişti. Ancak bu sefer deniz tam anlamıyla çıplak değildi. Ufak tefek bir tekne, küçük kız çocuklarının saçlarına taktığı kurdeleler gibi süslüyordu onu. Çok zaman geçmeden nereyi çizdiğini anımsadı. Küçükken deniz kabuğu toplamaya gittiği sahilin diğer ucuydu burası. Tekneye biraz daha dikkat edince rüyasında gördüğü tekneye çok benzediğini düşündü. Acaba aynı tekne miydi? Bunu anlamanın tek yolu vardı. Vasiyet yazma işini bırakıp sahilin diğer ucuna kısa bir yolculuğa çıkacaktı. Güneşin insanoğluna tepeden baktığı saatlerde tanıdık bir yüz ona "Hoş geldin." diyordu. Bu kesinlikle rüyasında gördüğü tekneydi. Hipnotize olmuş gibi tekneye doğru gitti. Bindiğinde eski tahtalardan çıkan o tanıdık sesi duydu. İlk seferinde ne dediğini tam anlayamamış olsa da bu sefer sanki "Sonunda gelebildin." demişti yaşlı tekne. Hiç düşünmeden denize açıldı. Daha sonra ise denizin ortasında onu yalnızlığıyla baş başa bırakıp suya atladı. Bazı insanlara göre yaşam özgür olunan yerde başlardı. Özgür olmak için de her şeyini kaybetmek gerekirdi. Onun hayatı aslında bitti dediği yerde başladı, başladığı yede de bitecekti.

Deniz koyu maviydi artık, dalgalar daha hırçın, güneş ise yaramaz bir oğlan çocuğu... Onların da bir oğulları olacaktı. Belki deniz gibi mavi gözleri güneş gibi sarı saçları olurdu belki de kömürden gözleriyle insanların içini ısıtırdı. Babası hiç seslenememiş olsa da ismini Derin koymaya karar vermişlerdi. Bu yüzden derinlere inmek istedi. Kendi Derin'ini başka derinlerde arayacaktı. Defalarca kez derinlere daldı, nefesi yettiğince dibe indi, inerken balıklara selam verdi. Babası bazen balıklar en iyi dost olur insana derdi. Annesini, babasını, Merve'sini, Derin'ini düşündü. Annesiyle babası yıllar önce toprak olmuştu. Derin'i gözlerini dünyaya hiç açamadan Merve'siyle birlikte havaya karışmıştı. Kaybettiklerinin kokusunu içine çekmek için son bir gayret yüzeye doğru yüzdü. Tüm havayı ciğerlerine doldurdu. Havayla işi bitmişti. Suya dönd var gücüyle"Neden söndürmediniz?" diye bağırdı. Yer gök inledi, gökyüz korktu, gözyaşları deniz karışırken deniz taşmaya başladı. Bir deniz için bile bu kadar acı fazlaydı, o da bunu kaldıramadı. İlk önce boğuştu sularla, sakinleşince sardı denizin her yerini, uyum sağladı ona. Aynı Merve'siyle bütünleştiklerindeki gibiydi. Sonra bebek kundağı tutarmış gibi kollarını birleştirip kucakladı denizi. Derin'inin orda uyuduğunu hayal etti. Belki Tanrı onu bir toprak parçasından yaratmıştı ama o su damlası olarak hayata güzel bir veda etmek istedi. Güneşe doğru bakarken gözlerinin yanında hafif kırışıklıklar olmuştu. "Elveda güneş" dedi ve bir daha yüzeye çıkmamak üzere derinlere kavuştu.

ÖZGÜRLÜK ŞARKISI

Fatma Nur OĞUZ

Derler ki, yeryüzünde yaşamış, yaşayan ve yaşayacak her bir canlı aslında duyulmayı bekleyen karmaşık ve eşsiz birer şarkıdır. Canlılar doğar, yaşar, savaşır, ölür ve bu şarkı daima devam eder. Her yeni nesil bir sonraki için bir aracıdır sadece. Dünyaya gelen her bebek, beraberinde kendi seslerini getirir, bu sesler onun kim veya ne olduğudur. Karşısına çıkan her olay yeni bir sestir ve bu olaylar karşısında yapılan seçimler, o sesin şarkısını nasıl ve ne kadar etkileyeceğini belirler. Nakış nakış zihne işlenen sesler benliktir, bu sesler kişiliktir En sağlam kişilikler ise binlerce ses arasında dahi o ilk birkaç notayı kaybetmemekle oluşur. Bir insan öldüğünde şarkısı bu dünyada kalır ve en tanıdık zihinlere karışır. Kimisi yalnıza birkaç nota duyar bu şarkıdan, kimisi kendi şarkısını bile alt üst edecek kadar çok... Ne kadar tanıyorsan o kadar zordur şarkısıyla baş etmek. Ama onunla bütünleşebildiğinde artık çok daha güçlüsündür çünkü yabancı deneyimlerin gölgeleri de çınlar zihninde ve şarkın hiç olmadığı kadar zengindir. Kendini insanlığa adayan bir insan öldüğünde ise sesleri o kadar yüksektir ki onun şarkısını nesiller ve nesiller sonra bile duymak isteyen herkes duyabilir. Yapması gereken tanımak, anlamak ve duymaya çalışmaktır.

Annem ve babam, bir gün ansızın gittiler. Ben 13 yaşındaydım, Kayra ise henüz 8. O anın etkisiyle çarpılmış gibi oldum, kardeşim de öyleydi şüphesiz çünkü yanımda umutsuzca çığlıklar atıyordu. Bu yeni gürültüye yabancıydı. Bense öğleden sonralarımı uzak müziklerin hayaletleriyle geçiriyordum, zihnim daima kavga eden karşıt melodilerle dolu olurdu. Sindirdim ve bütünleştim. Zaman bütün merhemlerini üzerimizde kullandı ve bir şekilde toparlandık. Diğer insanlar anlıyormuş gibi yaptılar ve yarım ağızlı yardım teklifleri, sakat merhametleriyle bir süre yanımızda durdular. Ama duydukları birkaç nota bir hiçti. Ben de umurlarında olduğuna inanmış gibi yaptım ki vicdanları rahat bir şekilde işlerine bakabilsinler. Ve kardeşimle baş başa, yeni hayatımıza başladık.

Barınaklarımız, bir tarafı boydan boya demir parmaklıklarla kaplı olduğundan Demirli Kıyı Meydanı dedikleri devasa meydanın hemen yanındaydı. Herkes, aynı aileden olanlar bile, farklı barınaklarda kalırdı ve herhangi başka birinin barınağına giremezdik bile. Denemediğimizden değil, kapı anında kapanıyordu. Buna alışmıştık. Dışarıda kaç kişiyle olursak olalım barınaklarımızda yapayalnızdık. Meydan boyunca sıralanan barınaklardan bazıları o kadar küçüktü ki içinde nasıl yaşadıklarına akıl sır erdiremezdik. İçlerindekiler de daima aksi ve uzlaşmaz insanlar oluyordu. Bazıları ise o kadar büyüktü ki yanından geçenler imrenmeyle bakmaktan kendini alamazdı. Babam bir keresinde kendi çocukluğunda 10 kadar Sarı Üniformalının meydanın şeklini de bozan bir barınağı biraz küçültmeye çalıştıklarını anlatmıştı. Darbe üstüne darbe indirmişler, itmişler, bastırmışlar ama saatler sonra tek bir çentik bile açamayarak vazgeçmişler. Orada yaşayan kadın 1 yıl sonra falan bir anda ortadan kaybolmuş. Uzun bir süre kimse onu görmemiş ve sonra bir gün bakmışlar ki kadın Tutsakların arasında. Zayıflamış ve kötü görünüyormuş ama oymuş işte. Uzun bir süre ortalıkta dedikodular dolaşmış: hırsız, katil, hain... Zaman içinde kadın da tıpkı dedikodular gibi unutulup gitmiş.

Kardeşim ve ben, annemle babamın ölümünden sonra bu meydana sık sık gider olmuştuk. Kayra, zihnindekiyle başa çıkabiliyordu artık. Daha güçlü olduğunu hissedebiliyordum. Ben de öyleydim şüphesiz. Elini sımsıkı kavrıyordum ve adımlarımızda yeni bir ağırbaşlılıkla insanları inceleye inceleye gösteriyi izlemeye gidiyorduk. Sahne her zaman meydanın diğer ucuna, parmaklıkların olmadığı ucuna, kurulurdu. Gösteriler çok çeşitliydi ve beğeniyle izlenirdi. Dans edip birbirine bir şeyler atıp duran palyaçolar, en ünlü insanlar ve tüm yaşamlarının anlatılması, en yeni cihazların seyircilere tanıtılması... Bazense aynı yere devasa ekranlar konulur ve en yeni aşk filmleri ve giysi programları gösterilirdi. Şeklini değiştiren sihirli aynalar ve içi boş bir çerçeveden baktırıp arkada bambaşka bir manzara gördürebilen onlarca sihirbaz vardı. Kayra ile insanların arasında durur, herkesle birlikte el çırpar, tezahürat eder, şaşkınlıkla içimizi çekerdik. Gösteri olmadığı zamanlarda da meydanda her zaman bir sürü insan olurdu. Kim bilir ne için, oradan oraya koşturup duran insanlar, asık suratlı, güler yüzlü, üzgün, mutlu insanlar, ellerinde kalın tahta bir şeyle derin 'GÜM' sesleriyle yere vuran, etrafa bakan, konuşan Sarı Üniformalılar (Onlar her zaman bizim için çalışır derdi annem.), koşup oynayan veya ailelerine çaktırmadan parmaklıkların ardını dikizleyen çocuklar... Ve her şeyin dışında, Tutsaklar. Bazen elleri parmaklıklarda, "Buraya bakın, buraya gelin." diye fısıldarlardı, "Buraya gelmek istemez misiniz?" diye bağırırlardı. Arkalarından yankılanan gizli bir melodi olurdu sanki ve yakamızdan tutup çekerdi bizi. Sonra insanlar hakaret eder, bağırır, bir şeyler fırlatır, arkalarına dönüp gösteriyi izlerlerdi.

Ortaya bir Sarı Üniformalı çıkar Tutsak'ı sustururdu. O zaman yüzlerinde neredeyse acıma gibi bir ifade görürdüm. Bazen de ortalarda gözükmezdi hiçbiri, kimse ne yaptıklarını bilmezdi. Ama bir insan onlar gibi tutsakken ne yapabilirdi ki? İnsanlar aldırmıyordu.

Bir gün -ki tamamen sıradan bir gündü- herkes gösteriyi izlerken Tutsaklardan biri çıldırdı. Parmaklıklara vurup "Göremiyor musunuz? GÖREMİYOR MUSUNUZ? SİZİ KÖR APTALLAR SÜRÜSÜ!" diye bağırmaya başladı. İnsanlar tedirgin olmuştu, adam bağırıyordu. Kalan Tutsaklar izliyordu. Sora iki tane Sarı Üniformalı koşarak geldi ve biri adamın kafasını kavrayıp hızlıca parmaklıklara çarptı. Ortaya sağır edici bir sessizlik çökmüştü, adam kanlar içinde yere yığıldı ve duvarlarda o zamana kadar duyduğum en yüksek sesli şarkı gümledi. Kayra ile şok içinde birbirimize baktık. Etrafta çoğu kişi duymamış gibiydi, izlemekte oldukları gösteriye geri dönüyorlardı. Birkaç tanesi bizim gibi dehşetle etrafa bakıyordu. Gözlerini ve kulaklarını sıkı sıkı kapatanlar vardı. Ama biz duymuştuk, biz görmüştük ve bu hayatımızı değiştiren olay oldu. O günden sonra meydana gelmeye devam ettik ama bu sefer saatlerce Tutsakları ve ne yaptıklarını izliyorduk. İlk başta çekingen ve ters bir tepkiye karşı tetikteydik. İster Tutsaklardan, ister bizim taraftan. Hiç kimsenin bir şey demediğini görünce günlerimizi orada onları izleyerek geçirmeye başladık. Tutsaklar bir şeyler yazıyor, Tutsaklar bir şeyler okuyor, Tutsaklar bir şeyle konuşuyordu. Her şeyden öte bir şeyler yapıyor gibiydiler. Bizim şimdiye kadar gördüğümüz gibi hayatları ve şarkılarıyla rüzgârda savrulan yapraklar değillerdi sanki. Biz de izledik ve farkın nedenini anlamaya çalıştık. Günlerce izliyor, hiçbir şey anlayamıyorduk ve merakımız her geçen gün kamçılanıyordu. Bu yüzden Tutsaklardan biri gözlerinde açık bir merakla kürekle kazılmış gibi duran birkaç çukurun üzerinden atlayıp bize yaklaştığında eskide yapacağımız gibi barınaklarımıza kaçmak yerine heyecanla bekledik. Yaklaştı: "Vayy" dedi. Fısıldıyordu. "Burada birkaç meraklı çocuk görüyorum. Hoş bir değişiklik. Ne yapıyorsunuz?" Bizi ürkütmekten korkar gibi yavaşça ve alçak sesle konuşuyordu. Çok... Normaldi. Ne terslik olabilirdi ki? Ama yaptığımız şey yasaktı, yanlıştı ve bu boğazıma dolup konuşmamı engelliyordu sanki. Zar zor "İzliyoruz" diyebildim. "İzliyor musunuz?" dedi. Yüzüne hayalet bir tebessüm yerleşti. Başını salladı. "Her zaman en iyi adımdır." Duraksadı, zihnimizde birkaç güçlü nota çınlatacak kadar. Ve gitti. Uzaklaştığı an kardeşim koluma yapışıp "Bizimle konuştu." dedi. Az önce bir filin uçtuğunu görmüş gibiydi sanki. El ele tutuştuk ve arkasından sanırım dakikalarca hiçbir şey söylemeden baktık. Yeni dostumuz ertesi gün de geldi ve onun ertesinde de. O gün de geldiğimizi görünce şaşırıyor, gülümsüyor, yeni bir canlılıkla yaklaşıyordu ve konuşuyorduk. Her gün daha fazla. Konuşurken hep nazikti ve onunla konuşurken sürekli bir şeyler öğreniyorduk. Biz hevesliydik, o hevesliydi ve saatler bir kuş gibi uçuyordu. Canı çok sıkılıyor olmalıydı ya da bizimle dalga geçiyordu belki, bilemiyorum. Ama Kayra da ben de bu yasak arkadaşlığı kaybetmekten korkuyorduk. Müziği şimdiye kadar tanıdığımız herkesinkinden güçlüydü, belki öldürülen adam hariç. "Bakıyor musunuz?" diyordu her geldiğinde. Kardeşim coşkuyla "Evet." diyordu. O zaman ciddiyetle "Bu önemli." diyordu. "Peki, görüyor musun küçük dostum?" O bize baktığında gerçekten görüyor gibiydi. Ama besbelli biz göremiyorduk. İyiydi, güler yüzlüydü ve nazikti. Nasıl bir suç işleyip oraya düşmüş olabilirdi ki? Bir kere tüm cesaretimi toplayıp bunu ona sordum. Bana "Bakıyor musun?" dedi. Bu artık aramızda bir oyun gibiydi. "Evet." dedim ben de. "Peki, görüyor musun?" dedi. İnatla tekrar "Evet!" dedim. Bu sefer "Hayır, sanmıyorum." dedi. "Hayır, dostum ama göreceksin." O akşam yanımıza iki tane Sarı Üniformalı geldi. Biri gençti uzun boylu ve esmerdi. Diğeri 40'larında görünüyordu. Sık siyah sakalları ve parlak mavi gözleri vardı. Bize yaklaşırlarken kardeşimle tedirgince birbirimize baktık. Genç olan "İşte, iyi çocuklar." deyip gülümsedi. Ama gülümsemesi arkadaşımızda bulunan dostça tınıdan yoksundu. "Sizi birkaç kere Tutsakların demirinde gördük. Onların tehlikeli insanlar olduklarını bilmiyor musunuz bakayım?" Kardeşim cesurdu –sanırım-. Bana daha çok aptallık gibi gelmişti. Ama 8 yaşındaki bir çocuğa cesaret ve aptallıktan söz edemezsiniz. Özellikle kendiniz daha 13 yaşındaysanız. "Biz biriyle konuşuyoruz ve hiçbir şey yapmadı." dedi. "Konuşuyorsunuz öyle mi?" dedi diğeri. "Bu bir çocuk oyunu değil kızım. Tutsakların ne yapacağı belli olmaz. Sizi bir daha oralarda dolaşırken görmeyelim." cümlesinin sonuna gizli bir 'yoksa' iması bırakacak kadar durakladı ve gittiler.

Ertesi gün kardeşimle aramızda fırtınalar kopuyordu. "Gideceğiz." diye bağırıyordu. "Gideceğiz. GİDECEĞİZ". Caydırmak mümkün değildi. Sadece dikkatleri üzerimizden çekecek kadar, birkaç gün gitmememiz gerektiğini söylemiştim ve kıyamet kopmuştu. "GİDECEĞİZ" diye haykırdı. "Ya onu da öldürürlerse?" diye bağırdım ben de. O zaman durdu, gözleri dolu doluydu. "Lütfen abi!" dedi. "Ya bizi göremeyip giderse? Ya bir daha gelmezse?" Ve ben ikna oldum, çünkü onun gelmemesi ihtimali, benim de zihnimi kemiren koca bir kurttu. Diğer insanlar ve eğlenceleri bize artık bir rüya gibi uzaktı, geri dönemezdik. Çünkü o benim tek yakınım ve sahip olduğum her şeydi.

Çünkü ben o gün o Tutsak'a ne yaptıklarını göz ardı edebilecek kadar şaşkın, kör bir aptaldım.

Gittik. Ben o tedirginlikle sürekli etrafta bir işaret, bir uyarı, sarı bir üniforma arıyordum. Gelmediler ve her zamanki gibi konuştuk. Ona söylemek istemiyordum ama o görüyordu tabii ki. "Tehlikede misiniz?" deyiverdi bir anda. Cevabı beklemedi. "Bakın, siz küçüksünüz, belki artık gelmemelisiniz. Bir süre için. Veya-" tereddüt etti. Sesini öyle alçalttı ki eğilmek zorunda kaldık. "Veya belki siz buraya gelmek istersiniz." Yanlış duyduğuma emindim. Ya da biraz önce hayli misafirperver bir mahkûm bizi hücresine davet etmişti. Kayra'nın gözleri iri iri açıldı. Aklından 'Bunu neden daha önce düşünmedim' diye geçirdiğine eminim. Bu fikri benimsemesi düşüncesiyle panikledim. "Yani sen bir Tutsaksın." dedim. "Yaşadığımız yer..." Kayra hışımla bana döndü. "Ne fark eder!" diye bağırdı. "Annem yok, babam yok. Tanıdığımız hiç kimse yok artık. Oraya geçmek istiyorum!" Fazlaca yüksek sesle konuşuyordu, gözleri ışıl ışıldı. Ona dönüp "Nasıl geçiyoruz oraya?" dedi. Tutsak tereddüt eder gibi baktı bir an. Ve sonra ben, bütün gün boyunca arayıp durduğum işareti buldum. İşaret "Bir Tutsak mı olmak istiyorsun tatlım?" dedi. İşaret gülümsedi, siyah sakalları vardı. Tek bir hamleyle kardeşimi vurup bana döndü. "Sen de istiyor musun?" dedi. Sonrası dünyamı alt üst eden müzikti. Barınağıma nasıl geldiğimi bilmiyorum. Kim olduğumu bile bilmiyorum. Belki öldüm ya da belki hiç yaşamadım bile. Sadece onun şarkısı var ve benim şarkım. Zihnimde kıvrılıp bükülüyorlar. Kavga ediyorlar ve düşüncelerim kaçışıyor. Dünya parçalara ayrılıyor. 'Lütfen' diye yalvarıyorum. Merhamet yok. Hiçbir şey yok, hiçbir zaman yoktu. Sadece sonsuz müzik. Şarkılar ezelden beri kavga ediyorlar sanki. Bir milyon yıl geçiyor ya da bir saat. Hiç fark etmez. Saniyeler sürünüyor, ben ağlıyorum. Sonsuz labirentte kayboldum ve oradan çıkmaktan ölesiye korkuyorum. Kardeşim. Kardeşim gülüyor, biz kaldık diyor. Ama bu bir yalan. Sadece ben kaldım. Benim şarkım ve onun şarkısı. Kardeşim gülümsüyor, kardeşim ağlıyor, kardeşim düşüyor ve ben ona dokunamıyorum. Kardeşim ölüyor. Bütün varlığım. Yetişemiyorum, aptal, aptal. Şarkısı intikam alırcasına vuruyor. Bütün dünyayı öğütüyor ve tutunabildiğim tek düşünce 'kardeşim' oluyor.

Oraya neden tekrar gidiyorum? Onu görmek için. Ona parmaklıkların ardından son bir kez bakmak. Gitmek istemiyorum, hayır ama bu bir zorunluluk. Kaybedecek neyim var artık? Hayat, bitmeyen kesintisiz bir müzikten ibaret. Bunu bize neredeyse doğduğumuzda öğretirler. Peki bende bu yaşlı dünyanın görmediği hangi ses var? İnsanlar yaşar ve ölür, her biri. Aynı sesler milyonlarca defa devreder ve her yeni nesil, her şeyin ilki olduğunu sanır. Ne kibir! Gökyüzünde milyonlarca yıldız var ve yeryüzünde milyonlarca insan. İnsanlar ölür, tıpkı yıldızlar gibi. Ve bir yıldız öldüğünde yoklu bir avuç insanda başka kimse için bir şey ifade etmez, tıpkı insanlar gibi. İlginç bir şekilde, orada. Yavaşça yaklaşıyorum, ne komedi ama, roller tersine döndü fakat ben gülümsemiyorum. Gösteriyi izleyenlerin arasından geçiyorum. Bugün yine palyaço var anlaşılan, ağızları açık izliyorlar. Koyun sürüsü. Beni görünce şaşırıyor. "Üzgünüm" diyor. Bunu zaten biliyorum, gözlerinde görebiliyorum. Bilmediği bir şey var. Onu benden tamamen alamadılar, canını aldılar ama şarkısını ben aldım ve bütünleştim onunla ve anılar... Bana gülümseyen gözlerinin hayaleti, yanağıma kondurduğu öpücüğün hayaleti, elimi tutan elinin hayaleti. Hayaletler ölebilir mi? Hayır, kesinlikle hayır. Onları benden asla alamayacaklar. "Bakıyor musun?" diyor bir anda. "Evet" diyorum. "Peki... Görüyor musun?" diyor. "Evet" diyorum yine ve bu sefer doğru olduğunu ikimiz de biliyoruz. Çukurları ve yere düşen güneş ışığını görüyorum. Geri dönüyorum ve zemine vuran Sarı Üniformalıları görüyorum. Gösteriyi izleyen insanları görüyorum. Barınağıma gidip eğiliyorum, bütün hırsım ve azmimle kazmaya başlıyorum. Çünkü en yukarı çıkabilmek için önce en dibe girmek gerekir. Tırnaklarım toprakla doluyor ama umurumda bile değil. Kardeşim gülüyor ve ben bir saat ya da bir yıl boyunca kazıyorum. Bir anda toprak aç bir hayvan gibi beni yutuyor. Canım yanıyor ama şarkım "Seni öldürmeyen şey güçlendirir." diyor. "Ve öldüren, başkalarını güçlendirir." Kalkıp yürüyorum, tünel soğuk ve kıvrıla kıvrıla kilometrelerce uzuyor. Kimi yerlerde o kadar alçak ki ancak sürünerek geçebiliyorum. Loş ışıkta ağır ağır ilerliyorum, zifiri karanlıktaysa korku içinde el yordamıyla yolumu buluyorum. Bir anda, hiçbir uyarı olmaksızın bir gümleme duyuluyor ve bütün tünel sarsılıyor. Sarı Üniformalılar. Yürümeye devam ediyorum. Annem "Onlar her zaman bizim için çalışır." diyor. Gülüyorum ama gözlerimde yaşlar var ve yanaklarımda çamurlu izler bırakarak akıyorlar. Bir gümleme daha, kafam alçak tavana çarpıyor ve adeta beynim sarsılıyor. Yürümeyi bırakmaya cesaret edemiyorum. Tekrar gümlüyor. Üstüme düşen koca bir yığın toprakla yere düşüyorum. Bırakmak istiyorum, öylece yatıvermek o kadar cazip ki. Hiç kimsem kalmadı. Kim duyar ki şarkımı. Kimseye acı da vermemiş olurum, havaya karışan birkaç notadan ibaret olurum. Ama kardeşim gülüp "Her yıldız farklı parlar." diyor. Gizli arkadaşımız geliyor ve "Herkes aynı sesleri alır dostum" diyor, "ama yine de herkesin şarkısı farklıdır." Kalkmak zorundayım. Tutunarak kalkıyorum, bir adım atıyorum ve bir adım daha. Şarkım zihnimde, bana cesaret aşılıyor. Daha güçlü olmalıyım, daha güçlü olacağım. Bir gümleme daha geliyor ve bunu neredeyse hissetmiyorum bile. Bir melodi beni çağırıyor, sıcaklık vaat ediyor ve "özgürlük bedelsiz değildir" diyor. Ama ben bedeli ödedim, bütün bedelleri ödedim ve artık geçmek zorundayım. Bir adım, bir adım daha ve tünel bitiyor. Son bir güçle kazmaya başlıyorum. İçimdeki müzik çağıldıyor, yukarıdaki ışık gözlerimi kör ediyor. Toprağı yumrukluyorum bir parça daha toprak düşüyor, çığlıklar geliyor ve güçlü kollar beni yukarı çekiyor. İlk gördüğüm, onun yüzü, sonra diğer Tutsakların. Gülümsüyorlar ve tebrik ediyorlar.

Arkamda duvarları sağa ve sola millerce uzayan bir barınak var. Devasa ön yüzü tamamen parmaklıklarla kaplanmış. İlk düşüncem: "Kardeşim de bunu görmeliydi." oluyor. Göremez, çünkü onu benden aldılar. Kahkaha atıyorum. Ama tamamen değil, hayır, kesinlikle tamamen değil.

HİÇBİRİ

İdil Nil AKSOY

Bir boşaltın odayı bakayım. Bu karmaşada kafa mı kalır insanda. Psikolog Hanım bir tek siz kalın. Diğerleri dışarı. Otur kızım otur. Hele bir sakinleşsin içerisi. Çabuk olun biraz.

Hâkime Hanım'ın talimatları ardı ardına geliyordu. Etkili de oldu, herkes odadan çıktı, içeride Hâkime Hanım, psikoloğum Melek Abla ve ben kaldım. Karmaşanın ardından odaya bir sessizlik çöktü. Bu boşlukta odayı detaylıca inceleme fırsatım oldu. Masanın tam arkasında kocaman bir Atatürk resmi vardı. Onun bir yanında ise Hâkime Hanım'a ait olduğu anlaşılan Hukuk Fakültesi diploması diğer yanında birçok teşekkür, takdir, katılım belgesi asılıydı. Bunlar hemen hemen her devlet dairesinde olan standart eşyalardı. Standart olmayan duvarlardı. Tüm duvarlar içi dosya yığınlarıyla dolu olan dolaplar ile kapatılmıştı. Abartmış olmak istemem ancak sanırım milyonlarca dosya vardı. Nasıl buluyordu aradığını bu karmaşa içinde acaba diye düşünmeden edemedim. Bunların hepsi dava dosyasıysa kavgasız hiç kimse yok demek ki diye geçirdim içimden. Herkesin herkesle bir derdi var galiba. Masanın üzerinde ise iki yanında Türk bayrağı olan parlak zemin üzerine yazılmış Hâkime Hatice Karaaslan yazısı dikkat çekiyordu hemen. Tıpkı dolaplar gibi masanın üstü de dosyalarla doluydu. Bu karmaşa ile tamamen uyumsuz bir kar küresinin içinde küçük bir erkek çocuğu resmi vardı. Sanırım oğlu olmalıydı Hatice Hanım'ın. Acaba hâlâ küçük müydü yoksa eskiden kalma bir resim olabilir miydi? Of, ne kadar da meraklıyım.

İki teyzem, büyük teyzemin kocası Şadi enişte, halam ve kocası, annem babam. Tabii Melek Abla, ben ve Hâkime'yi de hesaba katınca odada on kişi oluyoruz. Nefes almanın bile zor olduğu daracık odaya hep birlikte doluşunca kızdı tabii Hâkime Hanım. Bir yerde diğerlerine de hak vermek lazım ama. Böyle bir günde beni yalnız bırakmak istemiyorlar.

Ha bu arada, size kendimi tanıtmadan pat diye konuya girdim. Burcu ben. 13 yaşındayım.Annemle babam boşanıyor bugün.

Kasım ayının ilk günleri. Kışın daha tam gelememiş olduğu sabahları soğuk, öğleden sonraları ılık, akşamlarını ise havanın nasıl olacağını kimsenin tahmin edemediği günleri yaşıyoruz. Yazın kalabalığı, karmaşası bitmiş, yerini yerel halkın deyimiyle "şehrin asıl sahiplerinin" aldığı döneme girmişiz. Halen denize girenlere, akşam sahilden güneşin batışını el ele izleyenlere rastlıyoruz. Denizin sesi, rüzgârın fısıltısı boş sokaklardan şehrin içlerine kadar ilerliyor. Huzur ve ıssızlık dolaşıyor Didim sokaklarında. Sene 1999.Milenyuma daha girmediğimiz 20. yüzyılın son zamanları. Birden bu sessizliği bir ambulans sireni bölüyor. İçinde çığlıklar atan bir kadın, ondan daha telaşlı bir adam, sağlık görevlileri boş yolda son sürat hastaneye doğru ilerliyorlar. Hastanedekilerde de aynı telaş var. Hazırlıklar tamamlanmış gelecek hasta bekleniyor. Bu kadar hazırlığı, bu denli ilgiyi görünce omuzlarım kabarıyor. Kararımı veriyorum. Doğacağım. Ambulanstaki kadına basıyorum tekmeyi beni serbest bıraksın diye. Ben onu tekmeledikçe o daha çok bağırıyor, o bağırdıkça ben huysuzlanıyorum. Bu kör dövüşü hastaneye ulaşıp doğumhaneye alınmamızla son buluyor. Doğdum. Az önce tekmelediğim kadın, beni kucağına alıyor şefkatle sarılıyor. Utanıyorum ona yaptıklarımdan. O kadar üzülüyorum ki ağlamaya başlıyorum. O telaşlı adam garip hareketler yapıyor, anlamadığım sesler çıkarıyor. Komik aslında ama hiç gülesim yok. Ben ağladıkça kucağında olduğum kadın yumuşak sesiyle kulağıma ninniler söylüyor. Ne güzel sesi var. Susup onu dinliyorum. Demek ki kızmamış bana onu tekmelediğim için. Ne iyi insanlar diye geçiriyorum içimden. Daha yeni tanıştık ama çok iyi davranıyorlar bana, şimdi de süt veriyor bana o kadın. Rahatlıyorum, o rahatlıkla derin bir uykuya dalıyorum.

Ev diye bir yere geldik. Gelen giden eksik olmuyor. Her gelen beni birine benzetiyor. Kendimi binbirsurat gibi hissetmeye başladım. Gelenler yastığıma ya altın takıyor ya hediye getiriyor. Saymayı henüz bilmiyorum ama bir sürü ayıcığım oldu. İşin en komik tarafı da misafirler gittikten sonra hediyeler hususunda yapılan yorumlar. Kimi beğeniliyor kimi az bulunuyor. Henüz bu konuyu çok kavrayamadım ama hediye almak ve beğendirmek zor bir şey gibi duruyor.

İyi niyetim iyice suiistimal ediliyor. Bugünlerde sıkıntılıyım. Tutturdular yürüyeceksin diye. Bir halıya kapaklanıyorum, bir koltuğa kafa atıyorum. "Olmuyor işte!" diyesim var, fazla yüz göz olmak istemiyorum. Rahat bırakmıyorlar ki. Şimdi de "Yürüteç" diye bir alet getirdiler. İçine koyuyorlar beni, bağırış çağırış, amanlar, hadiler. Huzur kalmadı. Günde 18 saat uykuyla yürüme baskısına karşı koymaya çalışıyorum. Oysa yürüsem onların başı ağrıyacak, haberleri yok. İlk gideceğim yer merdiven başı. Oradan kayma gibi bir hevesim var. Sonra balkona çıkasım var. Ortalık cıvıl cıvıl... Yazın en sıcak en hareketli günleri. Alacağım biberonumu, şöyle bir güneşin batışını izleyeceğim. Ama nerde! Ne zaman balkon kapısına yönelsem, bir engelleme girişimi. Yastık yığdılar çıkışlara. Yürüsem ne, kısılıp kaldım.

Bu insanlarla iyice sıkı fıkı olduk. Nerdeyse iki yıldır her istediğimi yaptırıyorum. Aradaki resmiyeti de attım. Birine anne diğerine baba diyorum. İkisi arasında önce anne mi diyecek baba mı diyecek rekabeti vardı. Vaatlerinin ardı arkası kesilmiyor.Yalnız kalmayalım biriyle.Başlıyorlar hadi kızım baba de bakayım, anne de bakayım.Sana şunu alacağım, şuraya götüreceğim. "Atta" diye bir yerden bahsediliyor sürekli. Daha neler neler. Geçen aydı. Yine böyle bir sıkıştırma anında "Baba" deyiverdim. Göklere uçtu adam. Bu kadar sevineceğini bilseydim daha önce söylerdim, yazık öteki de

üzülmesin, kıskanmasın diye ona da kendi istediği gibi "anne" diyorum artık. Daha fazla konuşmaya gerek de kalmıyor. El kol işaretiyle her şeyi yaptırıyorum. Daha dün bütün vitrini indirttim aşağı. Elimi kaldırıyorum "Bu mu kızım?" deyip bir şey veriyorlar, beğenmezsem başka bir şey. Rahatım iyi yani. İyi ki bu eve yerleşmişim. Neler duyuyoruz, kimileri çocuklara hiç ilgi göstermiyormuş. Çocuklarını bırakıp gidenler, cami avlusuna terkedenler bile varmış. O sebeple fazla nazlanmamak lazım. Arada bir istediklerini yapıyorum. Maazallah beni de bırakmasınlar.

Dertleri hiç bitmiyor bu büyüklerin. Yürü dediler yürüdüm, konuş dediler muhteşem Türkçe öğrendim. Yüzüyorum, bisiklete biniyorum.Ekmeklerini dahi ben alıyorum.Şimdi de tutturdular okula başlayacaksın diye. Huzur batıyor resmen. Oysa bugüne kadar gayet hoşgörü gösterdim tüm isteklerine. Bu sonuncusu konusunda oldukça ciddi çekincelerim var. Benim gibi pek çok çocuğun bir yere toplanacağı ve sınıf adı verilen kısımlara yerleştirileceğini söylüyorlar. Şimdiye değin kardeşlikten dem vuran annem-babam şimdi insanların sınıflara ayrılmasını savunur oldular. Daha geçen gün teyzemin küçük oğlunu oyunumuza almadım diye beni paylayıp "Çok ayıp hepiniz kardeşsiniz, öyle ayrım yapmayın" diyen sanki kendileri değildi. Olayı koynumda yılan beslemişim vurgusuna getirmek istemiyorum ancak anlatılanlar daha şimdiden okuldan soğumama sebep oldu.
Okulumu da, öğretmenimi de çok seviyorum.Meğer ben sınıf olgusunu tamamen yanlış anlamışım.Öyle güzel bilgiler öğreniyoruz ki burada hiç ayrılmak istemiyorum.Okuldan oldukça üzgün ayrılıyor ve ertesi sabahı iple çekiyorum.

Yine bir Kasım. On ikinci yaş günümü kutluyorum. Keşke baharda doğsaymışım. Ya da yaz. O zaman tekneyle karşıdaki Tavşan Adasına geçer orada kutlardık doğum günümü. Akvaryum gibi pırıl pırıl suda yavru balıkları kovalar, çıkardığımız kum midyelerin açılmasını beklerdik sahilde sabırsızlıkla. Denizyıldızlarını suya bırakır yavaşça kuma gömülüşlerini izlerdik. Getirdiğimiz havuç ve marulları iştahla yiyen ada tavşanlarını seyrederken hangisinin daha obur olduğunu tartışırdık aramızda. Ne zamandan kaldığını bilemediğimiz tarihi kalıntılar arasında belki Kleopatra olurdum belki Truvalı Helen. Ya da Poseidon'un dalgalarla bizi alıp uzak diyarlara götürmesi üzerine efsaneler uydururduk. Medusa olur birbirimizi korkuturduk yaktığımız ateşin oluşturduğu gölgelerimizle. Oysa dışarısı yağmurlu... Arkadaşlarımın çoğu gelemedi. Kendimi değersiz hissediyorum. Niye yazın doğmadım ki!

Annem ve babam başta olmak üzere herkes daha çok ders çalışmam konusunda fikir birliği içinde.Oysa okul biter bitmez dershaneye, oradan çıkıp özel derse gidiyorum.Eve döndükten sonra da babamın verdiği testleri yapıyorum. Yatmadan öncesi annemle günlük konu tekrarlarını yapıyorum. Sabah denememi çözdükten sonra okula gidiyorum. Vakit kaybetmemem için beni servisten aldılar, okula babam bırakıyor. Kahvaltımı arka koltukta yapıyorum. Çoğu zaman öğle yemeği yemiyorum. Çünkü okulda seminerler oluyor öğle arasında. Tüm bunlara rağmen daha çok gayret etmem konusunda sürekli bir telkinle karşı karşıyayım. Sınav senem benim bu yıl. Yıllardır aynı servisle gidip geldiğim, aynı sıraları paylaştığım arkadaşlarım şimdi rakibim oldu. Söylemeyi unuttum. Bir de psikologum var. Melek abla. Bazen koltuğunda uyumama izin veriyor.

Sınav bitti. Ne annemin ne de babamın istediği okulu kazanabildim. Birbirlerini suçluyorlar. Fazla şımartıldığımdan söz ediyorlar. Babama göre anneme, anneme göre babama çekmişim. Aynı şeyleri tekrar tekrar konuşup sonunda da kavga ediyorlar.

Sınav biteli bir ay oldu ancak tartışmalar bitmedi. Evde huzursuzluk had safhada... Seslerine dayanamıyorum. Onlara susmaları için yalvarıyorum beni dinlemiyorlar. Dinlemek ne kelime duymuyorlar bile. Sanki hiç yokmuşum ya da bir gölgeymişim gibi davranıyorlar. Oysa küçükken bir el hareketimle ikisini de hipnotize etmiş gibi etkime alırdım. Ara sıra tüm bu yaşananların bir rüya olması için dua ediyorum. Kendime çok kızıyorum, tüm bu huzursuzluğun sorumlusu benim. Keşke daha çok çalışsaydımla başlayan keşkeler silsilesi keşke hiç doğmasaydıma kadar gidiyor. Eski sakin ve sessiz günlerimi özlüyorum.

Kavgalar daha da arttı. Bütün bunlara benim başarısızlığımın sebep olduğuna inanmak zor. Ancak gerçek bu galiba... Son iki üç aydır annemle babam tek konuda anlaştı, o da hangisinin evi terk edeceği. Annem artık bizimle kalmıyor. Valizini toplayıp gitti, giderken bana tek kelime etmedi. Sözde aynı evde yaşadığımız babam da zorunlu olmadıkça benimle konuşmuyor. Kendimi her şeyin sorumlusu hissediyorum.

Yeni okuluma beni Şadi enişte kaydettirdi. Oraya bile gelmediler. Ayrılacaklarmış. Melek Abla'dan duydum.
Hâkime Hanım'ın odasındaki sessizlik bitiyor.
-Söyle bakalım Burcu.Annenle mi kalmak istiyorsun babanla mı?
Diye soruyor Hâkime Hanım.

Niye ikisiyle de kalamıyorum ki. Mutlaka birini mi seçmeliyim. Ya da hiçbirini seçmemeli miyim? Kafam karmakarışık. Önce anne mi demeliyim yoksa baba mı? Ben bu seçimi bir kez yapmıştım oysa. Neden tekrar tekrar aynı şeyi seçmem gerekiyor?

Ya da diyorum Taşburun'dan bırakayım kendimi mavi derinliklerdeki Kibele'nin kollarına, bana daha çok zekâ ve daha çok çalışma azmi aşılasın bereketiyle. Yaşananlar hiç yaşanmamış olsun. Bir başka hayata yeniden doğayım, yeni annem babam ömür boyu benim yanımda olsun. Ve bir daha seçim yapmam gerekmesin.

KOLLARINDA ZAMANIN

Kollarında zamanın; bir doğar, bir batar Güneş,
Ay ışığını da tadar, sıcağını da çilekeş.

Kollarında zamanın; bir tepede bekler kaya,
Bu bekleyiş ancak biter yuvarlandığında.

Kollarında zamanın; döner durur bir yelkovan,
Yaşananlar bir ömür, hayat olur bir zaman.

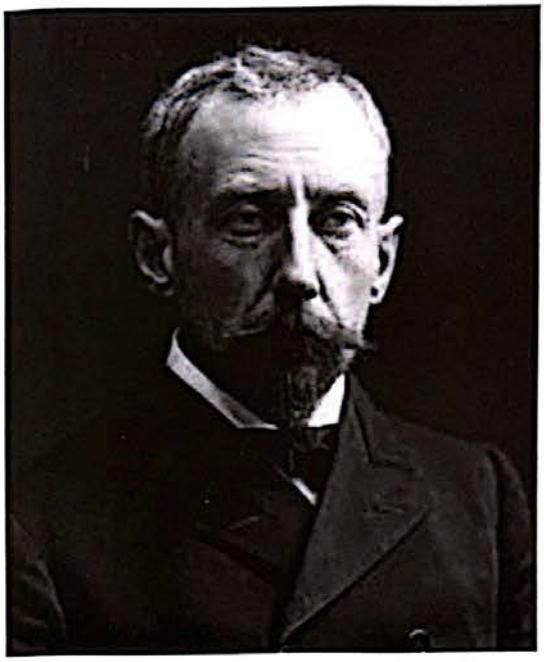
Kollarında zamanın; bir gün kalk saat yarım,
Çık dışarı aya bak, seni bekliyor sanırım.

Kollarında zamanın; bir dostun çıkar karşına,
Zaten çıkmıyorsa da dostun; üzgünüm yaşayamazsın bu dünyada.

Oğuz Can IŞIK

Güney Kutbu'nun Keşfi

Mert ÖZEL

Dünyanın en soğuk yeri Antarktika'nın kıyılarına ilk kez 19. yüzyılda ayak basıldı. Ama aşırı soğuk iç kesimlerin keşfini o zaman için imkansız kılıyordu. Yıllar geçtikçe kaşifler daha iç kesimlere seyahat etmeyi başardı. Güney Kutbu'nun keşfi ise 20. yüzyılın başlarında gerçekleşti. İngiliz Robert Falcon Scott ve Norveçli Roald Amundsen Güney Kutbu'nun kaşifi olmak için hem birbirleriyle yarıştılar hem de dondurucu soğuğa rağmen hayatta kalmak için mücadele ettiler.

Robert Falcon Scott 1 Haziran 1910'da Terra Nova adlı gemisiyle Londra'dan yola çıktı. Amacı Güney Kutbu'na giden ilk insan olmaktı. Scott 1901-1904 yılları arasında Antarktika'ya yaptığı yolculuktan sonra gözünü Güney Kutbu'na dikmişti. İlk durağı Güney Afrika'ydı. Sonra midilli almak için Yeni Zelanda'ya gitti. Burada Scott bir gazeteciden kutbu keşfetmek isteyen başka biri olduğunu öğrendi.

Roald Amundsen Kuzey Kutbu'nu keşfetmek istiyordu. Ama Robert Peary ondan önce davrandı ve Kuzey Kutbu'nun kaşifi oldu. Amundsen bunun üzerine Güney Kutbu'na gitmeye karar verdi. 6 Haziran 1910'da Fram adlı gemisiyle yola çıktı. Gemi mürettebatı Güney Kutbu'na gidildiğinden habersizdi. Amundsen planını açıkladığında ekip bu kararı destekledi.

İki gemi de Ocak 1911'de Ross Buz Sahanlığı'na vardılar. Norveçliler kutba 96 km daha yakındı. Büyük bir ev yaptılar ve adını Framheim koydular. İki ekip de kış gelmeden önce belli aralıklarla yiyecek depoları kurdular. Uzun ve karanlık kıştan sonra ilk yola çıkan Amundsen oldu. Amundsen yarışı kazanmak istiyordu ve Scott'ın motorlu kızaklar nedeniyle daha avantajlı olduğunu düşünüyordu. Güneş doğduktan kısa bir süre sonra yola koyuldular. Ama aşırı soğuk nedeniyle çok geçmeden geri döndüler. 8 Eylül'de tekrar yola çıktılar. İki gün sonra sıcaklık aniden düştü. 80 enlemdeki depoya yiyecekleri bırakıp geri döndüler.

20 Ekim'de Amundsen ve ekibi tekrar yola çıktı. Beş kişiydiler. Dört gün sonra 80 enlemdeki depoya vardılar. Kar fırtınası nedeniyle burada bir süre kaldılar. Fırtınadan sonra yollarına devam ettiler. Scott'ın ekibinden dört kişi motorlu kızaklarla 24 Ekim'de yola çıktı. 1 Kasım'da Scott yedi kişi ile birlikte yola çıktı. Köpeklerin çektiği sekiz kızak ve sekiz midilliyle gidiyorlardı. Midilliler karda yürümekte çok zorlanıyordu. Bu yüzden çok yavaş ilerliyorlardı. 5 gün sonra bozulduğu için terkedilmiş motorlu kızakları buldular.

11 Kasım'da Norveçlilerin karşısına yüksek dağlar çıktı. Dağı dört günde geçtiler. Dağın arkasında geniş bir buz kütlesi olan Kutup Platosu vardı. Burada köpeklerin bir kısmını öldürdüler ve yükleri azalttılar. Buraya daha sonra "Kasap Dükkanı" adı verilecekti.Sonra kar fırtınası ve sis onları yavaşlattı. 9 Aralık'ta kutuptan yalnızca 175 km uzaktaydılar. Bu tarihte Scott dağa ancak varabilmişti. Midilliler karda seyahat için uygun değillerdi. Scott köpekleri de kampa geri gönderdi. Yolun geri kalanında kızakları kendileri çektiler.

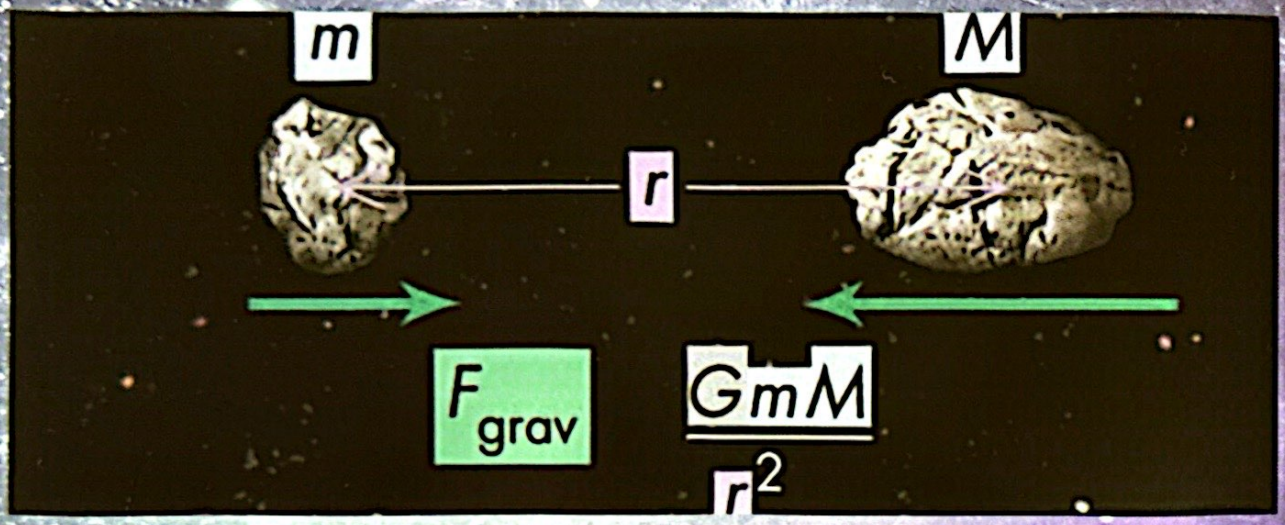
14 Aralık 1911'de Amundsen ve ekibi Güney Kutbu'na vardı. Bir çadır kurdular ve üstüne Norveç bayrağı diktiler. Çadırın içine Scott için bir mektup koydular. 26 Ocak'ta Framheim'a vardılar. Scott ve ekibi ise kutba 17 Ocak 1912'de ulaştı. Geri dönüş yolculuğunda Edgar Evans bir yarığa düşerek hayatını kaybetti. Lawrence Oates ise yürüyemez hale gelmişti ve kızak çekemiyordu. 17 Mart'ta çadırdan çıktı ve bir daha dönmedi. O gün 32. yaş günüydü. Scott ve iki arkadaşı da daha sonra çadırda donarak can verdiler.

Her Şeyin Teorisi

Arda DURUKAN

Eski çağlarda doğa olaylarının onları kontrol eden tanrılar tarafından yönetildiğine inanılırdı. Antik Yunan dönemine gelindiğinde ise doğa filozofları, farklı olayları farklı tanrıların bilinmez inisiyatifleri ile açıklamak yerine doğadaki işleyişin bilinir ve anlaşılır olan ortak ilkelere göre gerçekleştiği düşüncesini ortaya attı. Bu düşünceye göre farklı doğa olayları onları belirleyen aynı ilkeler bütününe göre gerçekleşmektedir. "Her şeyin teorisi" diye adlandırılan bu kavramın ardında da benzer bir düşünce yatmaktadır ve bu teorinin amacı farklı teorileri aynı çatı altında birleştirmektir.

Evreni yöneten kuralların ve kuvvetlerin birleştirilebilir olduğuna dair ilk ipuçları çok eskilere gider. Örneğin

yağmurun yağması, rüzgârın esmesi ve bunun gibi doğada gözlediğimiz nice çeşitlilikte hareketin ve oluşun aslında ortak bir etkileşime, atomların hareketine ve dolayısıyla da bu hareketi yöneten ilkelere indirgenebilir olduğunu söyleyen Demokritus'un bu iddiası yaşadığı dönemin çok ötesinde radikal bir düşünceydi. Bir diğer ilginç örnek, gökyüzünü ve yeryüzünü iki farklı âlem olarak gören ve dolayısıyla gökte ve yerde gözlenen olayların farklı kurallar ile izah edilmesi gerektiğini öne süren eski düşüncelerin, Newton'un kütle çekim ilkesi sayesinde yerini birleşik bir teoriye bırakmasıdır. Gezegenlerin ve yıldızların hareketini yöneten kuvvet ile yere düşen nesnelerin hareketini yöneten kuvvetin aynı kütle çekim kuvveti olduğunu göstermek suretiyle Newton, göğün ve yerin kurallarını tek çatı altında birleştirmiştir.

Akla gelen bir diğer çarpıcı örnek manyetik kuvvetler ile elektrik kuvvetlerin birleştirilmesidir. Eski Yunan bilginlerinden Tales, kehribar çubuklarını kedi kürküne sürtmek suretiyle elektriklendirmiş ve bu şekilde çubukların tüy benzeri hafif cisimleri kendine çekebilir hale geldiğini görmüştür. Bazı nesnelerin başka nesnelere sürtünmek suretiyle mıknatıs özelliği kazanabileceği sonucuna varmıştır. Tales her ne kadar elektrik ve manyetik kuvveti aynı şey zannetmekle yanılmış olsa da, bu iki kuvvetin arasında gizemli bir ilişki olabileceğine dair ilk ipucunu keşfetmiştir.Nihayetinde İngiliz fizikçi James Clerk Maxwell, hareket eden elektrik kuvvetlerin manyetik kuvvetleri, hareket eden manyetik kuvvetlerin de elektrik kuvvetleri meydana getirdiği gerçeğinden yola çıkarak elektromanyetik teoriyi oluşturmuştur.

Newton, kütle çekimini bir "kuvvet" olarak tanımlamıştı ancak bu kuvvetin gerçekte ne olduğunu ve nasıl ortaya çıktığını Newton da dâhil kimse bilmiyordu. Benzer bir durum elektromanyetik kuvvet için de geçerliydi.Peki, bu kuvvetler gerçekte nasıl işliyordu? Güneş nasıl oluyor da 150 milyon km öteden Dünya'nın hareketini etkileyebiliyordu?

Kütle çekimi için bu sorunun cevabı da Alman fizikçi Albert Einstein'dan geldi. 20. Yüzyılın başlarında Einstein genel görelilik kuramını ortaya attı ve kütle çekim kuvvetini ileten şeyin uzayın kendisi olduğunu, uzayın her şey için bir altlık görevi üstlendiğini söyledi. Einstein'a göre ortamda hiçbir şey yokken düz bir şekli olan uzay, ortama madde dahil olduğu zaman eğilip bükülür. Bu eğilip bükülmeler sayesinde kütle çekim kuvveti uzayda yol alabilmektedir. Güneş'in büktüğü uzayda Dünya kendi yörüngesinde; Dünyanın büktüğü uzayda ise Ay kendi yörüngesinde yol almaktaydı.Einstein, genel görelilik kuramı ile çok büyük boyutlu maddelerin (gezegenler) hareketlerini açıkladı. Bunun yanında, 3 boyutun üzerine (sağ-sol, arka-ön, aşağı-yukarı) bir boyut daha ekledi: Zaman... Kütleçekim kuvvetini anlamak için Einstein, bilinen 3 boyutun üzerine bir boyut daha (zaman) eklemişti. Kütle çekimini uzay-

zaman daki bükülmeler olarak açıkladı. Peki elektromanyetik kuvveti çözmek için ne gerekiyordu?

Bu sıralarda Alman matematikçi ve fizikçi Theodor Kaluza da bir birleşik kuram arayışındaydı. Kaluza elektromanyetik kuvveti, Einstein'ın uzay-zaman daki eğilip bükülmeler ile kütle çekimini açıkladığı gibi

elektromanyetik kuvveti eğilip bükülmeler sayesinde açıklayabileceğini düşündü. Fakat neyi eğip bükecekti? Einstein zaten uzay ve zaman bükülmelerini kullanmıştı, görünüşe göre etrafta eğilip bükülecek başka bir şey de yoktu. Kaluza da eğer fazladan bir kuvvet daha tanımlamak istiyorsam fazladan boyutlara ihtiyacım vardır diye düşündü. Evrende 4 boyutun dışında farklı boyutlar olduğunu ve bu elektromanyetik kuvvetin de bu boyutların eğilip bükülmesi sonucu oluştuğunu ortaya attı.Kaluza ve daha birçok fizikçi bu çoklu boyut görüşü üzerine bolca düşünmüş ama deneysel yetersizlikten ötürü teorinin üzerine pek koyamamışlardır. Fakat sicim teoremi ile bu boyut kavramı ileriki yıllarda tekrar önem kazanmıştır.

Genel görelilik teoreminin açıklanmasının ardından büyük bir devrim kuantum teorisi ile geldi.19. yüzyıla gelindiğinde maddenin en küçük yapı taşı olarak atomların varlığı biliniyordu ancak ardından yapılan deneyler atomların çok daha küçük yapı taşlarından (proton, nötron, elektron gibi) oluştuğunu gösterdi. Bu nedenle elektromanyetik kuvvet, atomların doğasını tek başına izah etmeye yetmiyordu. Örneğin atom çekirdeğini meydana getiren protonlar aynı elektrik yüküne sahip olduğu ve benzer elektrik yükleri birbirini ittiği halde atom çekirdeğinde nasıl bir arada durabiliyorlardı? Bunun olabilmesi için atomaltı mesafelerde etkisini gösteren ve elektromanyetik kuvvetten daha güçlü olan yeni bir kuvvetin varlığı gerekliydi. Çekirdeği meydana getiren parçacıkları bir arada tutan bu kuvvet "güçlü nükleer kuvvet" olarak isimlendirilen kuvvetti. Bu etkileşime ek olarak, radyoaktif maddelerde örneğini gördüğümüz üzere, parçacıkların bozunmasını ve çekirdeğin bu defa kırılmasını sağlayan bir etkileşimin daha var olması gerekliydi. Bu olayın sorumlusu, elektromanyetik kuvvetten daha zayıf olduğu için "zayıf nükleer kuvvet" olarak isimlendirilen dördüncü bir kuvvettir.Genel görelilik kütle çekimini izah ederken, kuantum teorisi de elektromanyetik kuvvet, güçlü nükleer kuvvet ve zayıf nükleer kuvveti izah etmeyi mümkün kılmıştır.

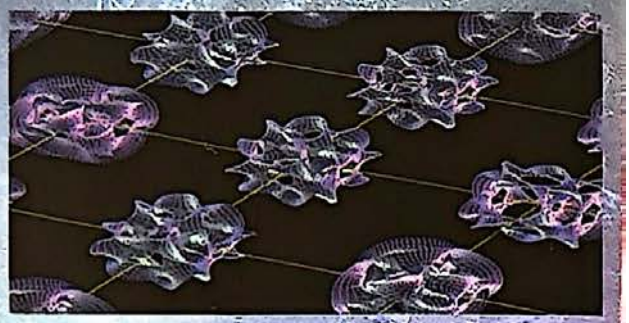
Kütle çekim kuvveti haricindeki 3 kuvvet,madde parçacıkları arasında kuvvet taşıyıcısı diye isimlendirilen özel parçacıkların alışverişi ile ortaya çıkar. Örneğin patenler ile buz pistinde duran ve birbirine top atıp tutan iki kişi, aralarında itici bir kuvvet varmış gibi, gerçekleşen momentum alışverişi neticesinde birbirinden uzaklaşmaya başlar. Momentumun negatif olması halinde ise bu defa birbirlerine yaklaşırlar. Bu ortaklıklarından dolayı bu 3 kuvvet tek bir birleşik teori altında birleştirilebilmektedir. Kütle çekimi ise parçacık alışverişine dayanmadığı için bu 3 kuvvet ile birleştirilememektedir.Parçacık alışverişine dayanmadığı için kütle çekim etkisi altında hareket eden bir gezegenin hareketi sürekli ve düzgündür. Gezegenin herhangi bir anda yörüngesinde hangi konumda bulunduğunu ve hangi hızla hareket ettiğini kesinlikle bilebiliriz. Ancak atomların dünyasında etkin olan kuvvetler parçacık alışverişi mekanizmasına dayandığı ve parçacıklar için kuantum belirsizlik kuralı işlediği için, bir parçacığın herhangi bir anda ne yaptığı ve nerede olduğu ancak bir olasılıklar bütünü olarak tanımlanabilir.

Eğer Bir silah ile kurşun ateşlerseniz, o kurşun hepimizin bildiği yerçekimi kuvvetiyle hareket etmektedir. Ama bir silahtan elektron ateşlerseniz, o elektron, kuantum yasalarına göre hareket edecektir. Yerçekimi yasalarıyla sonucu kestirmek mümkün değildir. Daha da önemlisi, aynı açıyla aynı şekilde 2 farklı elektron ateşlerseniz, elektronlar farklı yerlere varır. Yani kuantum dünyasında atomaltı parçacıkların davranışları "öngörülemezdir". Yani sadece olasılıklar vardır.

Einstein bu teoriye "Tanrı zar atmaz" diyerek karşı çıktı, ama atomaltı parçacıklarla yapılan deneyler hakikaten de her seferinde bir zar atılıyormuşçasına tepki vermesine yol açtı.İki tarafın teorileri de farklı ölçülerde geçerliydi. Kuantum dünyasının muazzam belirsizliğini günlük hayatta gözlemlememiz neredeyse imkânsızdır. Öte

yandan görelilik teorilerinin sunduğu şeyleri de atom altında gözlemlemek imkânsızdır.Bu sorunu ilk fark eden yine Einstein'dı ve bu da onu Birleşik Alan Teorisi adını vereceği ve biz bilim severlere sunamadan hayatını kaybedeceği teoriydi. O doğadaki dört temel kuvveti birleştirmeye adamıştı kendini; böylece Kuantum ile Görelilik teorileri de kesişecekti ama olmadı.

Her şeyin teorisi, bu iki farklı gerçekliğin ortak çatı altında birleşebildiği bir çözüm sunmak zorundaydı. Bu amaca yönelik kütle çekimi parçacık alışverişli gibi modellenmiş ve modellenen parçacığa da graviton adı verilmiştir.Ancak hiçbir deney ve gözlem gravitonun var olduğunu ispatlayamamıştır.İşte bu noktada; kütle-çekim teorisini diğer kuvvetlerle birleştirme çabasında karşımıza yeni bir aday çıkıyor: Sicim teorisi.

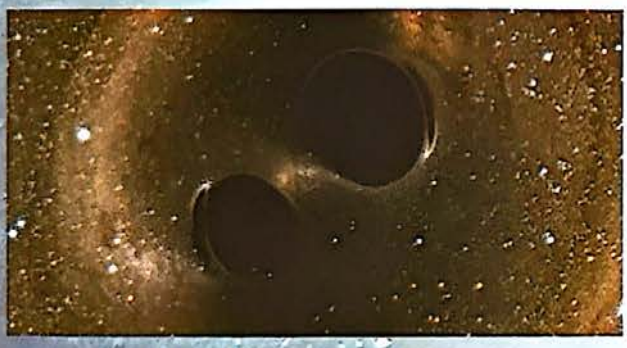

Sicim teorisi, doğada var olan bütün parçacıkları noktasal formda tarif etmek yerine, belli frekanslarda titreşen küçük teller formunda tarif ederek evrenin aslında bir müzik bestesi olduğunu söylemektedir. Nasıl ki gitarın tellerinin farklı frekanslarda titreşmesi farklı tonlarda sesiere karşılık geliyorsa, sicim teorisinin tanımladığı ve enerji yüklü küçük tellerin farklı frekanslarda titreşmesi de farklı parçacıklara karşılık gelmektedir. Bu mantıktan yola çıkarak standart modeldeki bütün parçacıkları ve kütle çekiminden sorumlu olduğu kabul edilen gravitonu dahi titreşen teller şeklinde yeniden tanımlayabilir ve bu sayede evreni yöneten 4 kuvvetin hepsini aynı teori altında birleştirebiliriz. Ancak parçacıkların hepsini tarif edebilmek için tellerin sadece 3 boyutta titreşmesi yetmez. Yeni boyutlara ihtiyaç doğar. Bu nedenle sicim teorisinin bir versiyonu olan M-teorisinde toplam 10 farklı mekanboyutunda gerçekleşen titreşimler tarif edilmektedir.Peki bu boyutları neden algılayamıyoruz? Hawking bunun nedenini şöyle açıklıyor:

Büyük Patlama'nın ardından, zaman boyutu ile üç tane uzaysal (uzunluk, genişlik, yükseklik) boyut açılarak kozmik büyüklüğe dönüştü. Kalan yedi boyut konumlarını değiştirmeden, yani sicim kadar bir alanı kaplayacak büyüklükte, bir gonca gibi sarılı olarak kaldılar. Bilim insanına göre, böyle yedi boyutlu bir yumak, evrenin her noktasında mevcut.

Sicim teorisi, içinde yaşadığımız evrendeki bütün kuvvetleri ve parçacıkları tek bir teori altında birleştirmemiz için bir yol gösterirken öbür yandan bu işlemin 10 üzeri 500 değişik versiyon ile de yapılabilmesinin mümkün olduğunu söyler. Yani "evren" kelimesinin tek bir evrene karşılık gelmediğini, her birinde kuralların farklı olduğu sayamayacağımız kadar çok değişik versiyonda evrenlerden oluşan bir multievrende yaşadığımızı ima eder. Ayrıca teorinin baş aktörleri olan titreşen teller o denli küçüktür ki gözlenmeleri neredeyse imkânsızdır.Büyüklüğü matematiksel olarak hesaplanabilen bir sicimin bir atomun büyüklüğüne olan oranı, bir atomun bütün Güneş Sistemi'ne olan oranına eşittir.

Hawking, evrenin varlığını tek bir formülle açıklayacak "Her Şeyin Teorisi" nin henüz tamamlanmadığını, bunun belki de ancak 21. yüzyılın sonuna doğru mümkün olacağını belirtiyor. Ancak formül tamamlandığında da Tanrı'nın evren formülüne ulaşmış olacaklarını, bu noktanın da insan aklının nihai zaferi olacağını belirtiyor.

Albert Einstein'ın kuramlarından 100 yıl sonra, onun tüm evrene yayıldığını söylediği yerçekimi dalgaları 11 Şubat 2016 tarihinde kanıtlandı. Dünyanın çeşitli yerlerindeki laboratuvarlar, yıllardır L şeklindeki uzun tüneller boyunca lazer ışıkları yollayarak uzay-zamanın dokusundaki dalgalanmaları saptamaya çalışıyordu.Fizikçiler 1,3 milyar ışık yılı uzaklıkta iki kara deliğin çarpışmasının sesini duyduklarını ve kaydettiklerini duyurdu. Bizim bugün keşfettiğimiz bu çarpışma aslında bizim zamanımıza göre bundan tam 1,3 milyar yıl önce gerçekleşti.

Uzay-zamandaki dalgalar iki büyük kara deliğin çarpışması gibi şiddetli olaylarla doğuyor ve örneğin bir havuza taş atıldığında yüzeyinde oluşan halkalar gibi dağılmaya başlıyorlar. Başka açılardan da ışığa benzeyen bu dalgaların, ışıktan önemli bir farkları var: Onun gibi başka cisimler tarafından saçılmıyor ya da emilmiyorlar. Yani bozulmadan kalıyorlar. Bu nedenle de bilim insanları onlara "Mükemmel haberciler" diyor. Bu dalgalarla gönderilen mesaj, aradan milyonlarca yıl da geçse ilk günkü gibi kalıyor.Kara delikler konusunda uzman olan Hawking, "Yerçekimi dalgaları, evrene bakmanın yepyeni bir yolunu sunacak bize. Onları saptayabilir olmamız, astronomide devrim yaratabilir." dedi ve ekledi:

"Einstein'ın İzafiyet Teorisi'ni sınamanın yanı sıra, evrenin tarihi boyunca oluşmuş tüm kara delikleri görmeyi umabiliriz. Hatta Büyük Patlama sırasındaki evrenden kalıntıları bile görmek mümkün olabilir."

Kahramanlığıyla Destanlara Konu Olanların Destanı

Ak Ana'dan Bozkurta

Cemre Su DEMİRTAŞ

Kahramanlığı, gözü pekliliği dile destan atalarımız çağları değiştirip, dünyayı birbirine katarken destanlara konu olmayı da es geçmemiştir. Gerek mitolojisindeki ögeler, gerek destanlarındaki figürler olsun Türk Mitolojisi kahramanlığı, mucizeleri, savaşçı benliğimizi anlatır. 40 günde ayağa kalkan Oğuz Kağan'dan, demirden dağı eritip gün ışığına kavuşan niceleri gibi hayal gücü ve gerçekliğimizin karışımıdır destanlar. Çok geniş bir coğrafyada var olduğumuz için başka ulusların destanlarından bize ulaşmak mümkündür yani. Göçebeliğimizin bir sonucu olarak da elimizde kaynak olmadığından onlarınkinden faydalanmak zorunda kalıyoruz.

Önce tek tanrıcı toplum yapımız zamanla diğer ulusların etkisiyle bozulup çok tanrıcı bir biçime bürünmüştür. Temasa geçtiğimiz Zerdüştlük, Manizm ve Budizm mitolojimizde izler bırakmıştır. Nasıl bu kadar kolay etkilenebildiğimizi hâlâ anlamış değilim. Onları da belli ölçülerde etkiledik ama yine temel bozulmayı yaşayan biz olduk sanırım.

Savaşçı ve göçebe bir toplum yapımız olduğundan doğa atalarımız için çok önemliydi. Mitolojimizdeki figürlerden bu açıkça anlaşılmaktadır zaten. Ağaç, mağara korunma,sığınma imkanı sağladığından sıkça rastlanırken geyik kutsal kabul edilmiştir. Doğa dışında figürlerde ok,yay, at, aslan rastlamak da mümkün. Ok , yay ,at savaşta kullandığımız gereçler olması dışında aslan da diğer uluslara göre bizim tasvirimizdir belki.

Anlatmaya Altayların Yaratılış destanından başlarsak başta her şey su. Ülgen oradan oraya uçarken kulağına biri denizden çıkan taşı tutmasını söyler. Artık sularda oturacak bir yer bulunca da bir süre bocalar. Yani" Hemen her şey nasıl olacak?" diye kendi kendine dertlenir. Ak Ana gelip der ki: "Yaptım oldu ,başka bir şey söyleme. Hele yaratır iken yaptım olmadı deme.". Ülgen de bu sözleri bir daha asla aklından çıkarmaz. Yeri,göğü yaratır. Üç tane çok büyük balığın üzerine de dünyayı yerleştirir. Yapıyor da illa birilerinin kulağına fısıldamasını bekliyor.

Sakaların ise Alp Er Tunga ve Şu olmak üzere iki adet destanları var. Alp Er Tunga çok sevilen sayılan bir hükümdar. Onun Orta Asya'daki tüm Türk topluluklarını birleştirmesini ve yeni yerler için savaşmasını anlatıyor. İranlıların Şehname'sindeki Efrasiyab'ın da Alp Er Tunga olduğu düşünülüyor. Tabii onların açısından aktarım biraz farklı. Alp Er Tunga'nın sürekli İranlı hükümdarlara karşı yenilmesi aktarılmış. 140 yıl yaşadığı rivayet edilen Alp Er Tunga birçok hükümdarla savaşmış. Yenilmesi biraz mantıksız geliyor yani.Ömrü savaşlarla geçmiş

anlayacağınız. Hepimizin bildiği şu dörtlükte bu destana aittir:

Alp Er Tunga öldi mü?
Issız ajun kaldı mı?
Ödlek öçin aldı mı?
Emdi yürek yırtılur.

Şu destanı adı Şu olan Saka hükümdarının İskender karşısında geri çekilmesini anlatmaktadır. O sıralar genç , İskender'in sefer yaptığını duyunca geçici olduğunu düşünüp doğuya göçmüşlerdir. 22 aile göç etmediklerinden İskender gelince onları görür, Türk'e benziyor anlamında "Türk-maned" der. Şu ise Uygurların yanına gider. Uygurlar sabah İskender'in öncü birliklerini yener. Ardından Şu ile İskender barışır. Klan o 22 kişi olmasaydı halin ne olurdu acaba Genç Şu. Rivayete göre İskender gittikten sonra Şu bir tılsım yapmış. Uçan leylekler bile bir daha o topraklara yönelmemiş.

Oğuz Kağan Destanı'na gelirsek Hun hükümdarı Mete Han'ın hayatını anlattığı düşünülür. Ay Kağan'ın yüzü gök , ağzı ateş, gözleri elâ ,saçları ve kaşları kara perilerden daha güzel bir oğlu olur. Bu çocuk annesinden ilk sütü emdikten sonra çiğ et,şarap, çorba ister. 40 gün içinde ayağa kalkıp yürür.Ayakları öküz ayağı , beli kurt beli, omuzları samur omzu, göğsü ayı göğsü gibidir. Avlanır ve at sürüleri güder. Cesareti ve gücüyle göz önündedir. Hatta halkına musallat olan bir gergedanı bile öldürmüştü. Yani destan genel olarak Oğuz Kağan'ın hayatındaki inanılması güç olaylarla ilgili. Uzun süre yaşadıktan sonra rüyasında gördüğü 6 farklı yöne giden okla ülkesini 6 oğlu arasında paylaştırmıştır. Buradan da rüyanın gelecekle ilgili haber verme olarak düşünüldüğü söylenebilir.

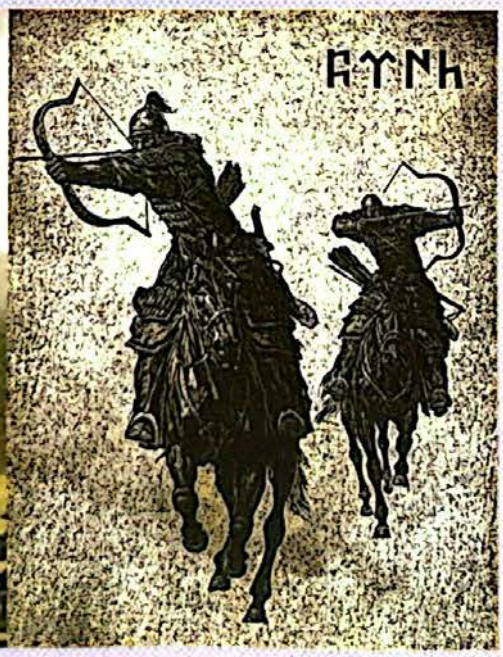
Bozkurt ve Ergenekon destanlarına baktığımızda savaşlarımız, toprakları alışımız değil; Zümrüdüanka misali küllerimizden nasıl tekrar doğduğumuz anlatılır. Bu iki destanı da o yüzden ayrı severim.

Bozkurt destanı adından da anlaşıldığı üzere bizim mitolojimizde en sık kullandığımız figürlerden bozkurt üzerine kurulu. Hunların Aşina kolu otağlarında mutlu mesut yaşarken düşman tarafından baskına uğrar. Geriye tek bir Türk kalmayıncaya kadar hepsini katlederler. En son küçük,hasta bir çocuk kaldığında onlara zarar vermeyeceğini düşünüp öldürmezler. Ama kollarını ve ayaklarını kesip giderler. Ardından bir dişi kurt oğlanın yanına gelir. Yaralarını iyi eder, besler. Çocuk da gürleşip yağız bir delikanlı olur. Nerden duydularsa kollarını kestikleri çocuğun ölmediğini öğrendiler. Adamlar gönderip durumu öğrenmek, sağ kaldı ise öldürtmek istediler. Dişi kurt adamların geldiğini gördüğü an genci aldığı gibi dağların ötesine kaçırır. Burada Türk soyu yeniden türer.

Ergenekon destanında ise bileği bükülmeyen Türkleri yenemeyince kabullenmek yerine hile yapmayı seçerler. Yenilmiş gibi yaparak Türklerin peşlerinden gelmelerini sağlarlar. Türkleri katlettikten sonra geri dönüp ganimetlere saldırırlar. Türk kağanının bir oğlu ve yeğeni hayatta kalır. Onlar da tutsak oldukları yerden eşlerini de alıp kaçarlar. Geri döndüklerinde tutsaklıktan kaçan atlarını, koyunlarını bulurlar. Hepsini peşlerine katıp dağa doğru gitmeye başlarlar. Dağın ardında cennet gibi bir yer bulurlar .Buraya yerleşirler. 400 sene geçer ,dallanıp budaklanırlar. En sonunda gençler Ergenekon Dağı'nın ardında da bir hayat olduğunu duydukları için dağı eritmeye kara verirler. Dağı eritip günışığına çıkarlar. Kendilerine önder olan bir bozkurdu takip ederler. Onun tarif ettiği yere çadırlarını kurarlar. Böylece Türk soyu yeniden türemiş olur.

Sözün sonuna gelirsek mücadelelerle, savaşlarla geçen atalarımızın hayatları bize ders olsun. Geçmişten geleceğe uzanan bu serüvenimizde bizi biz yapanı unutmamalıyız. Bu sefer dağı eritmenin, yeniden türemenin, cesurca savaşmanın, birlik olup direnmenin sırası bizimdir.

Styks Nehri'nden duyurulur:
Bir Avuç Ambrosia

Cemre Su DEMİRTAŞ

Daha ne adımız ne sanımız varken hatta portakalda vitaminken eski insanlar ne düşündü? Yani bir yerde Amun-Ra Nil'in bereketli sularından göğe yükselirken, Niffleheim' de ölüm var oldu. Bu sırada Kronos da Uranüs'ü bir milyon parçaya ayırdı. Ee,sormaz mısınız bu mit nasıl başladı?

Daha gencecik Kronos'un aklına, yüreğine kötülüğü aşılayan fitne fücür Gaia nam-ı diğer Toprak Ana burada iyi rolde değil. Aralarını bozmak için elinden geleni yapar. Sonra bir gün Uranüs derin bir uykudayken Kronos onu tırpanıyla paramparça eder. Kronos , havada uçup sevinç nidaları atarken o parçalardan biri denize düşer. Herhangi bir canlının , herhangi bir zamanda görebileceği en güzel varlık oluşur: Afrodit... Ki belirtmeden geçemeyeceğim gerek açgözlülüğü gerek Hephaistos'a ihaneti gerek kadın figürünün bu derece yanlış vurgulanması nedeniyle Afrodit'i hiç sevmem. Kronos tüm cakasıyla gidip tahta otururken kulağına bir kehanet fısıldanır.

"Sen nasıl babanı bu tahttan ettiysen ey Kronos,
Bir gün gelir senin dengin de doğar senin soyundan."

Tabi bunu duyunca bizimki küplere biner. Hatta o kadarla kalmaz doğan her çocuğunu bir lokmada yutuverir. Poseidon, Hestia, Demeter, Hera hepsi yutulur. En sonunda sessiz Rhea çocuklarının ölümüne dayanamaz. Zeus'un yerine bir taş verir, Kronos da onu yutar. Yani bu cinlikte biri nasıl fark etmez taş yuttuğunu? Neyse Zeus annesinin yardımıyla kaçar. Amalthea'dan ambrosia, Kouretelerden yardım derken Zeus büyür. Sonra gider babasının yanına. Ona gizlice zehirli bir karışım içirir. Sonra babası tüm kardeşlerini kusar. Evet, itici ama böyle. Kimlikleri sindirilmelerine engel olduysa demek ki... Sonra aynı tırpan Kronos'un da ölümüne yol açar. Tartarus'un derinliklerine doğru yol alır.

Zeus kardeşlerini kurtarır. Bu sırada tarihin ilk taş kağıt makası oynanır. Zeus göklerin, Poseidon denizlerin, Hades yeraltının hakimi olur. Hades'e hep içten içe üzülürüm. Ama Roma Mitolojisi onu bile daha iyi hale getirmiş. Zenginlik tanrısı da yapmış. Evet, Roma da var ama o ayrı mesele. Neyse tabi Zeus aynı zamanda Olympos'un da kralı olmuş, Hera da kraliçesi.

Olaylar da bundan sonra başlar zaten. Zeus birazcık çapkın bir bey, Hera da kıskanç haliyle. Sonuç ise Hera Zeus ' tan intikamını alamadığı için acı çeken insanlar olur. Her zamanki gibi zayıf ezilir. Zeus'la ilişkisi olduğunu bildiği Maia'yı çileden çıkarır, Lamia'yı canavara çevirir, Semele'yi tuzağa düşürür, Alkmene'nin doğum yapmasını geciktirir, Leto'yu takip edip süründürür, Callisto'yu ayıya çevirir, İo'ya at sineği musallat eder. Böyle bir kin düşman başına bile gelmesin yani. Ama tüm olanlara rağmen de Zeus' la iyi geçinerek evliliğin kutsallığını da gösterir. Saman altından su yürüten misali. Kendi çocuklarına da çektirir. Hephaistos'u doğduğu an kusurlu ve çirkin gördüğü için Olimpos dağından aşağı atar. Biraz problemli bir tanrıça kendisi.Ama yine de oğlunu allayıp pullayıp en güzel tanrıça Afrodit'le evlendirmeyi başarır. Afrodit Hephaistos'un ona verdiği kemerin güzelliğine kanar. Ama sonradan da çok pişman olur. Çünkü aslında gerçek aşkı Ares'tir. Oğulları Eros ise gerçek aşkın temsilcisi olarak doğar. Herhangi iki kişiyi okuyla vurarak birbirine aşık eder. Ama terzi misali bu ok Eros üzerinde etkili değildir.

Apollon tüm kendini beğenmişliğiyle Eros'un oklarının kendisininkilerle yarışamayacağını, işe yaramaz olduklarını söyler. Eros da bunun üzerine Apollon'u okla vurur. Ardından bir doğa perisi olan Daphne'yi okuyla vurur. Ama bu ok aşık olma değil, nefret duygusu okudur. Apollon pençesine düştüğü bu deli aşkın etkisiyle Daphne'yi arar. Bulduğunda Daphne ondan kaçar. Daphne artık kaçacak gücü kalmayınca Babası Peneus' a onu kurtarması için yalvarır. Ardından

Apollon Daphne'ye ulaştığında o çoktan defne ağacına dönüşmüştür. Apollon onu hiç unutmamak için söz verir. Kazananların başına konan defne tacından, tüm Apollon büstlerinde Apollon'un kafasının üstündeki defne tacının sebebi budur. O zaman neymiş arkadaşlar, ummadık taş baş yarabilirmiş.

Aynı şekilde Apollon Hermes'deki cevheri de fark edemez.Ki daha bir günlükken ayağa kalkar, beşiğinden çıkar, kaplumbağa kabuğundan yaptığı bir liri çalıp ondan çıkan seslerle eğlenir. Apollon'un inekleri otlarken Hermes inekleri kaçırır. Tabii Apollon olayı öğrenince çok kızar; cezalandırılması için Hermes'i kolundan tutup Zeus'a götürür. Ne var ki, Hermes'in lirinden çıkan sesler Zeus'u ve Apollon'u büyüler. Zeus, cezalandıracağı yerde Hermes'e kanatlı bir başlıkla bir çift ayakkabı vererek onu tanrıların habercisi yapar. Ölüleri Yer altı Dünyası'na götürdüğü gibi, Odyseus'u Kirke'nin tuzağından da o kurtarır. Çevik haberci Hermes tüm atletlerin koruyucusu olduğu gibi akıllı ve kurnaz olduğu için hırsızların, kumarbazların ve tüccarların da koruyucusudur. Liri, kavalı, notaları, astronomiyi, ölçü birimlerini ve sporu icat etmiştir. Baya çok yönlü bir figür yani.

Zeus yukarıda Hera'yla uğraşırken Poseidon Trident adlı üç dişli yabasını sallayıp depremler, kasırgalar yaratır. Her denizci Poseidon'un iyi gününe gelebilme umuduyla kayığa biner. Ama çılgın bir tanrı olduğundan umutları genelde suya düşer. Hades ise ölüler krallığında tek başına durur. Bir gün Demeter'in güzel kızı Persephone'yi arkadaşlarıyla nehirde dolaşırken görür. Kızı kaptığı gibi götürür. Ordaki yemeklerden yemeseydi gene kurtulurdu da bir tane nar tanesi yemek gibi bir gaflete düşer. Bir nar tanesi dünyaya bitmeyen kışı getirir. Demeter sessiz sakin görünür ama tek kızının da yer altına kaçmasına dayanamaz. Ölümlülerin arasına karışıp işlerden elini ayağını çeker. Onun öfkesi de böyle oluyor demek. Zeus arabulucu olarak konuşur. Persephone' in 9 ay yeryüzünde, 3 ay yeraltında durmasına karar verilir. Yeryüzünde de kışlar böyle oluşur. Bahar Demeter'in mutluluğudur.

Baharın mutluluk getirdiği tek kişi Demeter değildir. Artemis de avlanıp doğayı keşfedebildiği baharı sever. Herkesin Yunan mitolojisindeki bildiği figürlerden satirler –yarı keçi yarı insan- Artemis' i çok sevmektedirler. Çünkü aynı zamanda orman tanrıçası ve doğanın koruyucusudur. Sonsuz yaşamı verdiği Avcılarıyla beraber ormanda ordan oraya gider. Bu sonsuz yaşamın bir bedeli vardır: Aşık olmamak... Ki çok uzun bir süre bu bedel ödenir. Ta ki genç ve yakışıklı avcı Orion'u görene dek. Hatta onun için yemininden bile vazgeçmeyi düşünür. Apollon kardeşinin bu avcıyla evlenmesini istemez. Ki benim burada kafam karışıyor. Kendisi de Daphne' ye kavuşamadı. Yani daha anlayışlı olabilirdi bence. Bir kez de aşıklar kavuşsun yani. Orion nehirde yüzerken Artemis ' i de oraya getirir. Kafası suyun üzerinde zar zor görünecek kadar uzağa. Ardından suyu işaret edip o noktayı vuramayacağını iddaa eder. Yani avcılık ve okçuluk tanrıçası diye boşa dememiştik. Atar ve tabii ki vurur. Vurduğunun Orion olduğunu anladığında ne yapacağını bilemez. Bari sevdiğinin ölüsü yok olmasın diye babası Zeus'a yakarır. Orion adı tanıdık gelmiştir zaten Zeus da onu takımyıldızına dönüştürür.

Yani bu sırada olaylardan dışarıda kendi halinde takılan Dionysos'umuz da mevcut. Şenlik,şölen, eğlence tanrısı olunca çok da sıkıntı yaşamıyorsun demek. Hem de Hestia'a onun için yerinden vazgeçmişken. Gene bir kadın fedakarlık yapıyor, her zamanki gibi. Şölen tanrısı Dionysos'un gelişiyle tanrılar arasındaki 12 kişilik denge bozulduğu için ilk tanrıçalardan ev ve ocak tanrıçası Hestia yerini Dionysos'a bırakıp ölümlülerin arasına karışır. İnsanlık tarihindeki benliğinden vazgeçen kadınlardan sadece biri. Ne son ne ilk.

Sonunda benim favorime gelirsek. Zeus nasıl babasını tahtından ettiyse Zeus'a da aynı haber verilir. Sarı saçlı bir kızın onu yerinden edeceği düşüncesi onu tanrıça Metis hamileyken yutmasına neden olur. İşte aynı babası . Zeka tanrıçası olan Athena bu özelliğini annesi hikmet ve bilgelik tanrıçası Metis'ten almıştır. Fakat yuttuktan sonra Zeus için işler pek de yolunda gitmez. Dayanılmaz bir baş ağrısı başlar. Bir gün dayanamaz Hephoistos'a bir baltayla kafasını yarmasını söyler. Ardından kafasından savaş zırhını kuşanmış bir şekilde Athena çıkar. Fakat yine de Zeus'un en sevdiği kızının Athena olduğu soylenir. Sadece Athena Zeus'un şimşeklerini kullanabilir. Miğferler ve kalkanları koruması için de sadece Athena'ya güvenebilir. Ki Athena'nın Aegis denen bir kalkanı vardır. Önünde Medusa'nın kabartması olan. Karşısında durmak da her yiğidin harcı değildir yani. "Ares de , Athena da savaş tanrısı. Ne alaka?" diyenleriniz olabilir. Fakat Ares savaşın en kaba, en kanlı halini simgeler. Athena ise strateji ve zeka yönünü simgeler. Sarışınlığına gelirsek dünyada yaygın olarak bulunan "Aptal Sarışın" kanısının da Athena'dan çıktığını düşünmekteyim. Artık nasıl bir korku, nasıl bir küçültme ihtiyacıysa böyle zihinlerine bent vurabilirmişler. Başarılı bir çalışma ama bu hâlâ kıskançlıklarını gizlemeye yeterli değil bence.

Artık sona gelirken bunların saygı duyulabilecek figürler olduğu doğru. Hepsi dağın tepesinde ordan oraya uçup hatalar yapıp, ortalığı dağıtıyor. Fakat hepsinin temeli bir avuç ambrosia. Onlara sonsuz yaşamı sağlayan da, güçlerini veren de o. Oysa tüm bu mitolojiyi destanları yazan biz.Ölümlüler, dünyadakiler. Tek ihtiyacımızsa içimizdeki inanma umudu ve bir avuç hayal gücü.

Müziğin İlki Aydın'da

İrem Naz BÜYÜKTEKE

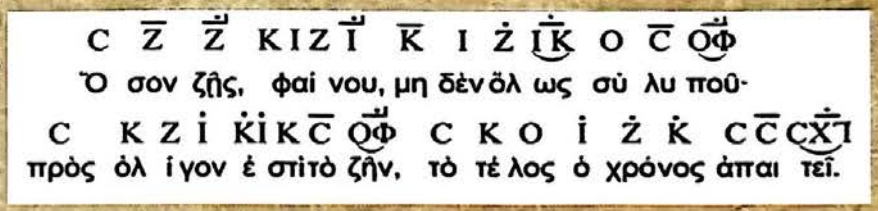
1883'de Aydın Şehir Merkezi'ndeki Tralleis Antik Kenti yakınlarındaki yol çalışmaları sırasında bulunan, Seikilos adlı kişinin karısı Euterpe'nin mezar taşına yazdırdığı sözlerden oluşuyor. Eski Yunanlı'nın mezar taşı önce İzmir'e, daha sonrada yurt dışına kaçırıldı. Bugün Danimarka'nın Kopenhang şehrindeki müzede bulunan ve iki parçadan oluşan mezar taşının üzerinde müzik, kompozisyon ve şiir bulunuyor. M.Ö 200-M.S.100 civarına tarihlenen bu mezar taşı, eski müzik kayıtlarının başında yer alıyor. Seikilos'Kitabesi, beste kısa olmasına karşın tam olan tek örnektir.

ZAMAN HER ŞEYE GEBEDİR

Tralleis'te bulunan bu mezar taşının üzerinde yer alan notalardan bestelenen, orijinali Grekçe olan şarkının sözleri şöyle:

'Yaşadığın müddetçe dert tasa edinme
Ve hiçbir şeyin seni üzmesine izin verme
Hayat çok kısa
Ve zaman her şeye gebedir.'

Seikilos Yazıtı Melodisi

Modern notā olarak çevrilmiş hali:

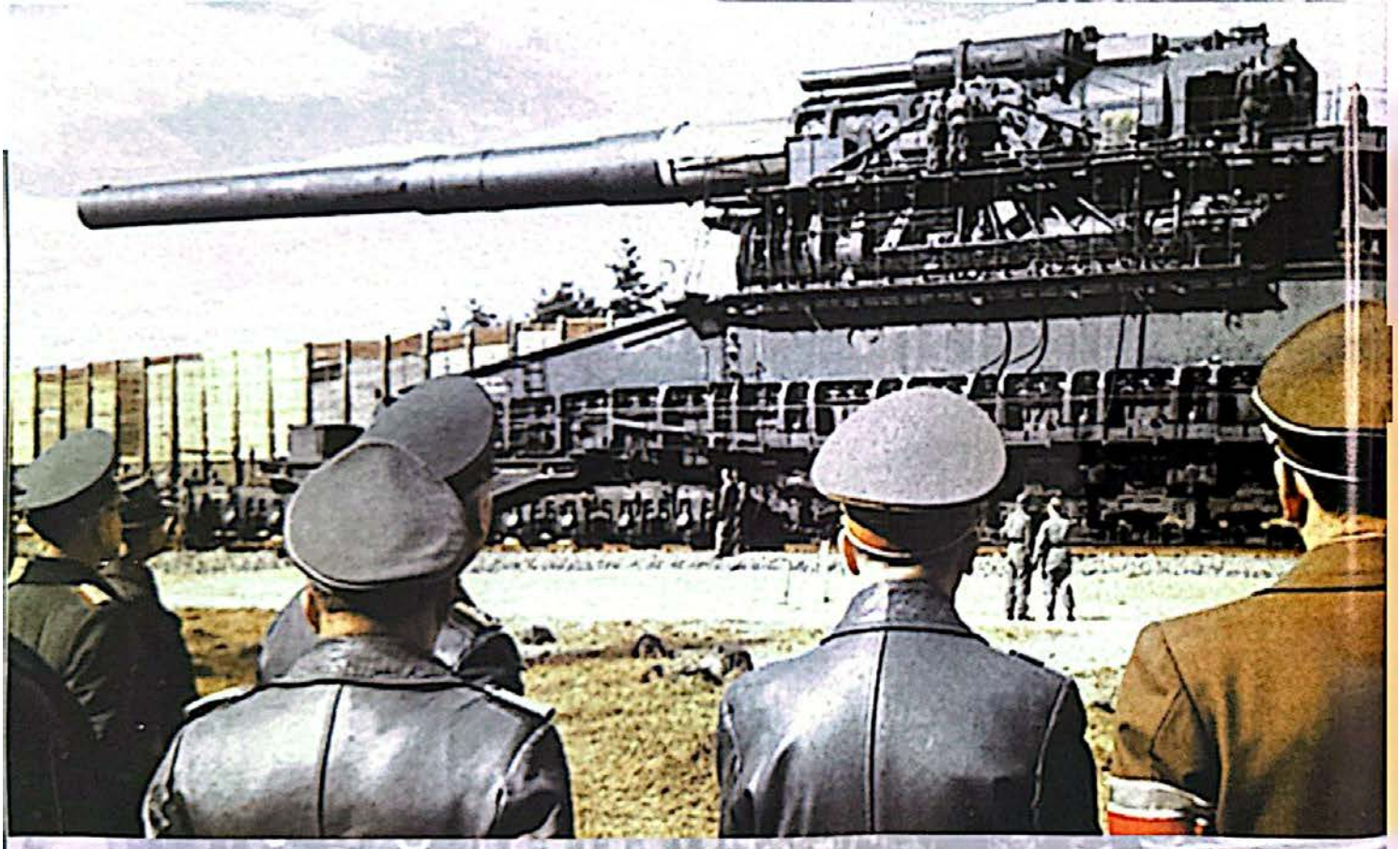

SCHWERER GUSTAV

Nazmi Berk BOZTEPE

Krupp firması tarafından Nazi Almanyası'nda üretilmiş bu devasa obüs, yaygın ve nesnel görüşe göre II. Dünya Savaşı sırasında Fransa'nın Maginot Hattı'nı yok etmek için, kimisine göre Adolf Hitler'in büyük ve gösterişli savaş makinelerine aşırı düşkünlüğü sebebiyle (bkz. Landkreuzer P. 1000 Ratte) (bkz. Wunderwaffe), kimisine göre de propaganda amaçlı –iç ve dış siyasette kullanmak için- üretilmiştir. Maginot Hattı beklenenden daha kolay şekilde geçilince (Wehrmacht, 1935-1945 arası Alman Ordusu, hatta doğrudan saldırmak yerine arkasından dolaşmıştır.) obüs, Barbarossa Harekâtı'nda Sivastopol Kuşatması'nda SSCB'ye karşı kullanılmıştır. Test atışları hariç sadece 48 kere kullanılabilmiş, daha sonra namlunun aşınması sebebiyle kullanılamaz hâle gelmiştir. Savaşın sonlarına doğru Amerikan Ordusu tarafından ele geçirilmiş ve Sovyet Kızılordu'nun eline geçmesi endişesiyle demonte edilmiştir.

Kendisi 1350, kullandığı mermi çeşitlerinden biri 7.1 (AP Mermi) diğeri 4.8 ton (HE Mermi) olan bu ölüm makinesinin namlu uzunluğu tam 47.3 metredir. HE Mermisi'ni 48 km'ye (Eğer bu obüs Aydın Merkez'e yerleştirilmiş olsaydı Çine'yi tek atışta vurabilecekti.) fırlatabilmekle beraber bu merminin açtığı çukurun derinliği ve aynı zamanda genişliği 10 metredir. Obüsün aşırı ağır olması sebebiyle hiçbir motorlu araç ile taşınması mümkün olmamıştır ve demiryolu üzerinde yürütülmüştür. Aşağıda Schwerer Gustav'ın bir insana ve uzunluğu 6.5 metre olan bir OTR-21 Tochka'ya oranı verilmiştir.

İNANMANIN GÜCÜ: PLASEBO ETKİSİ

Zeynep Nur ÖMEROĞLU

Varsayalım ki başınız ağrıyor, kendinizi hasta hissediyorsunuz. Derdinize derman olsun diye ağrı kesici içtiniz ve başınızın ağrısı geçmeye başladı. Ancak o da ne? İçtiğinizi sandığınız ilaç masanın üzerinde duruyor. O zaman baş ağrınızın kesilmesinde etkili olan ne?

Bu noktada devreye plasebo etkisi giriyor. Plasebo etkisi farmakolojik olarak etkisi olmayan maddelerin ya da girişimlerin hastaların kendilerini daha iyi hissetmelerine neden olan etkidir. Kelimenin kökeni Ortaçağ'da ölülerin ardından para ile ağlayan profesyonel ağıtçıların söylediği "Placebo Domino in regione vivorum" sözünden gelir. Zamanla ölünün arkasından ağlama görevini aile üyeleri tarafından yapan bu kişilere "plasebo" denmeye başlanmış, sonradan kelime tıp dünyasına girerek "ilaç yerini tutan yöntemler" anlamında kullanılmaya başlanmıştır.

Plasebo etkileri yıllarca gerek doktorlar gerek daha eski dönemlerde sağaltıcılar, şamanlar, hatta üfürükçüler tarafından kullanılmıştır. 2. Dünya Savaşı sırasında cephede cerrahlık yapan Henry Beecher morfin kalmaması üzerine hastalarına morfin olduğunu söylediği tuzlu su vermiş ve plasebonun, morfinin %56'sı kadar etkili olduğunu görmüştür.

Plasebo tedavileri çeşitlilik gösterebilir ancak en klasik örneği hastanın ilaç içerdiğini sandığı şeker hapı veya tuzlu su çözeltisidir. Depresyon hastalarına ilaç görünümlü plasebo hapları antidepresan olduğu söylenerek verildiğinde şikayetlerinde %50 azalma gözlendi, plasebo migren hapları hastalarda %40 etkili oldu.

Yapılan bazı çalışmalar sahte ameliyatların da plasebo etkisine neden olduğunu gösterdi. 1950'lere kadar kalp damar tıkanıklığında LIMA denen bir ameliyat uygulanıyordu. Hastaların göğüs ağrılarının bu ameliyattan sonra azalması bu yöntemin işe yaradığını düşündürüyordu. Ancak bu ameliyatın yararlılığından şüphelenen bir grup doktor çalışmaları kapsamında hastaları iki gruba ayırdı. Bir gruba gerçekten LIMA ameliyatı uyguladılar, diğer gruba ise anestezi verip ameliyat yerine denk gelecek şeklide bir kesi açıp dikiş attılar. Bu deney sonunda iki grupta da göğüs ağrılarının aynı oranda azaldığını gördüler.

PLASEBO NASIL İŞLER?

Plaseboyu tetikleyen temel faktör beklentidir. Hastalar verilen ilaç ve uygulamalar sayesinde iyileşme beklentisine kapılır. Naloxone denilen bir ilaçla plasebo etkisinin engellenebildiği görülmüştür. Naloxone denilen ilaç endorfin gibi vücut tarafından salgılanan uyuşturucuların alıcılarını bloklar. Bu da plasebo etkisinin endorfin üretimini artırdığını düşündürür. Endorfinler iltihap, yara iyileşmesi gibi bağışıklık tepkilerinin çoğu evresinde rol oynar. Bu yüzden plasebo etkilerinin çoğunun ya da tümünün mekanizması bu olabilir.

NEDEN PLASEBO ETKİSİ HER ALANDA KULLANILMAZ?

Yapılan pek çok çalışma plasebo etkisiyle görülen iyileşmenin etken madde etkisiyle görülen iyileşmeden daha kısa süre etki sağladığını göstermiştir. Ayrıca bazı durumlar sahte plasebo etkisi yaratabilir. İnsanlar hastalık süresince bazen iyi bazen kötü hisseder. Semptomlardaki dalgalanma sahte plasebo etkisi gösterebilir.

Bir diğer durum rapor vermede yanlılıktır. Hastalar deneyciye bilinçdışı bir istekle onun duymak istediklerini bildirebilirler. 2011 yılında astım tedavisinde plasebonun yerini inceleyen bir araştırmada 39 nefes darlığı çeken astım hastasına albuterol denen sprey formunda bir ilaç, içeriğinde etken madde olmayan plasebo bir sprey ve sahte akupunktur tedavisi uygulanmış ve her tedavide sonra hastalara nasıl hissettikleri sorulmuş. Hastalar üç tedaviden sonra da aynı oranda iyi hissettiklerini bildirmişler. Ancak hastalara FEV1 testi(FEV1 testi kişi kendini zorlayarak nefes verdiğinde ciğerlerindeki havanın yüzde kaçını dışarı verebildiğini gösteren testtir.) uygulandığında sonuçlar öyle çıkmamış. Albuterol verilen hastalarda %20'lik iyileşme görülürken plasebo sprey ve akupunktur tedavisi verilen hastalardaki iyileşme hiçbir tedavi uygulamayan kontrol grubununkiyle eşit çıkmış. Bu da hastalardaki iyileşmenin subjektif olabildiğini göstermiştir.

Ayrıca plasebo tıbbi etiğe aykırı olabilir. Tıp etiği hastaya bilerek gerçekmiş gibi sahte tedavi uygulamaya karşı çıkar. Hastalara verilen ilaçların ve yan etkilerinin neler olacağının hastaya anlatılması ve hastanın bunu onaylaması gerekir.

Yakın zamana kadar hastalara uygulanan tedavinin plasebo olduğunun söylenmesinin iyileşmeyi engelleyeceği düşünülüyordu ancak Harvard Üniversitesi'nde 80 İrritable Bağırsak hastası üzerinde yapılan çalışmada plasebo olduğu hastaya açıkça söylenen şeker tabletlerinin bile şikayetleri azalttığı görülmüştür. Yine de bu çalışmalar henüz çok az ve diğer çoğu çalışma bu durumun tersini göstermiştir.

Plasebo etkileri klinik deneylerde bir tedavinin gerçekten işe yarayıp yaramadığının anlaşılmasında kullanılır. İlaç, benzer bir plasebo kullanılarak test edilir ancak bu testleri geçen, etkinliği plasebodan farklı olan ilaçlar tedavi protokollerine girer.

Felsefe ve Zaman

İdil Nil AKSOY

Hep düşünmüşümdür saat yokken zaman nasıl ölçülürdü? Daha doğrusu zaman diye bir kavram var mıydı? İlk çağda mağara insanı eve dönme zamanını "akşam ateşler yandığında" ya da " güneş dağların ardına saklandığında " olarak mı tanımlıyordu diye.

TDK'ye göre zaman, bir iş ve oluşun içinde geçmiş olduğu veya geçeceği süredir.

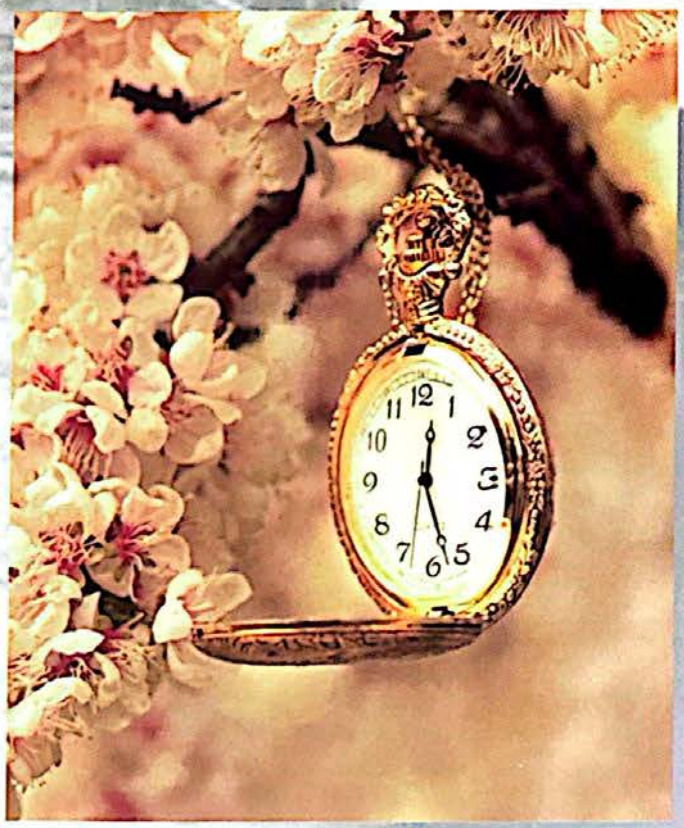
Fizikçilere göre ölçülebilen ve uzamsal kavramlardan sayılan en-boy-derinlik kavramına ek dördüncü bileşen: dördüncü boyut zaman.

Daha başka tanımlarla: Var olanların birbirlerinin yerini alarak geçirdikleri sonsuz süre, sabit olmayan ve hareketle akıp giden varlık...

Zaman...

Dedik ya, tarihin pek çok döneminde zaman; araştırmalara konu olmuş bir kavram oldu. Kimi vakit içinden çıkılamaz bir paradoksa dönüştü kimi vakit de varoluşumuzla birlikte var olacağına inanılan kavramsal ve teorik bir manzume gibi anlatılageldi. Newton zamanı olaylardan ve maddelerden bağımsız olarak tanımladı. Leibniz bunun tam karşısında yer aldı. İdealist felsefede olduğu gibi Leibniz'e göre de zaman ve insan ayrılamaz. Zaman, varlık ve olay bütünselleşmiştir ayrı ayrı düşünülemez.

Bilimle uğraşanlar herhalde bir noktada olayı matematiksel ispatlara dayandırmak maksadıyla tarihin pek çok döneminde zaman kavramını bir geometrik şekille özdeşleştirilerek tanımlanmaya çalıştı. Heidegger, "Varlık ve Zaman" kitabında bu düşüncenin örneklerini bolca gösterir. Birkaçına bakalım: Hegel için zaman çemberdir; belli periyotlarla hep aynı yere döner, değişen sadece mekanlar ve varlıklardır. Oysa eski Yunan düşüncesinde Platon zamanı bir doğru ile simgeler. Bu düşünce, daha pek çok düşünüre ilham kaynağı olmuş; zamanın sonsuz bir doğru olduğu ve bir sonsuzluktan diğer sonsuzluğa uzandığı söylenegelmiştir.

Materyalist felsefe der ki: Zaman evrenin genişlemesiyle ortaya çıkmıştır. Zaman akıp gider ve geri dönmez. Bir mürekkep damlası suda dağıldıktan sonra tekrar mürekkep olamaz. Halbuki Einstein, zamanı bugüne kadar inanageldiğimiz kalıpların dışına itmiş; "Nerede ve neye göre zaman?" sorularını cevaplandıracak görelilik kavramı ile zamanın da değiştirilip ileri-geri alınabileceği düşüncesini aklımıza bir soru işareti olarak yerleştirmiştir. Bu fikir pek çok bilim adamına yol gösterici olduğu gibi sinema sektörünün senaryolarına da vazgeçilmez bir ilham kaynağı olmuştur. Zaman, evrenin her parçasında ayrı hızlarla akan ve nesnellikten uzak soyut bir kavram oluvermiştir.

Zaman hepimize bir rol biçilmiş, kaderimizi değiştiremeyeceğimiz ve sadece bize biçilen rolü oynayıp çekileceğimiz bir sahne midir? Tasavvuftaki hakikat ehlinin dediği "Ne sen varsın ne ben." gibi hepsi bir rüya ve geçici nesne midir? Sanırım insan var oldukça bu soru beynimizde yeni yeni düşünceler yaratıp aklımızı karıştırmaya devam edecek. Umarım gelecekte biri cevabı bulur ve geri dönerek bizi de aydınlatır. Belki bulduğu cevap dünyayı yeniden kurgulamamıza yardımcı olur.

Felsefeciler ve bilim adamları ne derse desin gençlere göre zaman kağnı hızıyla ilerler üstelik çoğu zaman sıkıcı ve yorucudur. Oysa başka bir bakış açısıyla da zaman büyükannemin sık sık bana okuduğu bir Cahit Sıtkı şiirindeki gibi çarçabuk yaşanır ve biter; su gibi akıp geçer, tutulamaz.

"Zamanla nasıl değişiyor insan!
Hangi resmime baksam ben değilim."

Zaman Hakkında Bir Şeyler

Ayca Nur SAYIN

Ara sıra düşünürdüm acaba zamanı hesaplamak, günü saatlere bölerek ilerleyişini görmek, takip etmek, edebilmek tamamen iyi bir şey mi diye.

İki yıl evvel bir dergide okuduğum yazı (Zaman Algısı Üzerine Keyifli Bir Yazı, Âdem Özbay, 9 Mart 2013) beni bu konuda daha çok düşünmeye itti ve bu konuyla ilgili bir görüş edinmemi sağladı. Önce size biraz zaman konusunu açacağım sonra da görüşümü anlatacağım.

Zaman algısı aslında bir anı başka bir anla kıyaslama yöntemidir. Bunu şöyle bir örnekle açıklayabiliriz: Bir cisme vurduğumuzda bundan belli bir ses çıkar. Aynı cisme beş dakika sonra vurduğumuzda yine bir ses çıkar. Kişi birinci ses ile ikinci ses arasında bir süre olduğunu düşünür ve bu süreye "zaman" der. Oysa ikinci sesi duyduğu anda birinci ses sadece zihnindeki bir hayalden ibarettir. Sadece hafızasında var olan bir bilgidir. Kişi hafızasında olanı, yaşamakta olduğu anla kıyaslayarak zaman algısını elde eder. Eğer, bu kıyas olmasa zaman algısı da olmayacaktır. Yani zaman, beyinde saklanan birtakım hayallerin kıyaslanmasıyla var olmaktadır. Eğer, insanın bir hafızası olmasaydı beyni bu tür yorumlar yapamazdı ve dolayısıyla zaman algısı da oluşamazdı. Bir insanın "Ben 17 yaşındayım." demesinin sebebi, beyinde söz konusu on yedi yıla ait bazı bilgilerin birikmiş olmasıdır. Mesela insanın uzun bir ameliyat sonrası uykusundan uyandığında ne kadar uyuduğunu bilememesinin nedeni de budur. Aynı zamanda zaman, bir algıdan ibaret olduğuna göre tümüyle algılayana bağlı yani göreceli bir kavramdır. Zamanın göreliliği, rüyada çok açık bir biçimde gözlenir. Rüyada gördüklerimizi saatler sürmüş gibi hissetsek de gerçekte her şey birkaç dakika hatta birkaç saniye sürmüştür.

Konuyu biraz daha açığa kavuşturmak için bir örnek üzerinde düşünelim. Özel olarak tasarlanmış, tek pencereli bir odada oturup burada belirli bir süre geçirdiğimizi varsayalım. Odada geçen zamanı görebileceğimiz bir saat bulunsun. Aynı zamanda odanın penceresinden güneşin belirli aralıklarla doğup battığını görelim. Aradan birkaç gün geçtikten sonra o odada ne kadar kaldığımız sorulduğunda vereceğimiz cevap, büyük ihtimalle hem zaman zaman saate bakarak edindiğimiz bilgi hem de güneşin kaç kere doğup battığına bağlı olarak yaptığımız hesaptır. Örneğin; odada üç gün kaldığımızı hesaplarız ama eğer bizi bu odaya koyan kişi gelir de "Aslında sen bu odada iki gün kaldın." derse ve pencerede gördüğünüz güneşin aslında suni olarak oluşturulduğunu, odadaki saatin de özellikle hızlı işletildiğini söylerse bu durumda yaptığımız hesabın hiçbir anlamı kalmaz.

Bu örnekten yola çıkarak görüşümü açıklayacak olursam: Acaba gençliğimiz, dinamikliğimiz, yaşımız tik-tak tik-tak ilerleyen yelkovan ve onun suç ortağı olan akrebin elinde köle olabilir mi? Zamanı gösteren bir araç olmasaydı, zamanın ilerleyişini görmeseydik, farkında olmasaydık daha mı genç hissederdik kendimizi? Daha mı uzun yaşardık acaba? Sonuçta hepimiz çok sık duyuyoruz, belki de biz bile söylüyoruz: "Aaa, saat beş mi olmuş!","Su gibi akıp gidiyor zaman.","Demek 1 ay daha bitti ha..." diye. Belki farkında olmasak bile saate, takvime baktıkça; geçen zamana ait anılar oluşturmak zorunda kalıyoruz. Size zamanın geçtiğini gösteren bir şey olmasaydı der miydiniz ömürden gitti bir yıl daha, yaklaşıyoruz ölüme dakika dakika? Görüyorsunuz ki, zamanın geçtiğini gözümüze sokan aletler yüzünden psikolojik olarak kendimizi inandırmak zoruna kalıyoruz, yaşlandığımıza.

Demek istediğim; hayatımız saatsiz, takvimsiz olsaydı psikolojimiz daha mı iyi olurdu acaba? Ne dersiniz?

FAKAT MÜZEYYEN BU DERİN BİR TUTKU

Berfu ÖZTÜRK - Melike Zeynep ARABACI

Test çözmekten parmakları birbirine yapışmış AFL öğrencisi, Sınavlardan arta kalan ama aslında asla artmayan zamanlarda okuyabileceğiniz birkaç kitabı sizin için derledik.

İnsanların sadece ölüm hikayesini bilirken bizim size eserlerini tanıtacağımız biraz Londralı biraz da uçuk kaçık Virgina Woolf ile karşınızdayız. Öncellikle Virgina, dirseklerini bizim gibi sıralarda çürütmemiş eğitimi babası tarafından verilmiş bir kız çocuğudur. Tabii o dönemlerde kızların nasıl arka planda kaldığını görmüş ve bu da onda çocukluktan itibaren bir etki bırakmıştır.

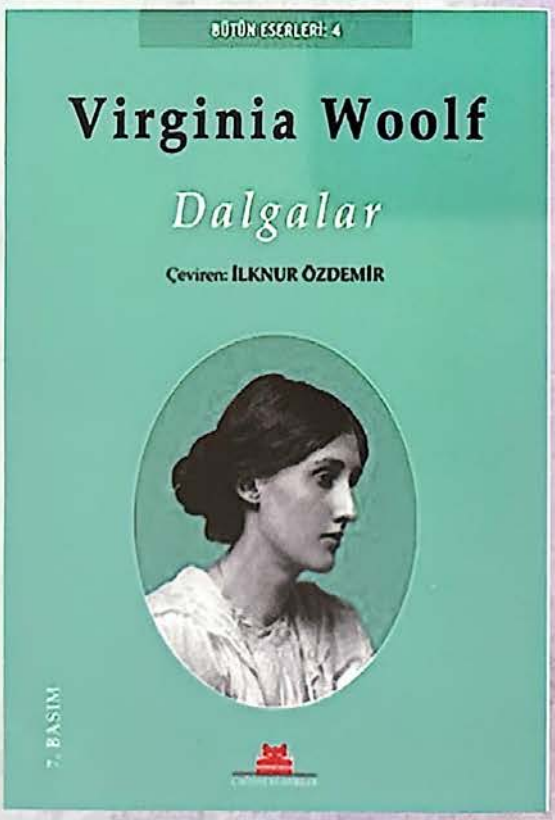
Babasının ölümüyle birçok ünlü edebiyatçıyı da bünyesinde barındıran ve özgürlükçü bir yer olan Bloomsbury'e taşınır. Bu topluluk onun için bir dönüm noktası olmuş ve eşi Leonard Woolf ile tanışıp evlenmiştir. Kocasının kendisine yayınevi kurmasıyla da kitaplarını yayımlamaya başlamıştır.

Eveet, yine geldik bir hüzünlü hikayenin daha sonuna.

Virgina, "Perde Arası" romanını yazdığı sırada artık kendinin yetenekli olmadığını düşünmüş; bunun büyük üzüntü, stresi ve dehşetini yaşamaya başlamıştır. Ve en sonunda geride iki tane intihar mektubu bırakarak cebine doldurduğu taşlar ile Ouse nehrine atlayarak hayatına son vermiştir.

Leonard Woolf'a, 18 Mart 1941

"Sevgilim, yine çıldırmak üzere olduğumu hissediyorum. O korkunç anı yeniden yaşayamayacağımı hissediyorum. Ve ben bu kez iyileşemeyeceğim. Sesler duymaya başladım. Odaklanamıyorum. Bu yüzden yapılacak en iyi şey olarak gördüğüm şeyi yapıyorum. Sen bana olabilecek en büyük mutluluğu verdin. Benim için her şey oldun. Bu korkunç hastalık beni bulmadan önce birlikte bizim kadar mutlu olabilecek iki insan daha düşünemezdim. Artık savaşacak gücüm kalmadı. Hayatını mahvettiğimin farkındayım ve ben olmazsam, rahatça çalışabileceğini de biliyorum. Bunu sen de göreceksin. Görüyorsun ya, bunu düzgün yazmayı bile beceremiyorum. Söylemek istediğim şey şu ki, yaşadığım tüm mutluluğu sana borçluyum. Bana karşı daima sabırlı ve çok iyiydin. Demek istediğim, bunları herkes biliyor. Eğer biri beni kurtarabilseydi, o kişi sen olurdun. Artık benim için her şey bitti. Sadece sana bir iyilik yapabilirim. Hayatını daha fazla mahvedemem. Bizim kadar mutlu olabilecek iki insan daha düşünemiyorum. -V"

**"Dalgalar", diğer tüm romanlardan ve tüm romanlarından farklı ve özgün olmasıyla öne çıkar. Woolf, bu romanı "bir olay örgüsüne uyarak değil, bir ritme uyarak" yazmış ve bir yıl içinde tam üç defa yeniden düzenlemiştir. Bu düzenlemeleri yaparken romanı sesli okumuş ve dalgaların ritmine uymasını sağlamıştır.

** Edebiyatta yeni bir akım başlatan Woolf, "bilinç akışı" tekniğiyle yazdığı romanlarıyla tanınmıştır. "Mrs. Dollaway", bu tekniğin en belirgin kullanıldığı kitabıdır.

**1929 yılında yazdığı "Kendine Ait Bir Oda" kitabı feminist hareketin klasik bir kitabı olarak bilinir.

**Kitap kapaklarında kendi fotoğrafını değil, kardeşi Venessa Bell'in fotoğraflarını kullanmıştır.

**"Flush: Bir Köpeğin Romanı"nı bir köpeğin bakış açısından yazmıştır.

İSKAMBİL KAĞITLARININ ESRARI

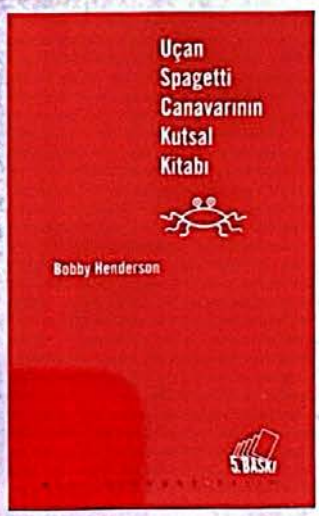
"Joker küçük bir delidir. Herkesten farklıdır o. Ne sinektir ne karo, ne kupa ne de maça. Sekiz veya dokuz, papaz veya bacak değildir. Her şeyin dışındadır, ötekilerle aynı yere ait değildir. Gerçi öbür kartlarla aynı yerde bulunur ama orası onun kendi evi değildir aslında. Bu yüzden de çıkarılıp bir kenara konabilir, hiç arayanı soranı olmadan."

Evini terk eden bir annenin peşinden onu aramak için yola koyulan bir baba oğlun hikayesi olan İSK, Jostein Gaarder'ın bir diğer kült yapıtıdır. Asıl hikaye, okunanın içinde gizlidir ama yazar bu iki ayrı dünyayı birbirine ustaca bağlamıştır.

Okuyanların kendini kimi zaman joker, kimi zaman maça papazı, kimi zaman kupa kızı yerine koyduğu bu kitap, felsefe hakkında okumak isteyen ama Sophie'nin Dünyası'nı ağır bulan okuyucular için iyi bir başlangıç olabilir.

"...ve ardından joker görünenin ardını görür."

UÇAN SPAGETTİ CANAVARININ KUTSAL KİTABI

"Bizi otuz günlüğüne deneyin. Eğer bizden hoşlanmazsanız eski dininiz sizi seve seve kabul edecektir. Jain'ler hariç tabii, onların duyguları çok kolay incinir. RAMEN."

Tüm yurt öğrencilerinin en sevdiği(!) yemek olan makarnayı şu ana kadar tanrı olarak düşüneniniz var mı bilmem. Fakat Bobby Henderson, belki de çoğumuzun yapmak istediğini yapıp "Pastafaryanizm"i oluşturmuştur.

Bu parodi din, On Emir'e gönderme yapan sekiz "Yapmazsan Çok Memnun Olurum" maddesi içeriyor.

AH MUHSİN ÜNLÜ

Buralarda Ah Muhsin Ünlü'den bahsetmeden de geçmek de olmaz.

Şairliğiyle tanıdığımız ama aslında senarist, müzisyen, oyuncu ve daha pek çok meslek dalına sahip biraz deli biraz uçarıdır Ah Muhsin Ünlü. "Leyla ile Mecnun" dizisinin ardından "Ben de Özledim" dizinin yönetmenliğini yapmaya başlamıştır.

"Beş Şehir" filmiyle Altın Portakal Festivali En İyi Senaryo ödülünü alan Ünlü, çalışmalarına halen devam etmektedir.

**Gerçek adı Onur Ünlü'dür.

**"Ben de Özledim" adlı dizide Onur Ünlü rolünü kendisi canlandırmıştır.

**Leyla The Band grubunda davulcudur.

** "Ah Muhsin Ünlü, 1973 yılında İzmit'te doğdu. Altı yaşından itibaren yirmi üç yıl boyunca öğrenci olarak yaşadı. Öğrencilikle ilişiğinin kesilmesinin ardından fotoroman yönetmenliği, düğün müzisyenliği ve ticari yazarlık yaptı. 22 Haziran 1993 günü akşamı, saat altıya çeyrek kala başladığı şiir çalışmalarına 4 Eylül 1998 sabahı on biri yirmi geçe son verdi. Tekrar şiire başlamak için uygun koşulların oluşmasını tevekküle ummak istiyor." der kendisi için.

OPUS MAGN MU PROVALARI – I

Bu sabah saat yedi buçukta uyandım. • Kahvaltımı ettim. • İşe gittim. • Çalıştım. • Öğle tatilinde öğle yemeğimi yedim. • Çalıştım. • Saat on yedide günlük çalışma süremi tamamladım. • Eve geldim. • Kitap okudum. • Şiir kurdum. Geldi uykum. • Biraz sonra uyuyacağım. • -m'ler yarım kafiye.

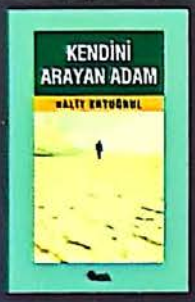
KİTAP TANITIM

Rabia SOYDAN

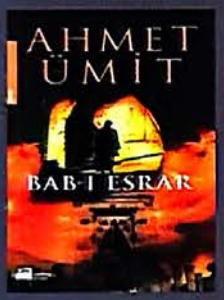
BİR BİLİM ADAMININ ROMANI (OĞUZ ATAY)

Kitabın adını ilk duyduğunuzda aklınıza Einstein, Edison gibi bilim adamları gelecek ama Oğuz ATAY klişelerden arınarak öğretmeni Mustafa İnan'ı bizlere tanıtıyor. Birçoğumuzun adını bile bilmediği Mustafa İNAN değerli bir bilim adamıdır. Zor yaşam koşullarına rağmen yaptığı şeyler ve geldiği mevki gerçekten olağanüstü.
En yakın zamanda bir bilim adamının hayatını okumak isteyenlere DUYURULUR! Alın okuyun, pişman olmayacaksın.

KENDİNİ ARAYAN ADAM (HALİT ERTUĞRUL)

Herkesin savunduğu bir ideoloji vardır. Peki,60 yıl sonra savunduğunuz şeyin yanlış olduğunu öğrenseydiniz ne hissederdiniz?
Yıllarını ateizmi desteklemeye vermiş bir adamın sorularına cevap bulduğu, kendini kaybettiği yolda tekrar aramaya başladığı bir hayat öyküsü...
Eğer sizin de sorularınız varsa ve cevaplarını bulamıyorsanız bu kitaba bakmanızı öneririm. Bir gün herkesin kendini bulması dileğiyle...

BAB-I ESRAR (AHMET ÜMİT)

Yedi yüz yıldır süren bir sevda: Şems-i Tebrîzî ile Mevlana Celaleddin Rumi. Nasıl bir sevdadır ki o, aradan geçen yıllara meydan okurcasına büyüyen, güçlenen?
Ahmet Ümit yazdığı konuyu daha ilgi çekici hale getirebilmek için fantastik ögelere de yer vermiş ve inanılmaz bir yapıt ortaya çıkarmış.
Hala okumadınız mı? Çok şey kaybetmişsiniz!

ŞEYBANİ HAN DESTANI (POLKEN ŞAİR)

Zengin ve köklü bir geleneğe sahip olan Özbek halk destancılığının önemli temsilcilerinden biri olan Polken Şair'den (1874-1941) derlenen Şeybanî Han Destanı, imlâ sistemi bakımından ayrı bir yere sahip olan Özbek dilinin Geçiş Dönemi(1921-1940) eserlerindendir.
Eserin konusu, Babür Devleti'nin(1526-1858) kurucusu ve ilk hükümdarı Babür(1483-1530) ile Özbek Hanlığı'nı ikinci defa kuran Şeybanî Han(1451-1510) arasında, Semerkant şehrinin hâkimiyeti üzerine geçen siyasî mücadele ve meydan muharebesidir.

AVENGERS VS X-MEN

Dünya'nın en kudretli kahramanları ve atomun çocukları nihai süper kahraman hesaplaşmasında kavgaya tutuşuyorlar!
Dünyayı yok eden Phoenix enerjisi geri dönüyor ve Avengers onu durdurmayı amaçlarken, Cyclops ve X-men'inin başka planları var. Captain America'ya göre, Phoenix kıyamet habercisi; Cyclops'a göre kurtuluş anlamına gelebilir. Marvel'ın iki en büyük lideri savaşa tutuşuyor, Phoenix'in kendine seçtiği beden - hopesummers- arada kalıyor. İki taraf ne kadar ileri gidecek? Cevap hiçbir dünyanın dayanamayacağı kadar büyük.bir savaşta... Ve iki takımında öngöremediği şaşırtıcı bir sonda yatıyor! Marvel'ın en iyi yazar ve çizerleri uzayı ve dünyayı değiştirecek bir destan sunuyorlar - on yıllar değerinde bir hikâye anlatımının zirvesi.
Anlatılmaz, okunur.

MOZART'I ANLAMAK

Emir Dinçer TURAL

Kitaplığımda babamın kupon biriktirerek aldığı, 2005 yılından kalma bir kitap var. Adı "1000 Yılın 1000 Ünlüsü". Bu kitabın içinde birçok ünlü kaşif, bilim insanı, siyasi lider, oyuncu, spor yıldızı yer alıyor ve hepsinin hayat hikayesi de anlatılıyor. Küçüklüğümden bu yana bu harika kitabı bolca inceleme vakti buldum ve içinde ilgimi diğerlerine göre daha çok çeken, kendimi onun hayat hikâyesini tekrar tekrar okurken bulduğum biri olduğunu fark ettim. Bu kişi -benim de daha sonra ilgi duyup piyano çalmaya başlamama sebep olacak- Mozart'tan başkası değildi. Onun duygularını notalara aktarmadaki o eşsiz yeteneği, eşi benzeri bulunmayan zekâsı beni hep büyülemiştir. Sadece ben değil, Mozart tüm dünya tarafından da sevilen, övülen bir bestecidir ve onun bir müzik dehası olduğu konusunda da herkes hemfikirdir. Bence Mozart'ın bir müzik dehası olarak anılmasındaki en önemli sebeplerden biri de henüz 13 yaşındayken opera yazmış ve Avrupa'nın en önemli saraylarında keman çalarak kralları etkilemiş olmasıdır. Bunun gibi çeşitli atılımlar sayesinde kralların gözüne girmeyi başardıysa da hayatı boyunca çoğu zaman para sıkıntısı çekmiş. O da bir diğer ünlü besteci Chopin'in yaptığı gibi zengin ailelerin çocuklarına ders vererek gelir elde etmeye çalışmış. Halk konserlerinden de gelir elde ettiği bilinmektedir. Para sıkıntısı çekmiş olmasına rağmen Mozart'ın oldukça neşeli olduğu bilinmektedir. Hayattan zevk almış ve yazabileceği en iyi eserleri yazmaya çalışmıştır. İçlerinden bazılarının adları günümüzde hala ağızlar arasında dolaşan çok sayıda eser yazmıştır. Bunlardan biri de orijinali "Alla Turca" olan, dilimizde "Türk Marşı" anlamına gelen parçasıdır. Peki, Mozart neden kendi yaşadığı şehri, Viyana'yı, almaya çalışan Türklere bir eser yazsın ki? Çünkü Mozart, Mehter Marşları'nı dinleme fırsatı bulmuş ve bundan etkilenmiştir. Bundan dolayı Mehter Marşları'nın ezgilerini de barındıran bu eseri yazmış.

Mozart'ın Türk Marşı'nı çok seven biri olarak bu eseri piyanoya başladığımdan beri hep çalmak istemişimdir ve nihayet bu hedefimi geçen sene gerçekleştirdim. Her çaldığımda ayrı bir keyif aldığım bu parçayı isterseniz siz de internetten dinleyebilirsiniz ya da ben çalabilirim :))

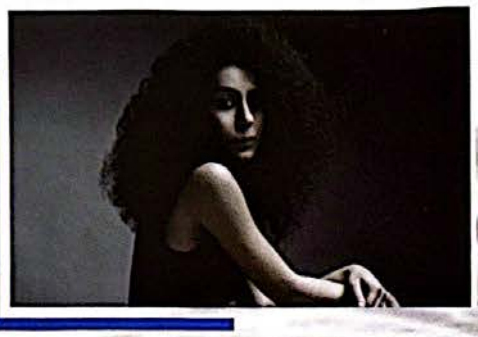
Mozart dopdolu bir hayat yaşamıştır; dopdolu lakin kısa bir hayat...

O zamanlar sağlık imkânlarının da gelişmemiş olmasından dolayı çoğu dahi besteci gibi o da 35 gibi gencecik bir yaşta aramızdan ayrılmıştır. Geride 626 tane eser bırakan bu dehanın sonu daha da acıdır. Sadece 6 kişinin katıldığı cenaze töreninden sonra şiddetli yağmur yağması sebebiyle cenazesi aceleye getirilerek dilenci mezarlığına gömülmüştür ve günümüzde yeri bilinmemektedir. Sonu böyle olan tek besteci sadece Mozart değildir ne yazık ki. Ünlü keman virtüözü Antonio Vivaldi de (4 Mevsim adlı ünlü eserin yazarıdır) kimsesizler mezarlığına gömülmüştür. Hayatının bu kadar kısa sürmesine ve yaşadığı talihsizliklere rağmen Mozart'ın eserleri günümüzde hala sevenleri tarafından takip edilmektedir. Doğduğu şehir olan Salzburg'daki evini bir sürü turist ziyaret etmektedir. Salzburg'da çeşitli Mozart resimleri bulunan bardak, çikolata gibi güzel hediyelikler de bulabilirsiniz. Salzburg'da ayrıca Mozart'ın adını taşıyan müzik ve güzel sanatlar eğitimi veren bir üniversite de bulunmaktadır. Bu da insanların onu ne kadar sevdiğinin, ona ne kadar sahip çıktığının bir göstergesidir kanımca. Zira Mozart dinlemek insanı rahatlatır, huzur verir. Sizi bir süreliğine de olsa başka diyarlara götürür. Kimi zaman kendinizi dalgaların sessizce kıvrılarak kumlara karıştığı bir sahilde bulursunuz. Sanki Mozart orada hemen yanınızda, size dinlediğiniz parçayı çalıyordur. Bazen de kendinizi kocaman bir salonda bulursunuz. Sizin gibi bir sürü izleyici vardır ve sahnede Mozart yer alır.

Kötü duygularınızdan arınırsınız bu parçaları dinlerken. Eserlerin içinde kaybolursunuz adeta. Hissedebileceğiniz en güzel duyguları en saf halinde hissedersiniz. Aynı anda çalan kemanın, viyolonselin ve flütün ahengi, mükemmel karışımı sizi ele geçirmiştir artık. Eser hızlanırsa heyecanlanırsınız, kalbiniz daha hızlı atar, yavaşlarsa nabzınız düşer ve rahat bir nefes alırsınız, gevşersiniz. Eseri artık daha çok benimsediğiniz için de bestecinin bu eseri bestelerken neler hissettiğini bile empati yoluyla anlamanız mümkündür. Onun o anda yaşadığı heyecanı, hüznü ya da sevinci hissetmenizin sizin için vazgeçilmez bir zevk olacağı şüphesizdir. Onu anladığınız an, o artık içinizde yaşıyordur.

ZAMAN AKIP GİDERKEN

Melike Zeynep ARABACI

Hepimizin hafıza kartlarında, anılarında daha doğrusu hayatında büyük yer kaplar müzik. Biraz fazla kaba bir tanım oldu sanırım. Herkesin kalbinde birkaç notaya mutlaka yer vardır diyelim en iyisi. Aydın Fen kiminin çalma listesini tamamen değiştirmiş, kimininkine ise yeni parçalar eklemiştir. Kimileri de AFL'yi etkilemiştir. (Son cümlemi Altınsoy ile kitap okuma derslerine giren herkes anlamıştır sanırım ya da ileride anlayacaktır.)

Aydın Fen, ne metalcilere ne popçulara ne Müzeyyencilere ev sahipliği yaptı...

Ben de sizlere naçizane birkaç tavsiyede bulunacağım.

Frank Sinatra: Herkes onu "My Way" ya da "Fly Me To The Moon" ile tanırken benim kulağımda "The Girl From Ipanema" seslendirmesiyle yer eden sanatçıdır. "The Voice" lakabıyla nam salan Sinatra aynı zamanda başından eksik etmediği fötr şapkasıyla akıllarda yer etmiştir. "Cake" ve Elvis Presley ile yaptığı "Love Me Tender" parçaları da onu ve tarzını tanımak için dinlenmelidir. Zaten başlandı mı bırakılamayan bir sesi ve hayran olunacak bir oyunculuk yeteneği vardır. Kızı Nancy Sinatra ise baba mesleğine devam etmiş vefalı bir evlattır. (bkz. This Shoes Are Made For Walking)

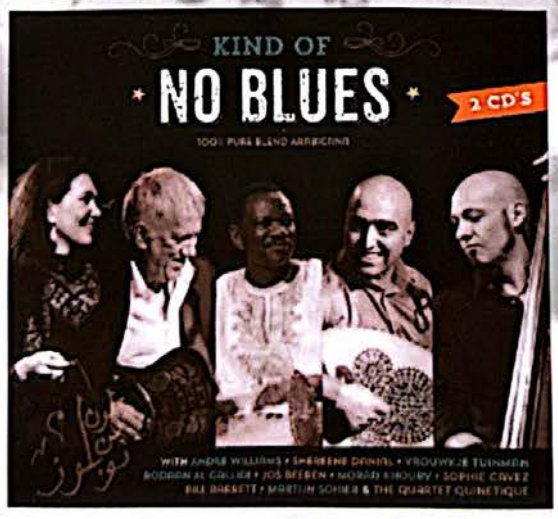

FRANK SINATRA

Nat "King" Cole: Hayatı boyunca ten rengi yüzünden haksızlığa uğrayan sanatçılardan biriydi Cole. "Autumn Leaves" ve "Unforgettable" şarkıları mutlaka duyulmuş, akla güzel çikolata renkli bir abiyi getirmiştir fakat adını hatırlamayanlara hatırlatılır, bilmeyenlere öğretilir. Kendi yazdıklarımdan sonra(!) dinlediğim en iyi akrostiş olan "L.O.V.E." adlı şarkısıyla beni derinden etkilemiştir. Ayrıca "Basame Mucha" bir de ondan dinlenmelidir. Sınav haftalarında AFL için yazılmış bir şarkısı da vardır. (bkz. Smile)

Şimdi biraz da yerli sanatçılara geçmek gerekirse benim kalbimi "You Got Me" yorumuyla fethetmiş olan bir kadından, Elif Çağlar'dan bahsedelim. İlk dinlediğimde Türk olduğuna inanmamıştım. Böyle bir ses ve aksan inanılmaz gelmişti. Sonradan Fransa'da eğitim aldığını öğrenince daha gerçekçi oldu tabi. M.U.S.I.C. adlı bir albümü var. Her şarkısı dinlenesi tabii ki ama bence siz Akustikhane performansından başlayın. Eminim ki sesinin canlı olduğuna inanamayacaksınız. Bilal Çağlar ile çalıp söylediği "Jamaica" benim favorilerimdendir.

Bana ayrılan bu bölümü son günlerde keşfettiğim ve bir hayli beğendiğim bir grup olan No Blues ile sonlandırmak isterim. Anladığım kadarıyla Hollanda asıllı olan grup üyeleri folk blues ile ilgileniyorlar ve Arabik ezgilere pek meraklılar. Dinlemeye başladığım her parça beni başka bir yere götürdü diyebilirim. Arabik ezgilere meraklılar derken ciddiydim. Yani kanun ve ud sesi duyarsanız şaşırmayın. Hollandalı dediysem beceremediklerinden değil. Sadece İngilizceleri biraz değişik. Ama eğer size de hitap ettiler ise bir el atın Türkiye'ye çağıralım şunları! Sanmayın ki hiç şarkı ismi söylemeyeceğim. Fakat benim için bu değerli albümlerden birkaç şarkı seçmek oldukça zor oldu. Bu vesile ile arada kaçırdıklarımı da zevkle dinledim. Benim No Blues serüvenim "Black Cadillac" ile başladı. "Forewell Shalabiye", "Rageen Rambling" sanırım forumlarda en çok geçen parçaları. Ama ben bir diskografi taramasına değer derim.

Eğer size yardımcı olabildiysem, bu ayki internet paketinizden artanlar ile veya Almanca sınıfından WiFi çekerek telefonunuza indirip keyifle dinleyeceğiniz yeni şarkılar önerebildiysem ne mutlu bana.

Müzik konusunda söylenecekler bitmez tabi ki. Ama bana ayrılan bölümün sonuna geldik. Bi dahaki köşe için gönüllü arkadaşlara şimdiden başarılar dilerim.

*As Time Goes By-Dooley Wilson(Casablanca)

kulaklık

ZAMAN VE MÜZİK

Arda ÇETİNYÜREK - Şevval ALTINDAĞ

60'lar ve 70'ler

60'lı yıllarda Blues'un sertleşerek rock'n rolla dönüşmesi; Elvis Presley, Jimi Hendrix, The Rolling Stones, Scorpions (Still Loving You şarkısını dinlemenizi öneririz. Okulumuzun freezone müzik yarışmasındaki performansına göz atmayı unutmayın.) The Beatles'ın önderlik yapması; 60'lar sonu ve 70'ler başında da Iron Maiden, AC/DC, Iron Butterfly, Led Zeppelin, Black Sabbath, Pink Floyd ve Deep Purple'ın müziği farklı boyutlara taşımasıyla, bize göre rock tarihinin en güzel, en saf dönemidir. En büyük efsaneler bu dönemde çıkmıştır. U2, Queen (Bohemian Rhapsody- bismillah diyen şarkı olarak da bilinir.), Guns N' Roses (Sweet Child O'Mine şarkısını dinlemediyseniz hayatınızda büyük bir eksiklik vardır.), The Doors, The Who gibi efsaneleri de kesinlikle unutmamak gerekir. 60'lı ve 70'li yıllar rock müziğinin en iyi dönemlerinden birisidir. O dönemde bazı kesimler Rock'n Roll öldü demesine rağmen efsaneler yeni yeni doğuyordu. 70 li yıllardan sonra heavy metal devri hüküm sürmeye başladı. Türkiye'de ise Moğollar, Kurtalan Ekspres (Barış Manço ve Cem Karaca'nın orkestrası olmuş bir gruptur.) ve MFÖ grubu kurulmuştu. Bu yıllarda Rock'n Roll etkin olmasına rağmen bir Blues efsanesi olan Stevie Ray Vaughan zirve dönemini yaşamıştır (Zaten 35 yaşında ölmüştür.).

80'li yıllar

Şarkıların güzelliği açısından çoook güzel bir yıldır. Artık Türkçe müzik değil, yabancı müzik hakimdi ülkemizde. Michael Jackson'ın "Thriller"den sonraki ikinci bombası "Bad" albümü bu yıllarda çıkmıştı. Hatta MJ'nin dünya üzerindeki en etkili albümü "Bad"dir. O yılların ikinci etkili ismiyse "Faith" albümüyle George Michael'dı. George'un kendi açısından da en etkili albümü bu albüm oldu. Bu albüm piyasaya verildikten sonra "Hand to Mouth" şarkısı da hit oldu. Madonna stüdyo albümleri dışında remix albümler yapar, filmler çevirir ve filmlerin müziklerinin albümlerini yayınlar oldu. George ve MJ dışında Whitney Houston da benzer başarıyı yakaladı. Pek çok hit şarkılı bir albüm de Pet Shop Boys'tan geldi. Ertesi yıl çıkardıkları albüme dahil ettikleri "Always On My Mind" da dünya listelerinde 1 numara olan şarkılarındandı. "La Bamba" ile "Los Lobos"u ülkemizde duymayan kalmamıştır sanırım. Sakız olmuştu bu şarkı ağızlarda resmen o yıl. Bazı sanatçılar veya gruplar yıllar öncesinden vardır ama çıkış yaptıkları ve kendilerini tanıttıkları bir albümleri veya şarkıları oluyor. "With Or Without You" ve "I Still Haven't Found What I'm Looking For" şarkılarıyla U2 da bunlardan biriydi. Metallica (Önerecek bir şarkı olarak tek bir şey bulamadık neredeyse bütün şarkıları çok seviyoruz). Dream Theater (Pull Me Under şarkısını dinlemelisiniz.), Red Hot Chili Peppers (tabii ki de Snow ve Californication) ve Nirvana (Smells Like Teen Spirit'i biliyorsunuz zaten.) da bu yıllarda kurulmuştur. Türkiye'de ise bu yıllarda Pentagram (Mezarkabul) grubu kurulmuştur.

90'lar ve günümüz

Bu yıllar hepimiz açısından en hakim olduğumuz yıllardır. Türkiye'de rock, speed metal, metal tarzı müzikler yeni yeni benimsendiği için yeni gruplar çıkarken, yabancı ülkelerde dijital müziklere başlanmıştır. Ama bu yine de yabancılarda da yeni gruplar oluşmadı demek değildir. Mesela en sevdiğimiz müzik gruplarından Avenged Sevenfold grubu 1999 yılında kurulmuştur. (So Far Away şarkısını dinlemenizi öneririz. Türkiye'de ise Behzat Ç. dizisi ile dinlenmeye başlanan Pilli Bebek gündemdedir. Rock müziğin kraliçesi olan Şebnem Ferah 1994'te kendisinin kurmuş olduğu Volvox grubunun dağılması üzerine bireysel çalışmalarına başlamış ve ilk solo albümü "Kadın"ı çıkarmıştır.

Son olarak da 2015 yılında kurulan Pandorina grubundan bahsetmek istiyoruz. Grubun üyelerinden Ataberk Erdem (sarı ibanezli) grubun kariyerine başladığı yarışmada attığı sololarla "Efsane Öttürgen" lakabını almıştır. Grubun kıvırcık solisti (sevgili üst dönemimiz ;)) Bilge Küçüksoku güzel sesiyle hiçbir kulakta pas bırakmamıştır. Grubun ritim gitaristi Kağan Erol gerek karizması gerek cool hareketleriyle kızları kendine hayran bırakmıştır. Grubun davulcusu Şevval Altındağ minik kafası ve gözükmeyen elleriyle grubunun şarkılarının ritmini belirlemiştir. Ve grubun en önemli üyesi basçı Oktay Baysal yeri geldiğinde çalışmalarda notaları unutup "Caddelerde Rüzgar" çalmasına rağmen muhteşem bir gösteri ortaya koymuş ve ışıkların azizliğinden dolayı "Gölgelerin Efendisi" lakabını almaya hak kazanmıştır.

Biliyoruz ki atladığımız çok fazla müzik grubu ve sanatçı var. Sevmediğimizden değil yer olmadığından ve unuttuğumuzdan dolayı yazamadık. Kusura bakmayın. Bir sonraki yazımızda görüşmek üzere...

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE RESİM VE TEKNİKLERİ

Ahmet IŞIK

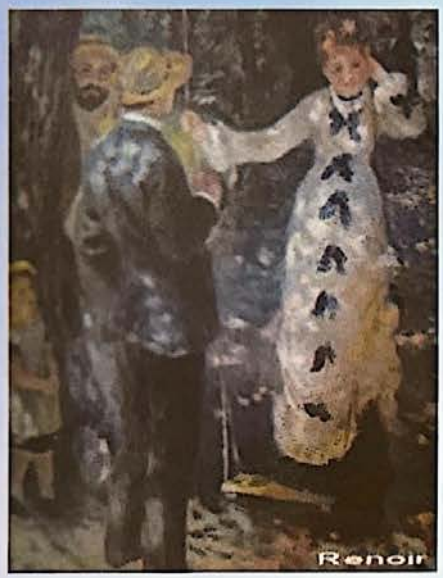
Resim, insan hayatının olmazsa olmazı, sanatların en yücesidir. İnsanlar geçmişten günümüze yaşadığı zaman dilimlerinde sürekli bir sanatla uğraşma gereği duymuştur. Resim ilk olarak geçmiş zamanlarda mağara insanların avladıkları hayvanların resimlerini, figürlerini işlemekle başlamıştır. Geçmişten günümüze kadar resim hayvan derilerine, duvarlara, tuvallere, kağıtlara aktarılmıştır. Resmin bu tarihsel gelişiminde sayısız ressam eserler bırakmış, günümüze ve geleceğe özgünlükleriyle ışık tutmuşlardır.

Degas, Pablo Picasso, Van Gogh, Salvador Dali, Claude Monet, Da Vinci, Ayvazovksi, Rembrandt, Renoir, El Greco gibi birçok özgün isim eserleriyle yeni sanatsal akımlar başlatmış, tekniklerindeki özgünlükle ve hayal güçleriyle kendilerini diğer ressamlardan farklı kılmışlardır.

Günümüzde ise resim, daha az ilgi odağı olmuş, geçmiş zamanlara göre daha az tercih edilir bir hal almıştır. Resim çizmek, çoğu insana göre reprodüksiyon yani orijinal bir resmin kopyasını çizmeye dönüşmüştür. Şehirlerin kalabalıklaşması ve doğal çevrenin, ortamların bozulmasıyla da zaten doğada resim yapılacak yer azalmış olup özgün eser vermek buyüzden de zorlaşmıştır. Resim artık kapalı alan sanatı olmuş, dijital ortama fazla maruz kalınmıştır. Yani kolay olana kaçılmış, kopyalama yöntemi yaygınlaşmıştır.

Tüm bunlara rağmen özgün sanatçılar hâlâ vardır. Kendini sanata adayan bu insanlar, resim sanatını meslek olarak benimsemişler, bu sanatı çıkar için kullanmamakla birlikte hayal güçlerini, yorumlarını eserlerine aktarabilmişlerdir. Zaten resmin de gerçek amacı, sanatçının hayal gücünü kendince yorumlaması değil midir? Bir eser, yorumlanışına göre değer kazanır.

İşte hayal gücü sayesinde az önce de bahsettiğim gibi bazı akımlar ortaya çıkmıştır. Temelini Rönesans'tan alan Klasizm, Neo Klasizm, Romantizm, Realizm, Sürrealizm, Empresyonizm, Kübizm ve son zamanlarda Fütürizm gibi akımlar ortaya çıkmıştır. Bu akımların tabii ki hepsini ele almak uzun zaman alır. Yalnız yine de birkaçından size bahsetmek istiyorum.

Öncelikle Rönesans'la yani Klasizmle başlayalım. Bu akımda konular dinsel ve mitolojiden alınmıştır. Genelde günlük konular yer almaz.Da Vinci'nin Mona Lisa'sı,Raffaello'nun melekleri bu akımın eserlerindendir.

İkinci olarak Empresyonizm yani izlenimcilik denilen bu akım, ressamların günün değişik vakitlerinde güneş ışığına bağlı olarak anlık konuları resmetmesidir. Ressamlar güneş ışığının cisimlerdeki yaptığı renk değişimlerini yakalamaya çalışmışlardır. Örneğin siyah bir atın, güneşte lacivert gözükmesi gibi. Renoir'in birçok eserinde buna rastlamak mümkündür.

Tabii ki bu akımlar her ressam tarafından kabul görmemiştir. Bununla birlikte buna tepki olarak da bazı akımlar ortaya atılmıştır. Puantaizm, empresyonizme tepki olarak doğmuş bir akımdır. Puantaizmde ışık o denli önemlidir ki biçim, düşünsel içerik, konu önemini kaybetmiştir. Her şey ışıkların altında erimiştir. Renge fazla önem verilmiş, öyle ki rengin değerini kaybetmemesi için renkler noktalar şeklinde karıştırılmadan yan yana

kullanılmıştır. Yeşil elde etmek için mavi ve sarıyı yan yana kullanmak gibi. Bu akımda Seurat büyük eserler vermiştir.

Resim, insan hayatına konu olmuştur, hatta insan hayatını konu almıştır. İnsanlar yaşadığı her şeyi resmetme gereği duymuştur. İşte Birinci Dünya Savaşı'nın yıkıcı etkisi de sanatta Dadaizm adı verilen akımla kendisini göstermiştir. Amaç parçalayarak, aykırı şeyler yaparak tepkileri göstermektir. Duchamp bu akımda boy göstermiştir.

En çok dikkatimi çeken akımlardan biri olan Kübizm'den de bahsetmek istiyorum. Kübizm nesneleri geometrik şekiller olarak görmek ve resmetmektir. Duygulardan çok akla dayalı resimlerin yapıldığı bir akımdır. Picasso ve Braque'in sayesinde ortaya çıkmıştır. Kübizm analitik aşama ve sentetik aşama olarak incelenebilir. Analitik aşamada ev eşyaları gibi, müzik aletleri, natürmortlar yapılmıştır. Sentetik aşamada ise gazete parçaları sigara gibi değişik malzemeler resme girmiş ve kolaj adı verilen kompozisyon oluşturulmuştur. Özellikle Picasso bu akımda eserler vermiştir.

Son olarak sürrealizmden bahsetmek istiyorum. Sürrealizm 20.yy başlarında ortaya çıkmıştır. Bu akımda sanatçılar bilinçaltının düşsel dünyasına yönelmişler, nesneleri kendi doğal ortamlarından çıkararak düşsel bir ortama taşımışlardır. Ressamlar psikoloji ve bilinçaltı ile ilgilenmiş, resimlerine yansıtmışlardır. Bilinçaltının ve rüyaların gizemli dünyası onları çekmiştir. Picasso "Sürrealizm bir rüyalar iklimidir."der bu akım için. Bu akımın en önemli temsilcileri ise özellikle Salvador Dali,Miro,Picasso,Chagall'dır.

Bu akımlar sadece bir kaçıydı. Biraz da resmin tekniklerinden söz etmek istiyorum. Resim; karakalem, yağlı boya, sulu boya,pastel boya,guaj boya,akrilik boya,kuru boya gibi bir çok teknikte çizilebilir.Bunlardan kısaca

şu şekilde bahsedebiliriz:

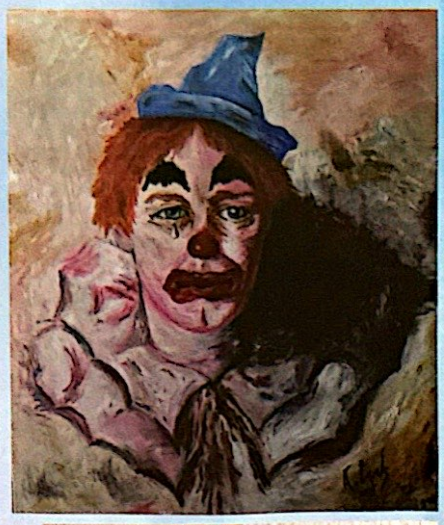
Öncelikle karakaleme bakacak olursak, bana göre resmin temelidir. Bir kağıt bir kalem yeterlidir zaten. Zahmetsiz bir tekniktir. Fakat buna rağmen mükemmel eserler ortaya çıkar. Resimlerin sıcaklığı, tonlamaları, koyu-açık dengeleri, gölgelendirmeler dikkate alındığında kaliteli bir eser elde etmek mümkündür. Japon anime karakterlerinden futbolculara kadar birçok figür elde etmek mümkündür. Öğrenciyiz sonuçta, mutlaka ki sıralarımızı bir resim defteri gibi kullanıp karalamalar yapmışızdır. Aslında boş gibi görünse de mükemmel bir pratik uygulamasıdır bu.

Kağıda çizdiğimiz resimlerde bana göre öncelikle cesaret, cesur çizgiler aranmalı. Çizmekten korkmamalı. Şahsen ben hata yapıldıkça ilerleme kaydedilebileceğini düşünüyorum. Bu hataları düzelttikçe resim daha kusursuz bir hal alacaktır. Aslında sadece karakalem için geçerli değildir bu çünkü her teknikte böyledir.

Biraz da renkten bahsedelim. Yağlı boya ve akrilik boyayı ele almak istiyorum. Öncelikle renk, resme apayrı bir dünya kazandırır. Karakalemden renge geçiş, gölgelerle dolu hipnotize eden koyu dünyadan, her şeyin rengârenk olduğu, insana huzur veren, zamanın öneminin olmadığı hatta nasıl geçtiği bile bilinmeyen bir dünyaya geçiştir. Renk, kendi başına ayrı bir dünyadır. En güzel duygular renkle anlatılır zemine. İşte bu tablolarda da akla gelen ilk boyalar genelde akrilik ve yağlıboyadır. Akrilik ne kadar son zamanlarda popüler olsa da, büyük bir gelişme kaydetmişi ve çoğu resimde birtakım

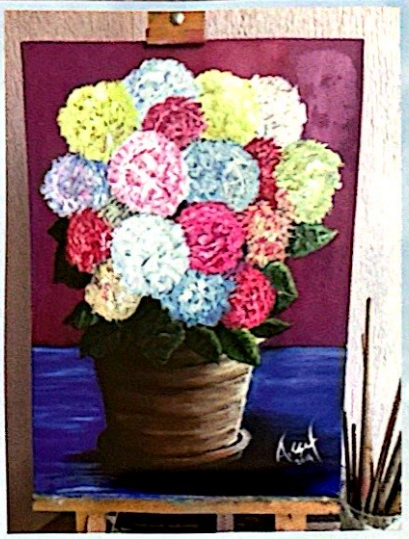
ayrıcalıklarından dolayı tercih edilir hale gelmiştir. Bu ayrıcalıklardan isterseniz biraz bahsedeyim.

Akrilik boyanın tercih nedeni bence başta temizliğinin kolay ve zahmetsiz olmasıdır. Akrilik boya yağlı boya gibi yağ bazlı değil su bazlıdır. Yağlı boya yağ ile inceltilirken, akrilik boya su ile inceltilir, temizlenir. Fırçaları temizlemek akrilik boyada daha kolaydır, tinere gerek yoktur. Çabuk çözünür. Yalnız tüm bunların yanında çabuk kuruması gibi bir dezavantajı da vardır. Özellikle hava sıcak ise paletteki boyalarımıza bol su ilave etmeniz gerekir. Yoksa o dalgınlığınızla fırçamızı paletinize götürdüğünüzde boyaları pudingin üst tabakası gibi bir tabaka tutmuş halde bulabilirsiniz. Fakat bu bazı ayrıcalıklarına rağmen hala benim tercihim yağlı boyadan yanadır. Yağlı boya daha eski bir tarihe sahip olmakla beraber, en güzel eserler bu boyalarla verilmiştir. Yağlı boya zahmetlidir. Tuval üzerinde yapılan bir hata, düzeltilebilmesi için minimum bir gün beklemek gerekir. Çünkü öncelikle o zemin çamurlaşır, kötü bir hal alır. Bu yüzden yağlı boya olabildiğince az hata gerektiren bir iş yani bir profesyonellik işidir. Aynı zamanda yağlı boyada fırçaların bakımı da zordur.Temizlenmemiş fırça,kurursa kolay kolay hayata döndürülemez.Ölmüştür,atın gitsin yani.Fakat yağlı boya tüm bu zorluklarına rağmen akrilik boyaya göre daha çekici gelmiştir bana.Yağlı boyanın kıvamı akrilikten de farklıdır zaten.Yağlı boyayı daha cezbedici kılan da o kıvamdan dolayı zemin üzerinde ressamın tekniğini daha iyi yansıtabilmesidir.

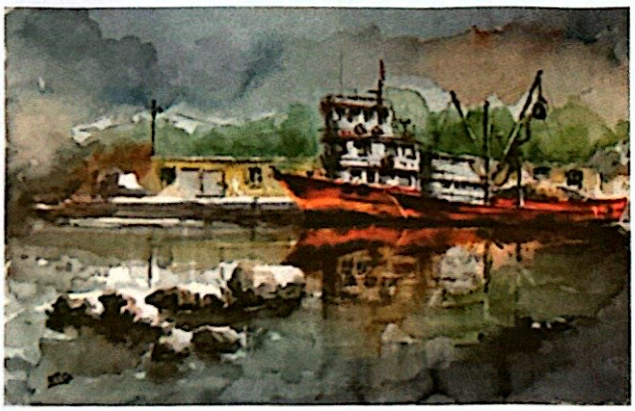

Özellikle yağ bazlı olduğundan daha göze hoş görünen bir tonlaması ve güzelliği vardır. Yani aynı resmi bir akrilik, bir de yağlı boyayla yapsak benim tercihim yağlı boyadan yana olur. mBiraz da sulu boyadan bahsedecek olursak, sulu boya bir renk çalışması olmasına rağmen bu çalışmalardan biraz farklıdır. Öncelikle bir sulu boya resmi yapmak için biraz kalın ve dokulu bir kağıt ve sulu boyayla birlikte birkaç suluboya fırçası gereklidir. Bu çalışma iki türlü yapılır: Birincisi öncelikle çalışacağımız zemini ıslatıp, üzerine fırça ile boyayı aktarabiliriz. İkincisi ise boyayı aldıktan sonra su kabımıza batırıp bol sulu biçimde

kağıdımızın üzerine uygulayabiliriz. Anlayacağınız, sulu boyada aslında boyadan çok su kullanılır.Yani ince bir çalışma gerektirir.Bunlar her ne kadar kulağa hoş gelmese de sulu boyayla verilen eserler bir o kadar ihtişamlı ve değerlidir.

Resim, gözüktüğü gibi birçok teknikle çizilebilir. Bu tekniklerden özellikle Rönesans devriminden sonra doğan birçok akım günümüze de yön vermiştir. Resim, insana huzur verir. Ben çizemem, çizsem bile anca çöp adam çizerim gibi klişe düşünceler kabul edilemez. Resim, her ne kadar sanat olsa da bunu herkes yapabilir. Sonuçta resim, duyguların kağıda aktarılmasıdır. Unutmayın, resmin her ne kadar yarısı teknik ve el becerisi gerektirse de, diğer yarısı hayal gücüdür. Yani emin olun ki bir yarısı sizindir.

Sağlıcakla kalın...

Kung Fu Panda • Ters Yüz

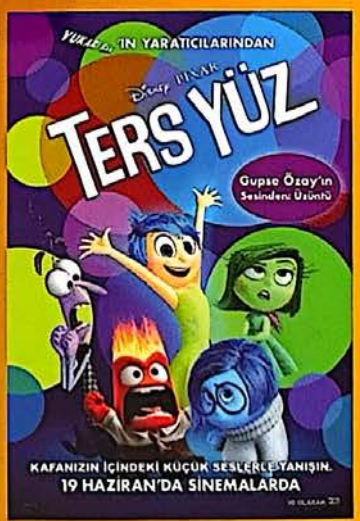
Cemre Su DEMİRTAŞ

Skadosh!

Karşınızda animasyon dünyasının en efsane serilerinden Kung Fu Panda. Bir kahraman olsam Kung Fu Panda olurdum düşüncelerini getiriyor akıllara. Aşırı sevimli, çılgın(!) bir dövüş yeteneğine sahip, biraz saf bir tip karşımızdaki. Usta Shifu'nun da çok emeği var üzerinde. Usta Shifu ilk filmde dövüş yeteneğini yemeğe olan açlığıyla bağdaştırarak ilmek ilmek dokumuştu. Zaten en başından Po Kung Fu'ya hayrandı. Fakat biraz fazla olan vücut ölçüleri ve aşırı sakarlığıyla imkansız gibi bakılıyordu. Ama demek ki neymiş o kadar da umutsuz olmamak gerekiyormuş. Yani fazla spoiler vermeyeyim ama ilk film doğuşu, ikinci film sınırlarını anlaması ise bu da ne kadar ileri gidebileceğinin filmiydi. İzlerken yerinde kahkaha attığım yerinde duygulandığım bir animasyondu. Yani DreamWorks yine epey iyi iş çıkarmış. Göründüğü kadar kolay olsa da yapsak havalarında çıkıyorsun filmden. Bu yaşta hala bunu mu izliyorsun diyenlere skadosh yapmak istemem o yüzden şanslarını zorlamasınlar bence . Sıradan hayat içinde arada animasyon dünyasına da dalmak gerekiyor. Yani izlerseniz pişman olmayacağınız bir devam filmi.

Ters Yüz

Kafamızın içindeki sesler gerçekten oradalar. Bu animasyonla bunu net bir şekilde gördük bence. Yukarı Bak gibi bu filmde çok başarılıydı. Hatta boynuz kulağı geçti diyebilirim. Bir çok dalda ödül aldığı gibi herkesten tam puan da aldı. Film bence çocuk filmi değildi. Zaten yapımcılar filmi çocuklara izletmişler gösterilmeden önce. Biraz fazla mı karmaşık oldu diye. Gerçekten fikir o kadar yaratıcı ki izlediğim en iyi animasyonlardan diyebilirim. Riley'in doğduğu andan beri hayatına dahil olan duygular ona yön veriyor. 5 tane duygu var:

Sevinç,Üzüntü,Öfke ,Korku,Tiksinti. Ayrıca Riley'in zihninde Riley'in hayatındaki önemli zamanları temsil eden küçük yuvarlak şekilde olan ve sadece sarı renkte neşeli hatıraların geldiği "çekirdek hatıralar" var.Üzüntü'nün Hokey Adası'ndaki çekirdek hatıraya dokunmasıyla Hokey Riley için üzücü hale gelir ve olaylar bundan sonra başlar. Yani izlediğinize pişman olmayacağınız bir film daha. 3D olması da sinemada ayrı bir güzellik katıyor.

MARSLI

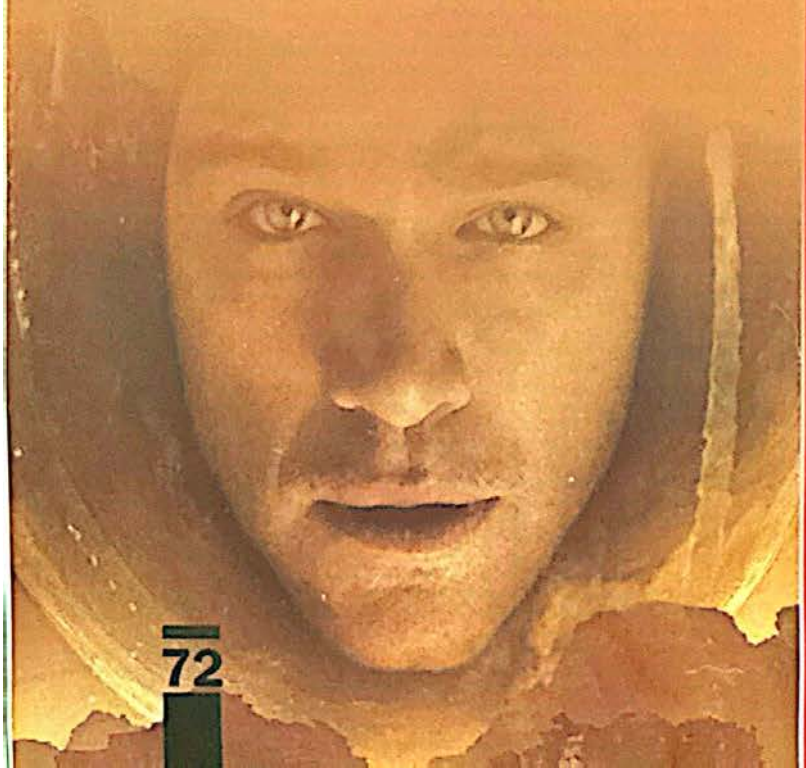
Bu filmi izledikten ya da kitabı okuduktan sonra "Oğlum ben de yaşarım orda." veyahut "Sınavlar da yaklaşıyor, şöyle bir Mars tatili mi yapsak?" vb. yorumlar yapmaktan kendinizi alıkoyamayacaksınız.

Matt Damon'un başrolde oynadığı 2015 yapımlı bir bilim kurgu filmi olan Marslı 2001'de yazılan kitaptan uyarlandı.

Mars'a giden bir mürettebatın bir fırtına nedeniyle dünyaya geri dönmek zorunda kalması ve geri dönerken bir kişinin Mars'ta kalmasıyla başlayan hikaye, gezegende yalnız kalan astronotun oradaki yaşam mücadelesini konu alıyor. Her Amerikan filminde olduğu gibi astronot kurtulup mutlu sona ulaşıyor film, ama bir telaş oluyor insan.

Aslında evrenin bizim yaşamımıza nasıl ters düştüğü ve ona bir şeyleri diretmedikçe bizi görmezden geldiğini fark ediyorsunuz bu film ile.

Koltuklarınıza yerleşin ve Mars'ın aslında nasıl şaşırtıcı kırmızı bir gezegen olduğunu izleyin!

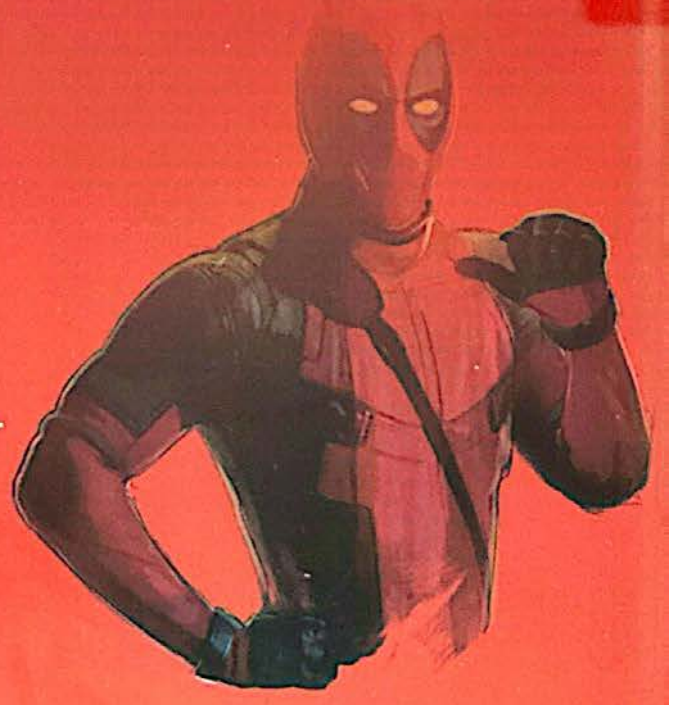

Film severlerin uzun zamandır büyük bir merakla beklediği, yönetmen koltuğunda Tim Miller'ın oturduğu Deadpool, sonunda hayranlarıyla buluştu. Amerika'da vizyona giren film ilk hafta sonunda 135 milyon dolar kadar hasılat elde ederek yeni bir dünya rekoruna imza attı. Şimdiye kadarki süper kahraman filmlerinden farklı olarak bu filmde aksiyonu zirvede yaşarken aynı zamanda bolca kahkaha atabilirsiniz.

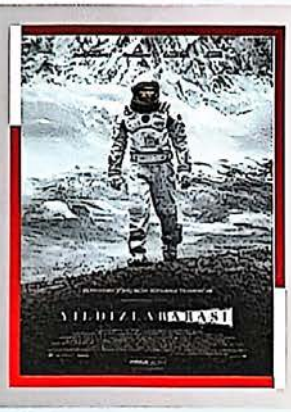
Filmdeki olayların başlangıcı eski bir asker olan Wade Wilson'ın kanser olduğunu öğrenmesi ve tedavisinin olmaması nedeniyle kendini kurtuluş yolu olarak gördüğü bilimsel bir deneye kobay olarak adaması ile başlıyor.

Gerek eğlenceli, gerekse aşırıya kaçan bazı sahneleri ile izleyicileri eğlendirmekten geri kalmıyor. Dövüş sahneleri ile aksiyonu doruklarda yaşatan bir film olmanın yanında harika grafikleri ile bizleri büyüledi. Eğer yaşınız tutuyorsa şiddetle izlemenizi tavsiye ediyoruz.

Etkisinden Kurtulamadıklarımız

Nil Su DEMİR - Öykü OKUR

INTERSTELLAR (YILDIZLAR ARASI)

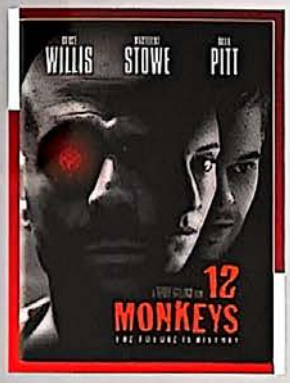
Christopher Nolan'ın bilimkurgu filmi olan Interstellar 2014'de vizyona girdi. Film astronot olan Cooper ve onun çevresinde gelişmektedir. Cooper geniş mısır tarlalarında çiftçilik yapmaktadır. Onlarla yaşayan büyükbaba Donald çocuklara göz kulak olmaktadır. Cooper'ın küçük kızı ise inanılmaz bir zekaya sahiptir. Bir gün insanlığın geleceğin devamı için Cooper göreve çağrılır. Bunun için görevlendirildikleri gezegene gidip yaşam bulmak için çabalamaları gerekmektedir. Ayrıca Cooper'ın macerası sırasında girdiği kara delik ve zamanın bükülmesi sizin filmi anlamanızı zorlaştıracak ama olayları film ilerledikçe çözmeniz filmi izleme isteğinizi arttıracak ve daha da meraklanacaksınız. Bu filmi kesinlikle izlemelisiniz.

ulamadık, bulamamışlar da. Belki evrenimizde geçerli olan zaman böyledir, kim bilir; belki kaderimiz yazılmıştır...

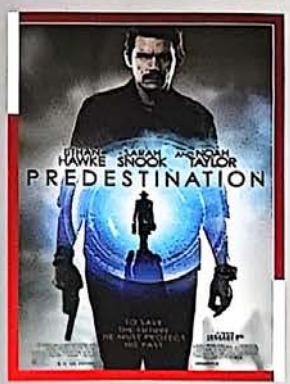
BUTTERFLY EFFECT (KELEBEK ETKİSİ)

Kelebek etkisinde olaylar Evan Treborn adlı kişinin etrafında gerçekleşiyor. Evan küçükken yaşadığı karanlık olaylar onun fazla strese maruz kalmasını ve baygınlıklar geçirmesine sebep oluyor. Fakat gidip gelen hafızası nedeniyle olayları tam olarak anlayamıyor. Yıllar geçtikçe hafıza sorunu ortadan kalkar. Bir gün küçüklüğünde tuttuğu günlüklerden birini bulur. Herhangi bir sayfasını alıp okuduğu sırda birden her şey değişir ve kendini az önce okuduğu olayın içinde bulur. Zamanda yolculuk yaparak yarım kalan anılarının karanlık kısmına döner. O sırada geçmişte değiştirdiği olaylar onun geleceğini de etkileyecektir. Geçmişten geri geldiğinde şimdiki hayatını normale çevirmeye çalışacaktır. IMDb'den yüksek bir puan alan bu gerilim filmini izlemenizi tavsiye ederim.

12 MONKEYS (12 MAYMUN)

1995 filmi olan 12 Maymun'un oyuncu kadrosunda Brad Pitt, Bruce Willis, Madeleine Stowe gibi ünlü isimler bulunmaktadır. Film ölümcül bir virüsün Dünya'yı tehdit etmesini konu almıştır. Birçok kişinin ölümüne yol açan virüs 2000'li yıllarda Dünya'nın sadece çok az bir kısmını hayatta bırakmıştır. İnsanlar virüsten korunabilmek için yeraltında yaşamaya başlar. Virüsü yenebilmek için James Cole zaman makinesiyle geçmişe gönderilir. Yanlışlıkla 1990 yılına gönderilen James Cole bilim adamları için araştırma yaparken akıl hastanesine kapatılır. Hastanedeyken tanıştığı psikiyatriste olayları anlatarak inandırmaya çalışır. Ayrıca virüsü yenmelidir. James Cole'un dünyayı kurtarış macerasını izlemelisiniz.

PREDESTINATION (KADER)

Yönetmenliğini ve senaryosunu Peter Spierig, Michael Spierig'in üstlendiği 2014 yapımı film zamanda seyahat farklı bir yönde ele alınmıştır. Genellikle bir boyut olarak tasvir edilen zamanın değişik felsefeleri de mevcuttur: bunlardan birincisi Yunanlılarda ve Hintlilerde bulununan devirli zaman anlayışıdır, Aristoteles'in de bu görüşe katıldığı bilinmektedir, ikincisi Augustmus'un da katıldığı çizgisel zamandır. Filmde daire şeklinde dönen ve tekrar eden devirli zaman bulunuyor. İzlerken bile tekrar izleme ya da üzerinde düşünme ihtiyacı hissedeceksiniz. Sonunda olayları sıraya koymaya çalışın ve 'time looping' denen teoriye şahit olun. Ne kadar üzerinde düşünsek de nesne hataları (zamana uygunsuz hatalar, son teknoloji kulaklık gibi) dışında senaryoda hata bulamadık, bulamamışlar da. Belki evrenimizde geçerli olan zaman böyledir, kim bilir; belki kaderimiz yazılmıştır...

Bobby Fischer'ın İzinde: Masum Hamleler

Tuna ÖZATEŞ

On birinci dünya şampiyonu Bobby Fischer saldırgan oyun tarzı kadar ilginç hayatı, ortadan kayboluşu ve tekrar ortaya çıkışı, ölümü ile de kuşkusuz tüm satranç severlerin ilgisini çeken bir oyuncuydu. Bobby Fischer'ın IQ'su 180'di.Ortadan kaybolduktan sonra satranç severler hayal kırıklığına uğramış ve başka oyuncularda onu bulmaya çalışmış. Masum Hamleler(Searching for Bobby Fischer) filmi de yeni bir Bobby Fischer arayışını anlatıyor, genç satranç dehası Josh Waitzkin acaba yeni Bobby Fischer mıydı?

ilm Bobby Fischer'a adansa da dışarıdan görünenin aksine Josh Waitzkin isminde Amerikan bir ustanın kariyerinin başını anlatmaktadır. Film babası Fred Waitzkin'in oğlunun ilk şampiyonluğunu anlatan aynı isimdeki kitabından uyarlanmış. Filmde Fischer'ın Spassky ile maçı, verdiği röportaj ve Fischer'ın hayatından birçok kesit aralara sıkıştırılmış.

1993 yapımı filmin başkahramanı Josh adında 8 yaşında bir çocuk. Bir gün parkta satranç oynarken yeteneği parkın sürekli oyuncularından Vinnie'nin ilgisini çeker, Josh aynı zamanda çok hızlı oynadığı için Vinnie onda ortalıktan yeni kaybolmuş Bobby Fischer'ı görmüştür. Eve geldiğinde babası da bu yeteneği fark edince Josh'ı şehrin önemli kulüplerinden birine götürüp ünlü antrenör Bruce Pandolfini ile çalıştırmak ister. Başta isteksiz olan Pandolfini, parkta Josh ve Vinnie'nin oyununu izleyince fikir değiştirip çalıştırmaya karar verir.

Filmin en etkileyici sahnelerinden birinde, Pandolfini bir derste Josh'a taşları dizip 4 hamlede matı bulmasını ister. Genç usta, taşları oynatmadan yapamayacağını söyleyince hocası işini kolaylaştırayım diyip taşları koluyla fırlatır ve önünde boş bir tahta kalır. Genç usta bu konumda 4 hamlede matı hızlıca bulur. Gerçekte de birçok satranç oyuncusu için tahtaya bakmadan hesap yapmak daha kolaydır.

Eğitmeni Pandolfini ile Josh arasında film boyunca çatışmalar yaşanıyor. Josh bir turnuvada kısa sürede zayıf bir rakibe yenilince Pandolfini Josh'a Washington Square'de yıldırım oynamasını yasaklıyor. Bobby Fischer'ın herkesi küçümsediğini onun da korkmaması gerektiğini vurguluyor. Josh yıldırım oynamayı çok sevdiği için ve rakiplerini küçümsemediği için karşı çıkıyor. Bu çatışmalardan sonra Bruce Pandolfini ile çalışmayı bırakıyor ve parkta satranç arkadaşı Vinnie ile oynuyor, balığa gidiyor kısacası sıkılmadan, içinden geldiği gibi ilgileniyor satrançla.

Bruce Pandolfini ile çalışmayı bıraktıktan sonra Josh yine parkta istediği gibi, bütün oyun için 2 dakika zaman verilen hızlı tempoda oynuyor. Karşısındaki de Vinnie.

Filmin son bölümü 1993 Amerika Gençler Şampiyonası'nı anlatıyor. Josh'ın alt masalardan gelip güçlü rakibi Jonathan Poe ile oynadığı maç görülmeye değer. Vezirini erken oyuna sürüp kaybeden Josh, vezirini geri aldıktan sonra oyun ilginç bir konuma geliyor. Maçı canlı yayından izleyen Pandolfini 12 hamlede kazanç hesaplıyor. Josh da masa başında fark etmesine rağmen bir centilmenlik örneği gösterip rakibinin üzülmemesi için rakibine beraberlik teklif edip birinciliği paylaşmak istiyor. Kabul etmeyen rakibine karşı maçı kazanan Josh, Amerika şampiyonu oluyor ve film kutlama içinde sona eriyor. Filmde ebeveynlerin tavrının çocuğun satranç başarısındaki etkisine de değinilmiş. Josh'ın babası çok hırslıdır, bu hırsı Josh'a bazen zarar verir. Kaybettiği bir maç sonrası Josh'ı yağmur altında sorguya çekmesinden, satrancı küçümseyen öğretmeniyle tartışıp Josh'ı okuldan almasından anlıyoruz bunu.

Masum Hamleler filmi satranççıların yanında diğer insanların da ilgisini çekecek bir film, bir başarı öyküsünü, çatışmaları, arkadaşlıkları anlatıyor. En kısa zamanda izlemenizi tavsiye ediyorum. Aşağıda filmde bahsettiğim iki konum var. Kazancı görebilecek misiniz?

Pandolfini'nin tahtayı dağıttığı konum, beyaz oynar 4 hamlede mat eder.

Poe-Waitzkin maçından, biraz daha zorlayıcı. Siyah 12 hamlede kazanıyor.

1.sorunun cevabı
1.Ac8+ Şa8 2.Va6+ Vxa6 3.Kxa6+ bxa6 4.Fc6#

2.sorunun cevabı
1... gxf6 2. Fxf6 Kc6+ 3. Şf5 Kxf6+! 4. Axf6 Fxf6 5. Şxf6 Ad7+ 6. Şf5 Axe5 7. Şxe5 a5 8. h5 a4 9. h6 a3 10. h7 a2 11. h8=V a1=V+ 12. Şf5 Vxh8 0-1

YENİ DÜNYA

Ozan VURAL

Konu anime olunca insanların aklına her zaman için farklı bir düşünce gelir. Kimi insanlar sadece çizgi film olduğunu söyler, kimi insanlar dizilerin çizgi film haline getirilişi ya da abartılı hayallerin çizgi film şeklinde gösterilişi bazıları da "boş işler bu yaşına geldin hâlâ çizgi film izliyorsun bunları izleyeceğine azıcık ders çalış" der. Bunlar genellikle annemizden duyduğumuz sözcüklerdir (Bu konuda onları pek dinlemeyin). Bu yazıda animenin ne olduğu değil de animenin nasıl izlenmesi ve anime izlemekten nasıl zevk alınır ondan biraz bahsetmek istiyorum.

Bilmeyen arkadaşlar için Japon çizim sanatıyla çizilmiş çizgi dizidir, kendine özgü çizim tekniklerinden oluşur. Animeler, genelde mangaların televizyona ya da sinemaya uyarlanmasıdır. Anime çizim tekniklerine örnek verilirse insan gözleri genelde büyük çizilir, 1.70cm boyundaki bir kişi çizimlerde 2m olarak çizilebilir. Animeler, el çizimi veya bilgisayar yapımıdır. Animelerin konusu her şey olabilir, her türü mevcuttur bu yüzden çok küçük çocuklar için eğitim ve komedi türünde animeler olduğu gibi tamamen yetişkinlere yönelik, felsefi, psikolojik, savaş ve şiddet gibi konuların işlendiği film kalitesinde senaryoları olan animeler de vardır. Şimdi anime bir çizgi filmdir tartışmasına son vermek için anime hem bir çizgi filmdir hem de değildir diyerek geçiyorum.

Aslında hepimiz çocukluğumuzda farkında olmadan mutlaka bir anime izlemişizdir. Mesela Pokemon Samuray Jack, Avatar... Evet, mutlaka birini izlemişizdir ve izlerken de hepimiz çok mutlu olmuşuzdur. Onlar bizim çocukluğumuzun bir parçası gibidir ve bizim çocukluğumuzun saflığının, güzelliğinin bir kanıtıdır. Televizyonda çıksa yine karşısına geçip saatlerce izleyecek arkadaşlar vardır.

Peki anime izlemeye nasıl başlamalıyım sorusuna değinelim. Pek çok insanın anime izlemekten hoşlanmamasının sebeplerinden en önemlisi onu tam olarak keşfetmeden deyim yerindeyse bölük pörçük izlemesi ya da anime kültürü oluşmadan büyük bir anime izlemesidir. Bence mesela Bleach' i ele alırsak dışarıdan bakan birisi Bleach'den bir sahne görse saçma bulur. Çünkü Bleach'deki karakterlerin sürekli kılıç dövüşünü izlemek gerçekten sıkıyor insanı ve animeler hakkında genel bir yargıya varıp orada anime devrini kapatıyor. Başka bir sebebini de kendi yaşadıklarımdan anlatmak istiyorum. Bilirsiniz çoğumuzun sınıfında anime meraklısı bir tip vardır ve benim sınıfımda da sanırım bu tip benim. Mesela bir arkadaş yanımdan geçerken animenin bir sahnesini görüyor ya da merak edip soruyor, sıfırdan başlamadığı için gereksiz bilgi duyan ya da saçma bir sahne gören bu arkadaşlar animeleri gereksiz bulup bir daha hiç ilgilenmiyor.

Bence bir hikayenin, bir dizinin ya da hayatınızdaki herhangi bir olayın sonuç bölümü değil de gelişme bölümü daha eğlencelidir. Animelere de bu açıdan yaklaşmak daha güzeldir. Güzel hikayelerin güzel başlangıçları olmalı o yüzden ben de bu hikayeye bir başlangıç eklemek için sevdiğim animelerden birkaçını tanıtmak istiyorum.

Bu örnekler arasında kendimce en sevdiğimden ve ana karakterlerle yaş, zaman bakımından benzerliğinden dolayı Death Note'u örnek göstermek istiyorum şimdi bu animeyi anlatmak için ilk önce biraz ilk bölümünden bahsetmem gerekiyor.

Yagami Light, üniversite giriş sınavlarına hazırlanan bir lise son sınıf öğrencisidir. Light Japonya'nın belki de en yetenekli ve zeki öğrencisi olmasına rağmen, yaşadığı dünya ona tat vermemektedir. Her gün gittikçe artan suç oranı ve adalet sisteminin çökmüşlüğü, onun için bu dünyayı daha da anlamsız ve çürümüş kılmaktadır. Bu yüzden de hiçbir şeyde anlam görmemektedir. Light, bu buhranlarını kendi içinde yaşarken, ders sırasında bir defterin gökten düştüğünü görür. Okul çıkışı elinde olmadan defterin düştüğü yere yönelir. Defterin üstünde "Death Note" yazmaktadır. Defteri yerden alıp incelediğinde hiç de inanacağı şeylerle karşılaşmaz.

"Bu deftere ismi yazılan insan ölecektir."

Nedenini kendi bile bilmeden defteri alıp evine döner. Evde haberleri izlerken bir adamın bir anaokulundaki öğrencileri ve öğretmenleri rehin aldığını görür. Defterin gerçekliğini test etmek için rehin alan adamın adını deftere yazar. Ve 40 saniye sonra adam ölür. Defterin gerçekliği karşısında şaşkına dönen Light, kendi ideal dünyasını yaratmak için diğer suçlulara yönelecektir. Ama ya insanlar onun varlığını öğrenip peşine dünyanın en iyi dedektifi L'i takarsa?

Tansiyonun hiç azalmadığı, dünya hakkında değişik görüşlerin yer aldığı hiç bitmeyen akıl oyunlarıyla satranç maçına benzeyen bu anime pek çoğumuzun hayalini kurduğu adalet düşüncesinin şekil bulmuş halidir.

Bir diğer örnek ise Full Metal Alchemist'tir. Bu anime bize kardeşlik bağının ne kadar değerli olduğunu, her seçimimizin bir vazgeçim olduğunu, dünyanın kötü olabileceği kadar insanların da iyi olabileceğini anlatır. Zaman zaman ağlatacak zaman zaman güldürecek kısacası hayata bakışınızı değiştirebilecek bir dizidir. Konusuna gelirsek farklı dinlerin, etnik grupların, devletlerin, orduların, dillerin bulunduğu fantastik bir dünya hayal edin. Animenin 1900'lerin başında geçmesine rağmen bazı ileri teknoloji ürünlerin (automail gibi) bulunduğu fakat genel anlamda teknolojinin yine de çok geride olduğu bir dünya hayal edin (fırın, buzdolabı gibi basit şeyler daha icat edilmemiştir). Ve bu dünyanın en önemli bilimlerinden birinin simya (alchemy) olduğunu düşünün. Öyle ki bu, halen bir "büyü" gibi işlemekte ancak bir bilim olmasından dolayı doğanın kurallarını takip etmek zorunda olan bir olgu olarak karşımızda bulunmakta. İnsanlar o dünyada simyaya çok fazla güvendiklerinden ve onu çok fazla kullandıklarından da teknoloji bazı yönlerde çok ilerlemekte, bazı yönlerde ise yerinde saymaktadır. Bahsi gecen bu simya olayının temeli sudur denilebilir. Bir şey yaratmak için o yaratılacak şeyin bütün malzemelerinin mekânda bulunması gerekmektedir.

Buna eşit takas (equivalenttrake veya Japoncası 'tokakoka') denilmekte. Örneğin eğer ki 1 gramlık bir elmas yaratılacaksa yaklaşık 100 gramlık bir kömür parçası gerekmekte, bozulmuş bir televizyonu tamir etmek için televizyonun bozuk parçalarının hepsinin orada bulunması gerekmekte vs. ya da en azından bu, ana karakterlerimizin "simyanın gerçekleri" olarak kabul ettikleri "eşit takas kanunu" idi bir zamanlar. Her ne kadar bütün elementler orada olsa bile bir insan vücudu yapmak halen bir tabu olarak görülmektedir. İnsan vücudu yapıldığı zaman içine bir ruh koymak için çok büyük bir fedakârlıkta bulunulması veya en basitinden vücudun kendisini yaratabilmek için çok büyük zorluklara katlanılması gerekmektedir. Bunu yasak kılan ise insanın "Tanrı" rolünü oynamasını engellemek olarak özetlenebilir veya feragat edilmesi gereken şey çok büyük olduğu için bir tabu halini almıştır, kim bilir? Kahramanlarımız ise 15 ve 14 yaşında iki kardeştir. Bunlar, ölen annelerini canlandırmaya çalıştıkları gün, "bir şeyi yaratmak için bir başka şeyi yok etmek gerekir" kanunu nedeniyle büyük bir olay yaşarlar. Yaşça büyük olan kahramanımız bunu yaparken bacağını kaybeder, öteki ise bütün vücudunu kaybeder ancak ruhu da kaybolmasın diye abisi, kolunu da feda ederek onun ruhunu, şans eseri odada bulunan antika bir zırha hapseder. Hikaye, bu iki oğlanın seyahatlerini ve karşılaştıklarını, yaşadıkları dünyadaki trajedileri, simyanın büyüsünü ve insan olmanın değerini anlatır.

Bu yazı bizim için burada sona eriyor arkadaşlar. Bunu okuyup anime izlemeye başlayacakların ise daha uzun bir yolu var çünkü zamanı geldiğinde animelerden kazandıklarının boş ve değersiz olmadığını anlayacaklar. Animeler de tıpkı kitaplar gibi bizi başka dünyalara doğru yola çıkarır. Her zaman hayattan bir parça gizlidir içlerinde tıpkı gökyüzündeki yıldızlar gibi. Bazen yıldızlar gözükmez fakat onların daima orada olduğunu bilirsiniz işte animeler de sizi orada bekliyor.

DİRİLİŞ ERTUĞRUL

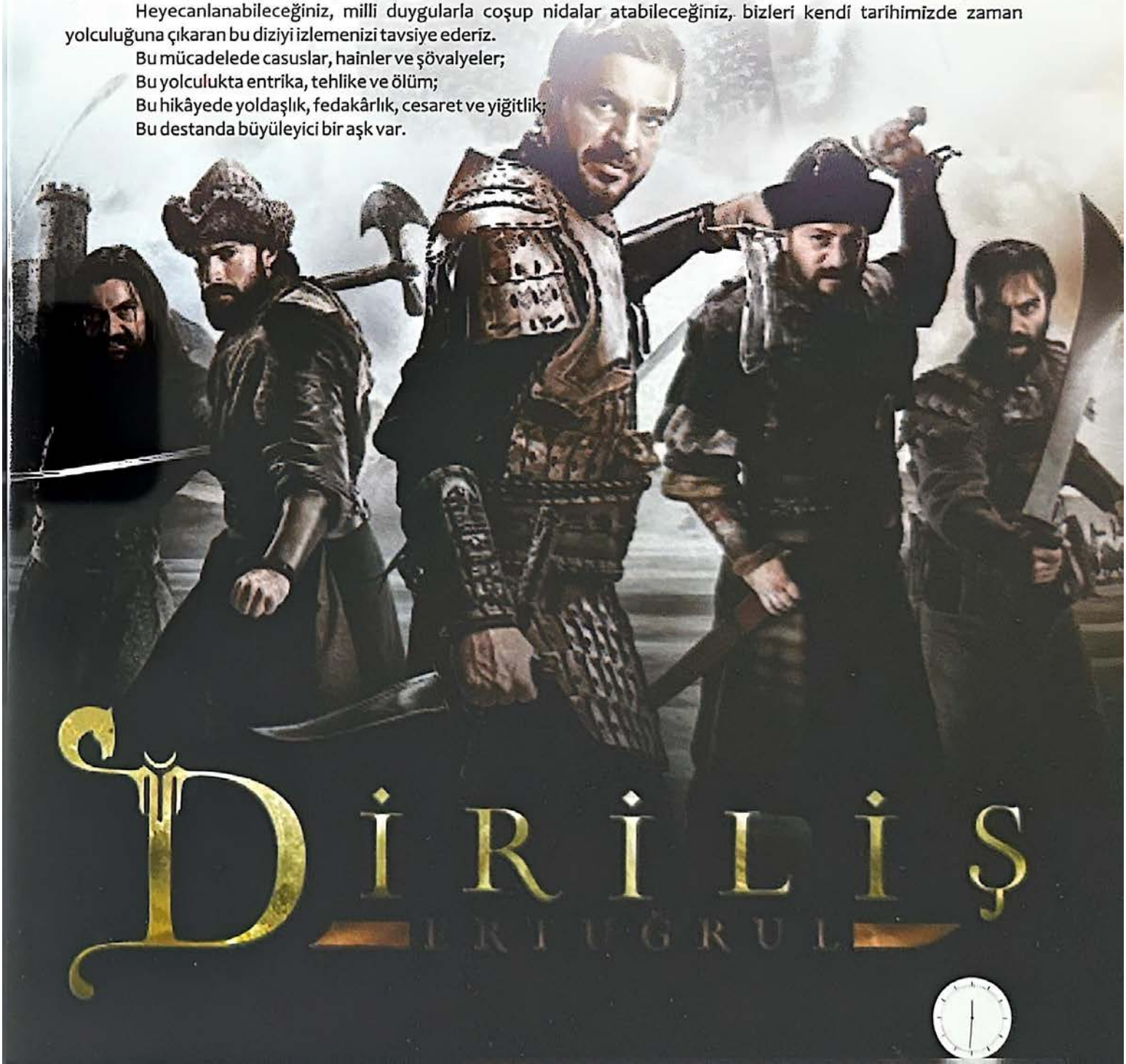
Berkin ARAL - Yasin ÖZTÜRK

"O; güneşi bayrak, göğü çadır eyleyip kısraklarını uçsuz bucaksız ovalara sürdü. Yağız yeri titretip, mavi göğü deldi. Pusatlarını yar eyleyip, ordularını gür kıldı. Daha çok denize, daha çok toprağa ilahi muştuyu taşıdı. O, dünyanın iki hükümdara dar geldiğine inandı. Ve dünyayı bir hükümdara yar kıldı. Süleyman Şah oğlu Ertuğrul ümitlerin tükendiği anda dirilişin adı oldu."

Diriliş Ertuğrul, altı yüzyıl boyunca üç kıtaya hükmedecek olan Osmanlı İmparatorluğu'nu kuran bozkırın haylaz çocuklarını anlatıyor. Engin Altan DÜZYATAN'ın başrolde oynadığı dizide birçok usta isim ve tanıdık sima bulunuyor. Daha şimdiden, yayınlanan bölümlerinin birçoğunda Avrupa çapında reyting rekorları kıran dizide kullanılan tüm kostümler, çadırlar, aletler ve eşyalar dizi ekibi tarafından üretiliyor. Binilen atların dahi özel çiftliklerde yetiştirildiği dizi, izleyenlerini 13. yüzyıla götürüyor. Bunun yanında dizinin internet sitesinde görme ve işitme engelliler için özel olarak yayınlanmasının diğer dizilere de örnek olacağını ve bu konuda duyarlılığı arttıracağını ummaktayız.

Heyecanlanabileceğiniz, milli duygularla coşup nidalar atabileceğiniz, bizleri kendi tarihimizde zaman yolculuğuna çıkaran bu diziyi izlemenizi tavsiye ederiz.

Bu mücadelede casuslar, hainler ve şövalyeler;
Bu yolculukta entrika, tehlike ve ölüm;
Bu hikâyede yoldaşlık, fedakârlık, cesaret ve yiğitlik;
Bu destanda büyüleyici bir aşk var.

DOCTOR WHO

Ekin ERDEM

Dünya tarihinin en uzun soluklu ve en başarılı bilim kurgu dizisi olarak Guinnes Rekorlar Kitabı'na giren Doctor Who ilk kez 1963 yılında yayımlanmıştır. 1989 yılına kadar 26 sezon oynamıştır (Klasik Seri). Ardından 2005 senesinde tekrar başlamış (Modern Seri), 8 sezonu geride bırakmış ve bu yıl eylülde başlayan 9. sezon ile bir kez daha biz whovianları hayrete düşürmeyi başarmıştır.

Doctor'un ana vatanı olan Gallifrey Gezegenini yok eden bir zaman savaşı yaşanmıştır. Gallifrey' de yaşayan zaman lordu ırkı yok olmuştur fakat sadece Doctor kaçmayı başarabilmiştir. Doctor ve genelde insan ırkından olan yol arkadaşları tüm evrende Doctor' un TARDİS adını verdiği zaman makinesi ile uzay ve zamanı keşfeder, gezegenlerde seyahat eder, çeşit çeşit yaratıklarla yüzleşir ve kötüler tarafından tarihe yapılan müdaheleleri engellemeye çalışırlar. Rejenerasyon: Zaman lordlarına özgü bir olaydır. Yeniden canlanma da denilebilir. Doctor, bedenini ölüm esnasında en ufak hücresine kadar yeniler ve bu sayede fiziksel bir değişim geçirir. Aslında dizinin bu kadar uzun sürmesi ve yıllardır aynı çizgide gitmesi rejenerasyon ile açıklanabilir. Doctor Who tarihinde şimdiye kadar on iki Doctor hayatımıza girmiştir. Her yeni gelen Doctor bize diziyi daha da çok sevdirir, diziye ayrı bir renk katar.

TARDİS (Uzaydaki Zaman ve İzafi Boyut): Doctor'un uzay ve zamanda her yere gidebilmesini sağlayan zaman makinesidir. Doctor, TARDİS'i zaman savaşından kaçmak için ödünç almıştır (Sanılanın aksine çalmamıştır.) ve her zaman da geri götüreceğini söyler. TARDİS polis kulübesi şeklindedir fakat içi dışından daha büyüktür. Bu da demektir ki TARDİS'in içi sonsuz büyüklüktedir ve sayısız odası vardır. Fakat whonianların dile getirdiği en büyük sıkıntılardan biri de TARDİS ' in içinin yeterince gösterilmemesidir. Ee dizi düşük bütçe ile çekilnce bu tür eksiklikler ve dizinin efektleri ile ilgili sorunlar oluşabiliyor. Tüm bunlara rağmen nasıl oluyor bilmiyorum ama dizi bizi fazlasıyla tatmin ediyor ve tüm izleyenleri bağımlısı yapmayı başarıyor.

Sonik Tornavida: Bahsetmeden geçemeyeceğim; sonik tornavida, Doctor un kapıları açmada kullandığı ileri teknolojik bir alet. Bir nevi maymuncuk görevi görüyor. Bunun yanında elektronik bir cihazı taramak, takip etmek gibi işlevleri de bulunuyor.

Yol arkadaşları: Dizimizin olmazsa olmazları. Doctor ile genelde tesadüfen karşılaşırlar ve tüm maceralarında Doctor ile beraber mücadele ederler. Modern seri yol arkadaşlarından bahsedecek olursak; ilk göz ağrımız Rose ile gerçek sevgiyi, gidişi ile dizi hafiften çalkalansa da yerine gelen Martha ile toparlandık, gözüpek Martha'mız ile cesareti, Donna ile gerçek dostluğu, ardından gelen biricik çiftimiz Amy ve Rory ile fedakarlığı – ayrıca Amy ve Rory' nin gidişi ile whovianların büyük sarsıntı yaşadığı doğrudur. Şimdiden uyarayım bu bölümler kalbinizde küçücük bir delik açabilir ve birkaç damla gözyaşına sebep olabilir, bu gayet normaldir – en son olarak şu anki yol arkadaşımız zeki mi zeli Clara'mız ile de bitmek bilmeyen aksiyonu doruklarına kadar yaşayabilirsiniz.

Doctor Who... Her bölümde çözülmesi imkansız görünen olaylar... Her zaman Doctor'un zekası ve muhteşem kurgusu ile bizleri hayrete düşüren bir dizi. Bölüm bittikten sonra bile kendinizi boş ekrana bakarken ve olayları aydınlatmaya çalışırken bulabilirsiniz. Ayrıca bu diziyi izlerken birçok matematiksel teorem ve bilimsel bilgi öğrendiğim de doğrudur. Bunu söylediğim zaman insanlar genelde dalga geçtiğimi düşünüyor. Fakat öyle değil. Şu yanlış algıyı da düzeltmeliyim ki dizide sihir kelimesinin "s" si bile yok, tüm olaylar bilimsel bir temele dayandırılmaya çalışılmış. Her seferinde daha mantıklı bir sonuç olamaz diye düşünüyorsunuz.

Diziye başlamak isteyenlere Klasik Seri'nin bir kısmı siyah beyaz ve efektleri de yetersiz ayrıca modern serideki tüm bölüm ve sezonlar birbiriyle ilişkili olduğundan dolayı Modern Seri' nin ilk bölümünden başlamanızı öneririm. Modern Seri'nin ilk Doctor' unu canlandıran (9. Doctor) Christopher Eccleston sizi diziyi sevdirmek konusunda gayet başarılı olacaktır şüpheniz olmasın.

Whovianlara müjde! Geçtiğimiz yıllarda Matt Smith'in (11. Doctor'un) son olacağı ile ilgili çıkan haberler hepimizi çok korkutmuştu. Fakat dizinin yapımcısı Steven Moffat müjdeyi verdi: Dizi en az beş sezon daha devam edecek.

MODA

Yeşim DEMİR

Cumhuriyetin ilanı yeni bir devleti, yeni bir anlayışı, yeni bir yaşam şeklini işaret ediyordu. Atatürk'ün Türkiye için çizdiği yol daha çok Batı yoluydu.Birçok konuda olduğu gibi modada da hızla Batılı ülkeler örnek alındı.

İşte, karşınızda Cumhuriyet'ten günümüze Türkiye'nin moda serüveni: Erkek giyiminde İngiliz tarzı örnek alınıyordu. O dönem erkeklerin hayatındaki pantolon askısının yerini kemer aldı. Türk erkeği şort, bere ve pijama ile tanıştı. Mayo ve güneşlenme şortları da adeta 'trend' oldu.

Ama giyimdeki değişim asıl kadını etkiledi. Bu değişim sadece giyim kuşam ile sınırlı kalmamıştı. Batılı tarz Türk kadınını çok sevdiği uzun saçlardan ayırmıştı. Osmanlı Dönemi'nden kalma "Beyaz tenli kadın güzeldir." düşüncesi vardı. Büyük büyük babaannelerimizin resimlerinde de o bembeyaz porselen suratları görmez miyiz zaten? Ancak batılı trend öyle demiyordu. O yüzden pamuk beyazlığındaki yüzlerin yerini yanık tenler aldı. Türk kadını güneşlenmeye ve yanmaya özen gösterdi. Yine aynı dönem ince çoraplar ve kısa saçın üzerine takılan 'cloche' şapkalar Türk kadınının hayatına girdi.

Atatürk, Türk kadını için belirlediği Batı kadını imajını ilk önce eşi Latife Hanım'la Türkiye'ye gösterecekti.

Cloche şapkalar gidiyor mu?

1930'lu yıllara gelindiğinde modaya sadelik gelmişti. Ancak bunun sebebi moda tutkusunun aksine dünyayı etkileyen ekonomik krizdi. Bu yıllarda bayanların beğenerek kullandığı "cloche" şapkaların modası geçmeye başlamıştı.

Naylon çorap Türk kadının dünyasına giriyor.

Türk kadını şimdilerde çok kullandığı hatta onlarca değişik modelinin de çıktığı naylon çorapla 1940'lı yıllarda tanıştı.

1950 ve 1960'lı yıllar moda rüzgarı yönünü değiştiriyor.
1950'li ve 60'lı yıllarda moda rüzgarının yönü Avrupa'dan çok Amerika'ydı. 50'li yıllarda Türkiye'nin çok partili hayata geçişi ve Amerika'yla kurulan yeni ilişkiler etkisini giyim kuşamda da gösterdi.
Hollywood filmleriyle tanışan Türk halkı da "Amerikan Rüyası"ndan etkilendi. Etek boyları kısaldı. Artık kadınlar korselere adeta aşıktı.
Ve 1960'lara gelindiğinde yine kısa etekler ve bedende belirli bir rahatlamaya yol açan çuval elbiseler kadınların hayatındaki yerini aldı.

1970'lere gelinmiş ve "özgürlük" kavramı modaya yansımıştı.
1960'ların sonlarına gelindiğinde dünyada başkaldırının, kadın, çevre hareketlerinin tohumlarının atılıyordu. Türkiye ise bu akımdan ancak 70'li yılların başında etkilenecekti.
Genel anlamda yaşanan özgürleşme modaya da yansıdı. Etekler iyice kısalmıştı. Türk kadınının "mini etek" aşkı işte tam da burada başlamıştı. Sokakta mini etekler, dize kadar çıkan uzun çizmeler, büyük kemerler, bilek hizasında eldivenler, yapay mücevherler ve neredeyse yüzün yarısını kaplayacak büyüklükteki gözlüklerle dolaşan yüzlerce kadına rastlamak mümkündü. Çünkü 70'ler modasıydı!

1980'ler: Türk kadını marka giyiyor!

1980'lerde uygulanmaya başlanan ekonomide liberalleşme politikaları ve yabancı sermayenin Türk pazarına girmesi modayı çok farklı yönlere götürdü.

Dünya modasını şekillendiren dev giyim markaları büyük kentlerde peş peşe mağazalarını açtı. Türk genci de tabii ki bu rüzgardan fazlasıyla etkilendi ve böylece marka dönemi de başlamış oldu.

1980'lerde t-shirt, sweatshirt, tayt gibi İngilizceden dilimize yerleşmiş pek çok kıyafet, saç bantları, lastik ayakkabılar ve eşofmanlar moda oldu.
Türk kadını ise önceleri daha çok erkeklerin elinde tuttuğu iş hayatında yerini yavaş yavaş almaya başlarken bu iş kıyafeti kavramını ülkeye soktu. O dönem etek ya da pantolon üzerine geniş vatkalarla kaldırılmış ceketleri tercih eden kadınlar, profesyonel iş kadını imajının bir yansımasıydı.

90'lar: Duru güzellik
1990'lar vücuda yapışmış triko takımlar, bodyler veya diz boyu kalem etekler giyilmeye başladı. Bayanlarda kuyruklu elbiseler gece kıyafeti olarak tercih edildi. Kadınların şıklığına şıklık katan trençkotlar giyildi, erkeklerde geniş omuzlu ceketler ve pileli pantolonlar giyildi. Süs ve abartıdan uzak giyimler tercih edildi.
Ayrıca bu dönemin en önemli parçalarından biri Levis 501 kot pantolonlardı. Bu pantolonların akımı o kadar çabuk yayıldı ki 501'leri mutlaka kısa, göbeği açıkta bırakan bluzlerle ve ekose gömleklerle tamamlamak gerekiyordu. Ayaklara ise beyaz spor ayakkabı giyilip spor bir moda akımı yakalanırdı.

2000'ler: Burada her şey moda!
2000'lere gelindiğinde ise artık herkes her şeyi giyiyordu. Bayanlara "Ne tarz giyinmeyi seversiniz?" sorusu sorulduğunda alınılan "Kendime yakışanı giyerim." cevabı 2000'lerin anahtar cümlesiydi. Burada herkes özgür, her şey modaydı. Modacılar bir anlamda tekrara düştü ve adeta 70-80 ve 90'lı yılların bir harmanlaması günümüz modasına damgasını vurdu.

moda

1920'ler

1930'lar

1940'lar

1950'ler

1960'lar

1970'ler

1980'ler

1990'lar

2000'ler

ZAMANSIZ MODA

İrem TUTCU & Ceren İÇÖZ

Moda dediğimiz şey, içinde bulunduğumuz zamanın popüler giyim tarzı değil midir zaten? Evet, öyledir. O zaman modanın zamansız olması mümkün müdür? Tabii ki de mümkündür. Sandığımızın aksine öyle parçalar vardır ki emin olun zamanın sınırlarını aşmışlardır.

- Annelerimiz küçükken bize tayt giydirmek istediğinde hepimiz ağlardık büyük ihtimalle. Şu anda vitrinleri süsleyen renk renk taytlar bir dönemin dalga konusu, 70'li 80'li yıllarınsa en moda parçasıydı.
- Üstümüze giydiğimiz parçaları -ister gömlek, ister tişört- pantolonların içine sokmak korkulu rüyamızken şu anda en çok da yüksek belli pantolonlar ile uygulanan bu trend oldukça moda.
- Okul ayakkabısı denilerek bize giydirilen ayakkabıları bir kenara ittik ve bez ayakkabılara geçtik. Eğer siz de onlardan biriyseniz haberiniz olsun, şimdilerde bu cici ayakkabılar oldukça gözde.
- 60'larda genç kızlar yüksek belli şortları, babet ve kısa üstleri ile geziyorlardı. Gözümüz bugünlerde bu görüntülere de oldukça aşina sanki.

İşte bir zamanlar moda olan parçaların tekrar moda olması alışıldık hale geldi. 60'lı yıllardan sonrası retro, öncesi ise vintage olarak geçmektedir. Bazı parçalar ise tekrardan moda olmak bir yana daima yerini korumuştur.

ZAMANSIZ FAVORİ 10 PARÇA

1.Deri Ceket: Her model ve renk seçeneği ile ister asi, ister hanımefendi bir stil yaratın. Konforlu ve şık gözükeceksiniz.

2.Beyaz Gömlek: Beyaz gömlek her kadının kurtarıcısıdır. İster kotla, ister taytla, ister etekle... İş görüşmesinde ya da alışverişte... Her yere uyumlu, şık ve sade olmak elinizde. Farklı görünmek içinse erkek bölümündeki beyaz gömlekler işinize yarayacaktır.

3.Kalem Etek: Özellikle son zamanlarda popüler bir hal alsa da her zaman sevilerek giyildi. Bir kalem etek ile dikkatler daima üzerinizde olacak.

4.Jean (Kot) : Her model ve renginden onlarcası dolabınızda var biliyoruz. Her daim şık ve rahatsınız.

5.CatEye Gözlükler: 60'lı yıllarda Audrey Hepburn ile patlayan bu parça her zaman kullanıldı.

6.Blazer Ceket: Bizim yaş grubumuz için çok kullanışlı olmasa da iş kadınlarının kurtarıcı parçası.

7.Ekose: Bu sezon çok sevildiler ama az sevildiğini ne zaman gördük ki zaten?

8.Siyah Küçük Elbise: Chanel'in bize kazandırdığı en değerli hazine belki de. Nerede olursanız olun ortama uyum sağlayacak asil görüneceksiniz.

9.Babet: Rahat olmadığı düşünülerek pek tercih edilmese de son derece rahat babetler de bulunmaktadır. Bu babetler ile tatlı bir görünüm yakalamak elinizde.

10.Kırmızı ruj: Tüm zamanların vazgeçilmez parçası. Henüz genç kızlar için kullanılması mümkün bir parça olmasa da her kadın hayatında bir gün mutlaka sürecektir.

El Classico

Batuhan DURŞEN

El Classico, bir diğer adıyla El derbi Espanol, Barcelona ve Real Madrid takımının ezeli rekabetidir. Zamanla ciddileşen ve hırsa bürünen bu rekabet, tüm dünyanın en merakla beklenen maçıdır.

Zamanında soyluların ve yönetimdeki insanların takımı olarak kurulan Real Madrid'e karşılık, halkın ve yönetime tepkisi olanların Barcelona takımını kurmasıyla başlar bu mücadele. Real Madrid daha çok İspanyol milliyetçilerin desteklediği bir takım iken Barcelona ise Katalan milliyetçilerinin desteklediği bir takım olmuştur.

Bu rekabetin tarihin tozlu sayfalarında kızışmasında siyasetin yanında sportif başarı ve transferler etkili olmuştur. Di Stefano'nun transferiyle iki takımın birden ilgilenmesi büyük olayların çıkmasına neden olmuş, ardından bu olay FIFA'ya kadar gitmiştir. FIFA'da orta yolu bulmak amacıyla Di Stefano'nun dönüşümlü –hem Real Madrid'de hem de Barcelona'da- oynaması kararını vermiştir. Fakat yoğun baskı yüzünden Barcelona, Di Stefano'nun üzerindeki haklarından vazgeçerek onu Real Madrid'e bırakmıştır. Bunun üzerine oynanan ilk El Classico'da Di Stefano Barcelona ağlarını 2 kez havalandırarak rekabeti kızıştırmıştır. Bunun başka bir örneği ise Barcelona'nın 2. Kaptanı olan Luis Figo'nun Real Madrid'e transfer olmasıdır. Bu yüzden Barcelona taraftarı Figo'ya "hain" lakabını takmış ve protesto amacıyla maç sırasında sahaya domuz kafası fırlatmışlardır.

Diğer kaptan Luis Enriqe ise Real Madrid'den Barcelona'ya transfer olmuş ve taraftarlar arasında kargaşa çıkmıştır. Bu rekabet ve heyecan zamanla büyümüş ve günümüze kadar taşınmıştır.

Genel olarak Real Madrid takımının Barcelona'dan daha fazla galibiyeti olsa da şu ana kadar El Classico tarihinin en çok gol atan ismi Barcelona'nın yıldızı Messi'dir. Son zamanlarda çok başa baş giden mücadelede en son farklı galibiyet 5-0'lık Barcelona üstünlüğüyle tamamlanan maçtır. Bunun yanında son 60 yılın en gollü 3. maçı olan ve 4-3'lük Barcelona galibiyetiyle biten maçı izleme şansı yakaladım. Ortalama bir maçtan daha heyecanlı ve coşkulu geçen maçta Barcelona, Santiago Barnabeu'da (Real Madrid'in stadı) Messi'nin yıldızlaşarak 3 gol birden atması üzerine sahadan galip ayrıldı. Özellikle belirtmek istediğim şey ise hem Real Madrid hem de Barcelona taraftarının yan yana bu mücadeleyi izleyebiliyor olması. Türkiye'de bir derbiye sadece ev sahibi takımın taraftarları giderken, bütün dünyanın ilgiyle takip ettiği bir müsabakada aynı tribünde rakibinle yan yana maçı izleyebiliyorsun. Yanımdaki Real Madrid taraftarlarıyla birlikte izlediğim maçtan galip ayrılmamıza rağmen zevkli bir ortam vardı. Ve gol atan taraftarın sevinci diğer taraftarlar tarafından saygıyla karşılandı.

Bu koca rekabet yakın zamanda son bulabilir çünkü Katalanlar İspanya'dan bağımsızlık isteğinde bulunuyor. Bu istek gerçekleşecek olursa Barcelona ligden ayrılmak zorunda kalacak ve belki de El Classico tarih olacak...

2015'İN OYUNLARI

Uraz KAVZA

No Man's Sky:
İçinde 18 kentrilyon gezegen
olacağını iddia eden oyun,
bekliyoruz.

Rinbow Six Siege:
IGN tarafından E3 2014'ün en
oyunu seçildi. Taktiksel bir F

Batman Arkham Knight:
Bildiğin Batman işte adam
dövüsuyon falan.

Metal Gear Solid V PP:
Kojima'nın son MGS oyunu,
kötü olma şansı yok.

Star Wars Battlefront:
Star Wars temalı FPS.
Biraz Battlefield'a benzemiş.

The Witcher 3 Wild Hunt:
2 yıldır en çok beklenen oyun, artık ertelenme!

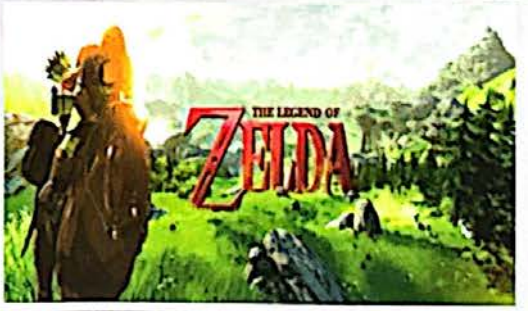
Uncharted 4:
Uncharted 3'ün devamı.

HALO 5 Guardians:
Amerikalıların çok sevdiği serinin yeni oyunu.

Silent Hills:
Kojima-Konami kavgası yüzünden iptal olması muhtemel korku oyunu.

The Legend of Zelda Wii U:
Bu yıl çıkmaz herhalde ama olsun.

Half Life 3:
İnanıyorum bir gün çıkacak.

Yeter
bu kadar
gidin
ders çalışın.

"Bir Zamanlar AFL,,

Ege DEVECİ

ilkel zaman

Yıl 1997... Dünyayı oluşturan patlama kadar büyük yankı getirmese de okulumuzdaki patlama sonrasında ilk tuğlanın toprağa düşmesiyle bu serüvene başladık. İnsanlık için küçük bizim için ise çok büyük bi adımdı bu.

Dünyadaki ilk canlılar ile henüz pek bir bilgiye ulaşamamış olsak da okulumuzdaki ilk yaşam formları, hocalarımız, hakkında yeterli bilgiye sahibiz:

Sınavlarda ne sorarlar? Hangileri çok sözlü notu verir? En disiplinlisi kimdir? Geç kalınca kim kızar?

Çoğunluğu okulumuzun ilkel zamanlarında ortaya çıkmış olan hocalarımız hakkındaki bu bilgiler ve daha pek çoğu AFL'nin uygarlık mirasıdır. Her dönem, kendinden sonraki dönemlere bu bilgileri aktarmakla ve bu ortak mirasa sahip çıkmakla yükümlüdür bu okulda.

I. Jeolojik zaman

Acaba ilkel dönemden alınlarının aklarıyla çıkmış ilk yaşam formları, bizim ilk mezunlarımız kadar başarılı olabilmişler midir değişen dünyaya karşı? Birinci zamanda oluşan Ural ve İskandinav dağları nasıl dünyamızın şeklinde önemli bir etkiye sahipse bizim de okul bahçemizin bir bölümünü Emel Uşaklı Anadolu Lisesi'ne vermemiz okulumuzun bugünkü şeklinde epey etkili olmuştur.

Ural ve İskandinav dağlarının otsuz, kayalık, sarp yamaçları macera için ne kadar uygun olsa da, otsever AFL'lilerimiz için en uygun yaşam alanı elbette ki okul bahçemizdir.

II. Jeolojik zaman

Kıtaların ayrılması bile eminiz bizim kantinimizin okuldan ayrılması kadar zor olmamıştır. Bununla birlikte 2. zamanda başlayan tortulaşma da olduğu gibi AFL öğrencileri de başarılarına yeni bir katman daha eklediler. Dünyamız için hazırlık dönemi olan bu dönem belki bizim daha büyük başarılarımız için de büyük bir hazırlık evresidir.

III. Jeolojik zaman

Bu dönemde bulunan Tetis Ege Denizi'nin babasıdır ve ülkemiz için önemi oldukça büyüktür. Tetis jeopolitik olarak kıtalar arasında bir tampon görevi görmektedir, okulumuz da Kemer-Ayko bölgesinin Tetisi'dir. Yani tampon alan. Tetis gelecekteki jeosenklinaliyle deniz ticaretini önemli ölçüde etkileyecektir. Bizim spor salonumuz ise okul ekonomisinde en az bu ticaret kadar etkili olmuştur. Bir nevi okulumuzun ekmek kapısı olan spor salonumuz umarız ilerleyen dönemlerde yeni ticaret yollarının bulunmasıyla ekonomik önemini kaybedecek ve biz öğrencilere kalacaktır.

O dönemde keşfedilen madenler insanlığın yaşam serüvenine çok büyük bir ivme kazandırmış, insanlığı adeta yeni bir boyuta taşımıştır. Okulumuza gelen akıllı tahtalar da bu büyük keşif kadar etkili olmuş, ders anlatım tekniklerine ve hızına adeta yeni bir boyut getirmiştir. Üzülerek bildiğimiz diğer bir gerçek ise şudur:

Her nasıl günümüzde bu değerli madenler güçlü olanların elindeyse okul tahtalarımız da şu an için okul idaremiz ve hocalarımızın elindedir. Elimizden kayıp giden bu güç yine umuyoruz ki bize geri verilecektir

Yine bu zamanda Atlas ve Hint Okyanusu'nu keşfeden denizciler ne yazık ki bizim bilgi çeşmemizden su içecek kadar şanslı olamamışlardır.

IV. Jeolojik zaman

Eski yurt Egeid karası gibi çökerken yeni yurt İstanbul ve Çanakkale Boğazları gibi yükseliyordu gözlerimizin önünde. Erkek yurdunu İstanbul; kız yurdunu Çanakkale Boğazı'na benzetirsek bu durum Çanakkale'nin geçilmez olduğunu bir kez daha kanıtlar bizlere.

Bu dönemin başında ortaya çıkan biz milenyumlular dünya tarihinde kendimize örnek aldığımız homosapiensler kadar başarılı olamadık henüz. Onlar neandertelleri çoktan yemişken biz hâlâ geçen yüzyılın insanlarıyla birlikte yaşamımızı sürdürüyoruz. Ayrıca dünya tarihi ile olan bu esrarengiz benzerliğimiz bize gösteriyor ki yakın zaman içinde bir buzul çağına daha girebiliriz.

Havalara dikkat edin.

Öğretmenlerimize Sorduk

1)Hayatın anlamı neyde saklı?
Emine TİRİÇ: Aradığın şeyde saklı.
Eyüp ARSLAN: Doğada saklı.
Vedat AKSOY: Kavanozda...
Serkan TİREN: Süleyman Çelik ve Hasan Cengiz'e göre neyde değil zurnada. Boş ver anlamı mutlu ol yeter!
Ayşegül METİN: Bir su damlasında...
Nilgün ÖZ: Kendi iç dünyanda, hayata bakış açında saklı.
Nurettin KILIÇÇÖTE: Hayatın anlamı, hayatın kendisinde saklı. Yaşadığımız, zati, kendi hayatımızın anlamıdır.
Gül ARPA: Sevmekte saklı.
Muammer METİN: Bakış açısında
Emine ALTINSOY: İnsan beyninde
Nihat AFŞIN: Kesinlikle Çine'de
Hasan CENGİZ: Müzik

Bugüne kadar hep onlar bize sordu, şimdi sıra bizde!

2)Sizi tanımlayan kelime/cümle nedir?
Emine TİRİÇ: Bir ben var benden içerü...
Eyüp ARSLAN: Duygusal.
Vedat AKSOY: Tembel.
Serkan TİREN: Ukalalık yapmak istemem o yüzden "yanıt yok".
Ayşegül METİN: Yakın arkadaşlarım bana çılgın derler.
Nilgün ÖZ: Sorumluluk duygusu aşırı gelişmiş.
Nurettin KILIÇÇÖTE: Bak, bak, şu yakışıklı adama bak!
Gül ARPA: İyi bir insan olduğumu düşünüyorum.
Muammer METİN: Zoru başarır, imkansızı denerim.
Emine ALTINSOY: "Hayat bir gündür o da bu gündür."
Nihat AFŞIN: Matematik halleder.
Hasan CENGİZ: Sevecen bir insan

3)Hayata bir daha gelseniz?
Emine TİRİÇ: Kanada'nın yeni seçilen başkanının kabinesinde görev alan bakan olmak isterdim.
Vedat AKSOY: Double yapmış olurum.
Serkan TİREN: Yaşadığım ülkeyi değiştirirdim.
Ayşegül METİN: Belki şu an ikincinin içinde olduğumuz andır. Onun kıymetini bilelim.
Nilgün ÖZ: Daha rahat biri olmak isterdim.
Nurettin KILIÇÇÖTE: Lütfen bana bu şansı vermeyin çünkü olduğumdan başkası olamazdım.
Gül ARPA: Yine öğretmen olurdum.
Muammer METİN: Aynı kişiyi sever ve eş olarak seçerdim.
Emine ALTINSOY: 30-40 yaş arası dönemimi daha iyi değerlendiririm.
Nihat AFŞIN: Öyle bir durum yok.
Hasan CENGİZ: Gelmem

4)En sevdiğiniz gün ve şarkı?
Emine TİRİÇ: Beşerin koyduğu tüm tanımlamalar ve melodiler değişir, benimki de ruh halime göre...
Eyüp ARSLAN: Tüm günler-Ahirim sensin.
Vedat AKSOY: Dokuzuncu sınıfların bilgisayar yazılı günü Sıla- Acısa da öldürmez.
Serkan TİREN: Cuma-Depends
Ayşegül METİN: Sezen Aksu'nun tüm şarkıları
Nilgün ÖZ: Belli bir gün yok. Lionel Richi- I've just called to say I love you
Nurettin KILIÇÇÖTE: Her ayın 15'i. Kapılmışım gidiyorum bahtımın rüzgarına
Gül ARPA: Cumartesi. Birden fazla şarkıyı severim.
Muammer METİN: Güzel olan ve yaşantıma anlam kazandıran her şarkı ve gün.
Emine ALTINSOY: Cuma. Imagines.
Nihat AFŞIN: Çok var (şarkı), bunları dinlediğim günleri de seviyorum.
Hasan CENGİZ: Birçok şarkı- cuma

5)Okulda zombi baskını olsa ne yaparsınız?
Emine TİRİÇ: Zeka saçmalığı görür, akıl "Bazılarını görmezden gel." der.
Eyüp ARSLAN: Zombilere inanmam.
Vedat AKSOY: Aralarına karışırdım.
Serkan TİREN: Call 911
Ayşegül METİN: Onlara laboratuarda sodyum patlatırım.
Nilgün ÖZ: Liderleriyle anlaşma yolu bulmaya çalışırım.
Nurettin KILIÇÇÖTE: Öğrencilerin arkasına saklanır, zombilere "Öğrencileri yiyin onlar daha taze!" derdim.
Gül ARPA: Saklanırım.
Muammer METİN: O an ne işim varsa yapmaya devam ederim.
Emine ALTINSOY: "Hadi ya, zombi diye bir şey yok!" der çalışmalara devam ederim.
Nihat AFŞIN: Zombi ne? Hiç görmedim, korkmam.
Hasan CENGİZ: Euzübesmele çekerim.

6)En beğendiğiniz özelliğiniz nedir?
Emine TİRİÇ: Hazırcevaplılık olabilir.
Eyüp ARSLAN: Çocukları çok seviyorum.
Vedat AKSOY: Not konusunda çok cömert olmam.
Serkan TİREN: Siz söyleyin, neymiş bilelim!
Ayşegül METİN: Çok sabırlıyımdır.
Nilgün ÖZ: Organizasyon yeteneğim ve bu yolla çevremdekileri bir araya getirmem.
Nurettin KILIÇÇÖTE: Cimri olmamak, tabi param olmayınca...
Gül ARPA: Dürüst olmam.
Muammer METİN: Yaradılanı severim, yaradandan ötürü.
Emine ALTINSOY: Tuttuğumu koparmam.
Nihat AFŞIN: Hepsi (Tersten hiçbiri de denebilir.).
Hasan CENGİZ: Mütevazılığım :))

7)Bir dilek hakkınız olsa...
Emine TİRİÇ: 1923 ile 1938 arasındaki ülke ruhunun geri gelmesini isterdim.
Eyüp ARSLAN: Herkesin birbirine iyi davranması, adaletli olunması...
Vedat AKSOY: Dilek hakkımı küçük bir çocuğa devrederdim.
Serkan TİREN: "Sonsuz dilek hakkı" çok klasik olur. O yüzden boş bırakmayı tercih ediyorum.
Ayşegül METİN: Dünyadan terörün kalkması...
Nilgün ÖZ: Ülkede barış isterim.
Nurettin KILIÇÇÖTE: Para, çok para, daha çok para...
Gül ARPA: Çocukların başına kötü şeyler gelmesini engellerdim.
Muammer METİN: Ailemle sonsuza dek yaşamak...
Emine ALTINSOY: Atatürk döneminde cumhuriyetin ilk kurulduğu o yıllara gitmek, o heyecanı yaşamak...
Nihat AFŞİN: Hiç tutmam.
Hasan CENGİZ: Para.

8)Niye bu kadar zor?
Emine TİRİÇ: Sen zorlaştırdığın için.
Eyüp ARSLAN: Ne?
Vedat AKSOY: Zor değil aslında, birazcık karışık.
Serkan TİREN: Çünkü sadece bana bağlı değil.
Ayşegül METİN: Söylemesi kolay.
Nilgün ÖZ: İnsanların çıkarları uğruna değerlerinden vazgeçtikleri için hayat çekilmez oluyor.
Nurettin KILIÇÇÖTE: Yavaş yemek yemek.
Gül ARPA: Sonunda başarmanın hazzını yaşamak için
Muammer METİN: Küçük parçalara ayrılmadığımızdan
Emine ALTINSOY: Kardeşçe yaşamak.
Nihat AFŞIN: Her şeyi bilmeye çalıştığımızdan... (Sınavda çıkmayacak şeylere çalıştığımızdan.)
Hasan CENGİZ: Çalışmayana her şey zor.

HANGİ ÇÖMSÜN?

Aybüke ASKAN • Melike KILINÇ

1)Matematik sınavından çıktınız.Tepkiniz nedir?
A)Bi matematiğe çalıştım,en azından 70 gelse...
B)İyi geçti ya yüksek gelir.
C)Çok kötü geçti ya (99 aldı)
D)İyi geçti de dün basket maçında fena yenildik.
E)İyi geçti iyi aldı.
F)Beklenti içine girmiyorum.

2)Dönem yemeği hakkında ne düşünüyorsunuz ?
A)Oturup yemek yiyip gelicez işte
B)35 lira verip yemek mi yicez ?
C)Herkes siyah etek giycek napsam ya ?
D)O ZAMAN DANS !
E)Ertesi gün yazılı olmasın da..
F)Hocam menüde ne var ?

3)Okulun ortasında merdivenden düştün. Tepkin?
A)Umarım kimse görmemiştir.
B)Aaa yerde para var!
C)Kız çok mu rezil oldum
D)!!!!!!!!
E)Yere düşen kitaplarımı toplarım.
F)Kendi halime gülerim :D

4)Dersi nasıl dinlersin ?
A)Bulduğum her noktaya karalamalar çizerim.
B)Sık sık parmak kaldırırım
C)Bol bol not alırım
D)I can play basketball, football...
E)Ben zaten çalışıp gelmiştim, bu tekrar oldu ya
F)Ders bitsin de kafamı dinleyeyim

5)Okul sonrası aktiviten nedir ?
A)Alışveriş
B)Markete gider, remix dinlerim
C)Boş zamanım yok bugün tenis, yarın...
D)Maç yaparız herhalde
E)Uzanır ders çalışırım
F)Okul kurslarına giderim

6)Kantine neden gidersin ?
A)Canım çikolata çektiği için
B)Canım sıkıldıkça arada uğrarım
C)Bir şeyler içmek için
D)Arkadaşlar orda olacaktı herhalde
E)Genelde gitmem belki su için
F)Arkadaşlar gittiği için yanlarında giderim.

7)En sevdiğin ders?
A)Edebiyat
B)Matematik
C)İngilizce
D)Beden eğitimi
E)Hepsi benim bebeklerim!
F)En sevdiğim ders derken?

A'lar çoğunluktaysa
Zülal Akış:

Eğlenceli ve bir o kadar da kafa dengi bir kişilik! Arkadaş çevrende sevildiğin kadar öğretmenlerin tarafından da seviliyorsun.

B'ler çoğunluktaysa
Emirhan Şahin:

Derslerdeki başarın ve sosyalliğin ile sevilen tiplerden birisin. Espritüelliğin göze çarpıyor.

C'ler çoğunluktaysa
Alper Çetin:

Zevkliliğin ve canlılığın vücut bulmuş halisin. Hareketliliğin gözümüzden kaçmıyor. Herkesle iyi anlaşıyor, gülümsemeni esirgemiyorsun.

D'ler çoğunluktaysa
Zeki Baka:

Rahat ve sporcu tavırlarınla dikkat çekiyorsun. Aman diyeyim bir yerini kırma . Çok girişkensin. Hayattaki ufak şeyler bile seni mutlu edebiliyor.

E'ler çoğunluktaysa
Birce Dönmez:

Hırslı ve sabırlısın. Bu sayede hiç şüphesiz istediğin konularda başarılı olabiliyorsun. Derslerde başarılı olduğun kadar arkadaşlarınla da aran çok iyi. Liderlik özelliğin gözlerden kaçmıyor.

F'ler çoğunluktaysa
İlayda Ökdem – Ahmet Hamza Şiyak

Bu okuldaki en rahat kişilerden biri olmalısın. Davranışlarındaki samimiyet yüzüne yansımış.

MİLENYUM ÇÖMLERİ

Ayşegül ŞEN

Valiz tıngırtıları, hem heyecan hem korku yayan gözler, yemekhane giriş kapısını yurdun giriş kapısı sananlar, önceki gün yurtta tanışanları görüp de umutsuzluğa kapılan gündüzlüler... "2000'li bunlar!" damgasını göğüsledik, attık adımımızı bu pembe-mor duvarlı okula. Geldik bahçeye, tören var tabii, geçtik 9 sırasına. Ne sevinçtir o ki, etrafın çöm kaynıyor! Neyse, bir hafta geçti yüzleri tanıdık; iki hafta geçti, isimleri hatırladık. Fark etmedik geçti gitti zaman, açıldı yazılı muhabbeti! Birer ikişer girdik sınavlara, ama sorarsanız, o zamanlar yine iyiydi şamata!

Her şeyi geçtim de, ilköğretimde ana ders değil zaten diyerekten oyunlar oynadığımız bilgisayar dersimiz korkulu rüya oldu birden. Derste anlatıyor Vaksoy, anlıyorsunuz, geliyor yazılı zamanı. Açınca kitabı her yerden bilgi fışkırıyor. Bir yaramazlık yapıp da kısa kopya falan yazmaya çalışmıyorsunuz zira tek çare olarak kitabı bütünüyle almanız gerekiyor.

Sesten geçilmeyen etüt sınıfımız yazılı haftası sessizleşiyor. Biri diğerine nazaran o derste daha kötüyse tutuyor kolundan diyor çalıştır beni. Yazılı oluyor, okunuyor; bakıyorsunuz ki çalıştıran düşük, çalıştırılan yüksek almış, bu gizem hâlâ çözülemedi, aşıyor boynuz kulağı!

Dönüp bakıyoruz da, 1 yıl bitmiş, akıp da gitmiş. Biliyoruz, kimimiz hangi sınıfta olursa olsun çömez hissedecek, özleyecek bu yılı; kimimizse şimdi çöm lakin ruhu 12. Kimimiz ideal çöm: sessiz, sakin; kimimizse cesaret abidesi. Kimimiz sokaktan dönmüyor, kimimizse adımını dahi atmıyor. Farklıyız, her insan gibi. Ancak unutulmamalı ki:

BİZ, AYDIN FENLİLER, MİLENYUM DÖNEMİ!

ÇÖM-ŞİŞ

Cemre Su DEMİRTAŞ

Çok eski zaman önce AFL öğrencileri çöm yazısı yazmak istemişler. Ama elde olmayan gecikmelerle bu zamana kadar beklemişler. Onlar son beyaz çorap mağdurlarıymış. Bazı süper kahramanlar istedikleri alkışı alamazlarmış. Alkış toplayamayınca da insanları sinir ederlermiş. Herkesin çok korktuğu bir kuyu (9/A) varmış. Sonsuza kadar kasmakla lanetlenen insanlar bu kuyuya inerlermiş.

Bazı cengaverler her gün Portfolio görevini yaparlarmış. Portfolio görevi verilmeyenler ise karşılarına geçip kıs kıs gülerlermiş (Thanks Nöz). Organize olma konusunda üstlerine yokmuş. Sürekli toplanıp pikniğe giderlermiş. Her gece acıkıp yedikleri çiğ köfteler, onlara canlarının acımasına rağmen devam edebileceklerini göstermiş. Ayrıca dönemlerinde iki uğursuz varmış. Bu iki uğursuzun oturdukları ve aynı odada kaldıkları insanlar okulu terk edermiş. Öğretmenleri de onları çok severmiş.

Onlar konuları anlasın diye göbekleriyle atom modeli yaparlarmış. Ama kurtarma sınavında da onları kurtarmaya yeltenmezlermiş. Dönemin sonlarına yaklaştıklarında bir efsane yaşanmış. Meğerse içlerinde çok gizli cevherler varmış. Bir arkadaşları koşarken alevli bir iskelete, bazı arkadaşları halat ellerindeyken deve dönüşüyormuş. Halatta o zamana kadar yenilmemiş bir canavarı yenip efsane olmuşlar.

Hatta "Bu takımı siz üniversiteden mi getirdiniz hocam?" gibi cümlelere sebep olmuşlar. Sonra hep beraber kupayı sırtlayıp geri kalan zamanda harika günler geçirmişler. Hocalarını mutlu ettikleri için onlar da çok mutlularmış. Gökten üç elma düşmüş: Biri onların başına, biri onları bilenlere, biri de bunu dinleyenlere...

Sosyal-FL

Cemal Karabacak @Cemal_Karab... 17sa
Efsaneye göre Gökkuşağının bittiği yeri bulunca okulun tüm dedikodularına erişiyormuşsun

Deniz Bayramoğlu
@dnzbyrmglu

Keşke gerçek hayatta da çıkar yol bulamadığımızda dikme inebilsek gözünü sevdiğimin geometrisinde mesela nerden baksan pisagor çıkıyor

Ertuğrul
@ertugrulerga

Ne zaman hunharca ders çalışırken mola versem kendimi ertesi günki sınavda buluyorum.

Nazmi Berk Boztepe @nberkboztepe 21 Eki
Son ağaç kesildiğinde,son balık avlandığında ve halk oyunu sonrası sıcak su olmadığında beyaz adam paranın yenmeyen bir şey olduğunu anlayacak

Tuğba @tugbatumer 24 Kas
EVET BUNU DA YAPTI.
Her sınavdan 100 alarak çan eğrisine müsaade etmeyen Berkin Aral şimdi de 110 alarak -10 puan eklenmesine sebep oldu.

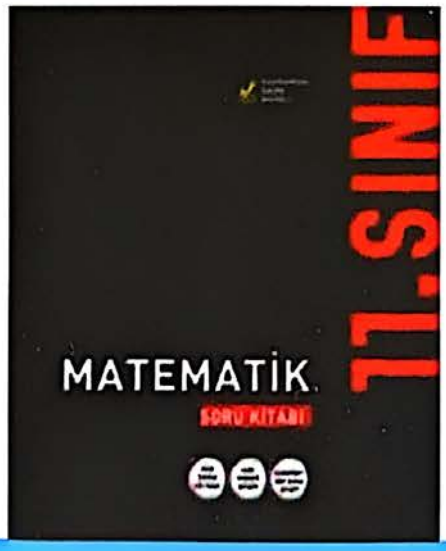

Osman Özmen @osmanozm... 27.12.2014
Süleyman Hoca'nın dersinde biz

ΦЖСЛЙΣΦ
@bugrovic

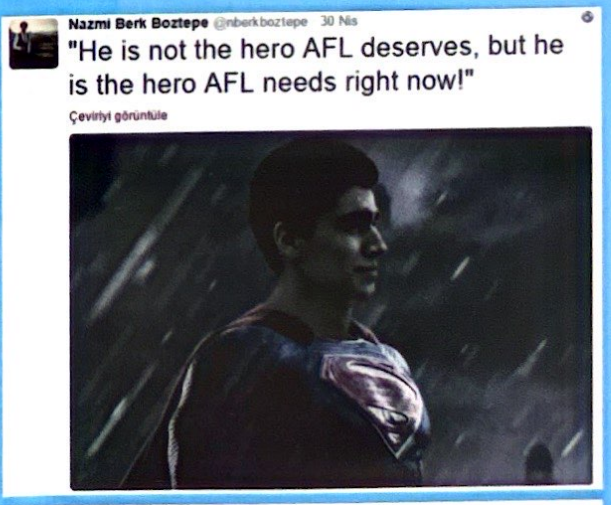
işte kitaplar aleminin polat alemdar'ı. sanki diğer bütün kitaplar önünde diz çöküp aman dileyecekmiş gibi

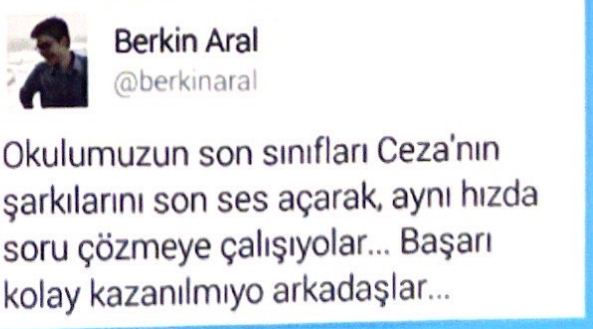

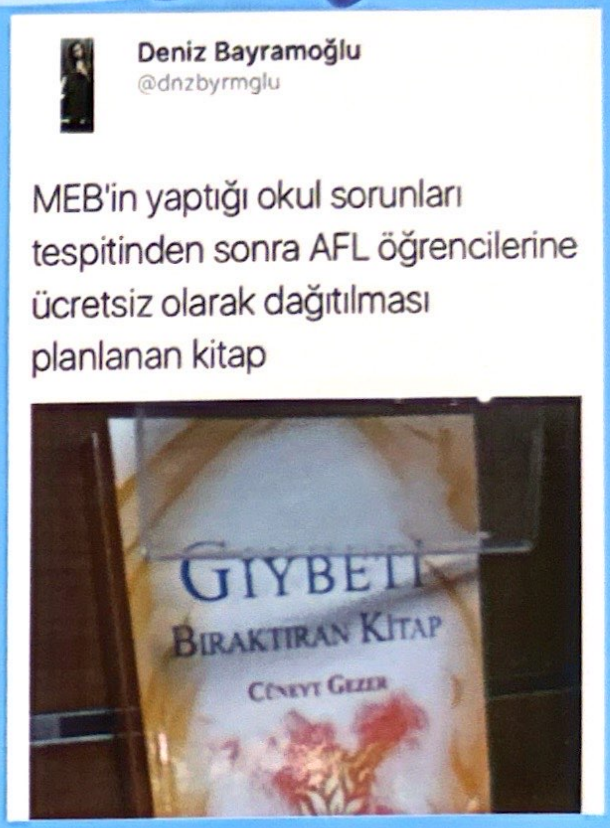
Sosyal-FL

Kağan Erol @kagaanerol · 20 Mar
Kelp-i Rezervuar, pek yakında AFL sinemalarında

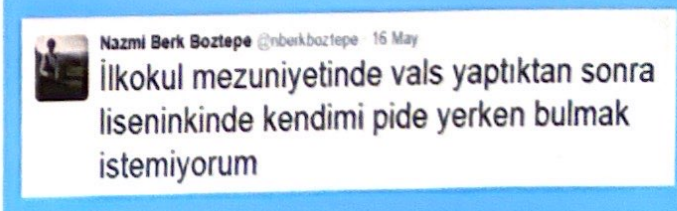

Dilan Akbacı @dilanakbaci 8.09.2014
14 Eylül'de yurt koridoru

Nazmi Berk Boztepe @nberkboztepe · 30 Nis
"He is not the hero AFL deserves, but he is the hero AFL needs right now!"
Çevirliyi görüntüle

Berkin Aral
@berkinaral
Okulumuzun son sınıfları Ceza'nın şarkılarını son ses açarak, aynı hızda soru çözmeye çalışıyolar... Başarı kolay kazanılmıyo arkadaşlar...

Deniz Bayramoğlu
@dnzbyrmglu
MEB'in yaptığı okul sorunları tespitinden sonra AFL öğrencilerine ücretsiz olarak dağıtılması planlanan kitap
GIYBETİ
BIRAKTIRAN KİTAP
CENEYT GEZER

Selçuk Ermumcu @master_mitsuka · 27 Ara 2015
Çok bilinmez, Mehmet Usta die Kannaken albümünde rahmetli Cem Karaca ile çalmıştı.
youtu.be/aHO611kgWx0

Nazmi Berk Boztepe @nberkboztepe · 16 May
İlkokul mezuniyetinde vals yaptıktan sonra liseninkinde kendimi pide yerken bulmak istemiyorum

Doğru yön, doğru tercih...

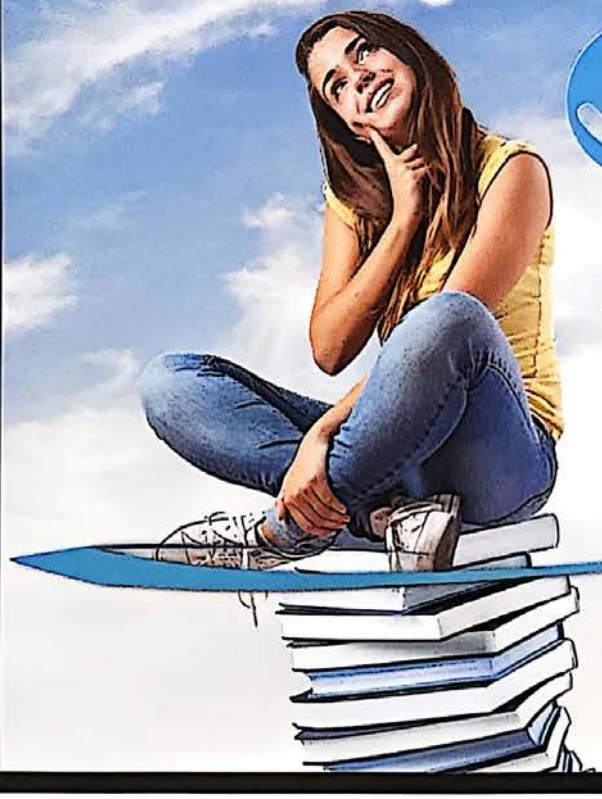
PUSULA EĞİTİM KURUMLARI

PUSULA TEMEL LİSESİ (9-10-11-12.SINIF)
PUSULA ÖZEL ÖĞRETİM KURSU (9-10-11-12 VE MEZUN ÖĞRENCİ)
PUSULA ETÜT EĞİTİM MERKEZİ (2-3-4-5-6-7-8.SINIF)

ÖZEL AYDIN
Değişim Koleji

Aydın-Denizli Karayolu Üzeri 3.km No: 269 Efeler / Aydın
(0256) 231 0800
www.aydindegisimkoleji.com

İyiler daima kazanır

Aydın
İyi Dersler
Özel öğretim kursları

www.aydiniyidersler.com

0 (256) 502 02 04
0 (555) 882 99 33

Girne Mahallesi Turgut Özal Bulvarı Ormancı Cad. No: 2/11
Efeler / Aydın

Dil-1	puan türünde	**Türkiye 122.si**		**Dil-3**	puan türünde	**Türkiye 612.si**
Dil-2	puan türünde	**Türkiye 170.si**		**MF-2**	puan türünde	**Türkiye 616.sı**
TM-3	puan türünde	**Türkiye 267.si**		**TS-2**	puan türünde	**Türkiye 691.si**
Dil-3	puan türünde	**Türkiye 292.si**		**MF-4**	puan türünde	**Türkiye 692.si**
TM-2	puan türünde	**Türkiye 383.sü**		**TS-1**	puan türünde	**Türkiye 874.sü**
MF-3	puan türünde	**Türkiye 543.sü**		**MF-1**	puan türünde	**Türkiye 899.su**
TM-1	puan türünde	**Türkiye 600.sü**		**Dil-2**	puan türünde	**Türkiye 916.sı**

Bütün Öğrencilerimize, Emeği Geçen Eğitim Kadromuza ve Velilerimize teşekkür ederiz.

Tebrikler Kavaklı...

0 256 247 09 39
kavaklianadolulisesi.k12.tr
kavaklianadolulisesi

Özel KAVAKLI ANADOLU LİSESİ

AYDIN FEN LİSESİ

1994

0236 212 000 2
www.aydinfen.com
MEDYA 9